Colecția
Clepsidra

horia TECUCEANU

obstinația căpitanului APOSTOLESCU

Colecția Clepsidra

EDITURA EMINESCU

Coperta de
SERGIU DINCULESCU

HORIA TECUCEANU

OBSTINAȚIA
căpitanului apostolescu

Colecția Clepsidra

EDITURA EMINESCU
București 1978

Colecția Clepsidra

De acelaşi autor :

CĂPITANUL APOSTOLESCU ANCHETEAZĂ,
Editura Militară, 1970.
CĂPITANUL APOSTOLESCU INTERVINE,
Editura Dacia, 1971.
CĂPITANUL APOSTOLESCU ŞI DUBLA ENIGMĂ,
Editura Dacia, 1973.
GREŞEALA CĂPITANULUI APOSTOLESCU,
Editura Facla, 1973.
CĂPITANUL APOSTOLESCU ŞI IDENTIFICAREA,
Editura Facla, 1974.
ŞURPRIZELE CĂPITANULUI APOSTOLESCU,
Editura Dacia, 1976.

În pregătire :

CĂPITANUL APOSTOLESCU ŞI PIROMANUL

Partea întîi

Cap. I. Dan propune, dar şeful...

Era ora şapte şi un sfert dimineaţa şi ne aflam îndărătul birourilor, pe scaune, angrenaţi într-o discuţie foarte interesantă. În timp ce savuram cafeaua, încercam să stabilim modul în care ne vom petrece concediul. Deşi această problemă ne preocupa mai demult, încă de la terminarea vacanţei precedente, pînă în prezent nu reuşisem să ne decidem încotro vom porni. Oricum, o hotărîre trebuie luată ; astăzi fiind ultima zi de serviciu.

— Asta e, Nicule — decise Dan —, băieţii pleacă la mare ! Mîine la cinci dimineaţa, aterizez cu „Mustangu'“ la tine, ne-mbarcăm rapid... şi valea.

Pînă astăzi respinsesem orice idee de a pleca în vacanţă cu vestitul său „Mustang“ (de fapt, o rablă de Fiat-500 fabricată cu cel puţin două decenii în urmă), deoarece, spre deosebire de celelalte automobile — în care, conform unei experienţe verificate, nu ştii niciodată cînd ajungi la destinaţie —, hîrbul de care îmi vorbea mai are şi „calitatea“ de a porni numai cînd apreciază el că-i cazul. Dacă la această pretenţie se adaugă şi faptul că odată convins să demareze se comportă ca o femeie răsfăţată, care se răzgîndeşte cînd ţi-e lumea mai dragă, rezultă că rezerva mea nu era lipsită de o oarecare justificare.

Văzînd că explozia de entuziasm, pe care probabil o sconta, s-a exteriorizat numai printr-o sceptică strîmbătură din nas, nu s-a dat bătut :

— Stai ! N-am terminat. Propun să ne petrecem această vacanţă total diferit de celelalte...

— Tocmai. De asta mi-e şi frică...

— N-avem nevoie de hoteluri confortabile — continuă persuasiv. Iau cortul cu mine şi dormim cînd şi unde vrem !

— Crezi că are loc în „Mustang“ ? am încercat să-l ironizez.

— Bineînţeles, deoarece vom renunţa la orice comoditate burgheză ! Se interzice, sub aspră pedeapsă, îmbarcarea obiectelor inutile ! La naiba cu cămăşi albe, cravate şi costume de seară ! Ţinuta obligatorie este costumul de baie...

— Aşa plecăm din Bucureşti ?

— Nu ! mi-o tăie el. Luăm cu noi cîte un şort, cîte un pantalon lung şi cîteva pulovere, pentru serile răcoroase... Desigur, şi cîteva cămăşi colorate...

— Şi multe conserve — completai cu înţelegere.

— Conserve ? !

— Altfel riscăm să murim de inaniţie cînd vom rămîne în pană între două oraşe...

— Nu se pune problema unei pene de maşină ! Mustangu' a fost revizuit şi merge ca un ceas Schaffhausen...

— După ce-a fost strivit de-un tramvai, am precizat, cu obiectivitatea care, cîteodată, mă caracterizează.

— Mă rog — replică tolerant —, admiţînd că va apărea o astfel de situaţie, deşi n-o văd posibilă, vom avea cu noi puştile de vînătoare şi numai să putem mînca ce ne oferă Delta.

— Ajungem pînă acolo ? m-am interesat, sceptic, cu gîndul la posibilităţile „Mustangului“.

— Desigur ! confirmă, făcîndu-se că nu-mi remarcă aluzia. Vom colinda tot litoralul. Ne oprim cînd și unde vrem şi apoi, dacă ne plictisim, plecăm mai departe. Apropo, nu luăm cu noi nici aparatele de ras. Unsprezece luni pe an sînt obligat să mă bărbieresc și să port cravata zilnic. M-am săturat ! Să simţim că sîntem în vacanţă, asta-i !

— Renunţăm și la periuţele și pasta de dinţi ? m-am informat, cu timiditate.

De fapt, lăsînd de-o parte unele exagerări, găseam că ideea lui era destul de bună. Ani de zile am cărat în concediu haine şi cămăşi, de-a lungul a sute de kilometri, pentru a le îmbrăca, în cazul cel mai bun, o dată sau de două ori.

— Fără ironii ! își reaminti Dan să mă pună la punct. În rest, cred că ești de acord cu mine că ne strangulăm destul cu cravatele tot anul, pentru a ne mai simţi obligaţi s-o facem și în vacanță. Este ?

— În regulă. Sînt de acord ! consimţi, spunîndu-mi că, după toate probabilităţile, n-ar fi exclus să reedităm ceva în genul călătoriei făcute pe Tamisa de eroii lui Jerome K. Jerome. Deci o aventură ce promitea să fie mai mult decît amuzantă.

— Bravo ! îmi aprobă el, cu entuziasm, decizia. Trăiască vacanţa ! Vivat concediile nonconformiste ! Să înlăturăm reminiscențele vechii societăţi...

În timp ce-și manifesta satisfacția, se deschise ușa biroului şi îşi făcu apariţia şeful nostru, colonelul Alexandrescu.

Mai întîi, cîteva secunde, privi încruntat spre Dan, apoi mi se adresă, cu o asprime în care nu credea nici el :

— Ce-i, căpitane ? Faceţi ultima repetiţie înainte de a participa la un miting ?! apoi, fără să-mi dea răgazul de a-i răspunde, continuă : Dacă vă ţineţi de chestii din astea, este evident că nu prea vă înghesuie treaba !

În timp ce Dan părea tot atît de bine dispus ca un colonist american după ce şi-a lăsat cu cinci minute mai înainte scalpul în mîna unui sioux, am început să explic :

— Cînd aţi intrat dumneavoastră, locotenentul Simionescu tocmai îmi relata metodele folosite de mişcarea feministă din Elveţia pentru a convinge conducerea cantoanelor să le acorde dreptul de vot — am turuit, cu un tupeu care ar fi trebuit să mă surprindă şi pe mine, dar n-a fost cazul, deoarece cînd vreau pot atinge performanţe şi mai înalte.

Dan rămăsese cu gura căscată şi mă privea ca pe Marilyn Monroe, reînviată. Tocmai mă pregăteam să-mi scot stiloul pentru a-i oferi un autograf, cînd colonelul Alexandrescu interveni :

— Sînt edificat. Dacă vă preocupă emanciparea femeilor de pe alte meleaguri, înseamnă că nu v-ar strica ceva de lucru. Aşa e, căpitane ?

Deşi puteam să-i raportez că mîine plecăm în concediu, curiozitatea a fost mai tare :

— Ceva interesant ?

— Staţi jos, băieţi — spuse el, instalîndu-se pe scaunul din faţa biroului meu. În ultimul timp s-a înregistrat o recrudescenţă a accidentelor de circulaţie, cu victime printre pietoni şi fuga vinovaţilor de la locul faptei. Ei bine, a sosit momentul să mobilizăm toate forţele noastre, chiar dacă acestea sînt profilate pe cercetarea altor infracţiuni, în vederea depistării acestei categorii de delincvenţi. Cu cît va fi mai promptă replica legii, cu atît mai repede se va asigura o prevenire a acestor situaţii.

Se întrerupse pentru a se uita spre Dan. care se foia nemulţumit pe scaun.

— Simionescule, nu există nici o deosebire între omorurile premeditate şi cele rezultate din abandonarea victimelor unui accident ; ambele sînt la fel de mîrşave, de laşe. Această categorie de delincvenţi, în loc să oprească şi să facă tot posibilul pentru a-şi salva victimele, preferă să fugă, să le abandoneze unei morţi sigure. Într-o astfel de situaţie, ei se transformă — probabil, inconştient — în criminali reali. care nu mai pot beneficia de circumstanţe atenuante.

Eram sigur că Dan gîndea ceva în genul : ...„Cum, adică, noi, anchetatori în Brigada omucideri. să ne ocupăm de nişte bagatele de accidente de circulaţie“ ? Ştiindu-l cît e de necugetat, mai ales atunci cînd ar trebui să fie pe „fază“. am intervenit repede :

— Tovarăşe colonel, vă referiţi la un caz concret ?

— Da, căpitane. Ia oamenii de care crezi că ai nevoie şi deplasează-te imediat la sectorul III ! În raza acestuia a fost accidentat mortal un bărbat azi-noapte. Nu vii la mine decît după ce lămureşti cazul — a zis, ridicîndu-şi corpul masiv de pe scaun şi pornind spre uşă. Înainte de a păşi peste prag, se întoarse spre mine şi, zîmbindu-mi cu simpatie. adăugă : Succes !

Nici nu se închise bine uşa. şi Dan sări îmbufnat :

— Pentru ce nu i-ai spus că începînd de mîine nu mai venim le birou ? ! Ce fel de şef eşti ? De ce n-ai cerut să se respecte programarea concediului ?...

— N-ai susţinut mai adineauri cauza nonconformismului ? Ţi-am făcut pe plac. Am evitat să dau dovadă de formalism — am turnat paie pe foc. în timp ce ridicam receptorul telefonic.

În cîteva cuvinte l-am poftit pe căpitanul Maier, de la criminalistica, să-și ia „tacîmul" și să coboare în fața garajului.

După ce am pus receptorul în furcă, văzînd figura plouată a colaboratorului meu, am zis :

— Ai mai participat vreodata la anchetarea unui accident de circulație ?

— Nu —, a mormăit supărat.

— Eh. atunci indispoziția ta e justificata .. prin necunoștință de cauză...

— Ce vrei sa spui ? întrebă, bănuitor, pe cînd își lua haina din cuier.

— In accidentele de circulație, spre deosebire de omucideri rămîn atîtea urme încît depistarea vinovatului se limitează în fond, numai la niște interpretări de laborator. În astfel de cazuri, prezența judiciarului este mai mult formala, deoarece sarcina indicarii infractorului este o treaba de rutină a băieților de la tehnico-științifică.

— Și atunci, daca toata tărășenia este rezolvată de criminaliști, de ce nu sîntem lăsați să ne vedem de concediu ? se interesa, nu tocmai convins.

— Nu prea știu — îl asigurai, cu sinceritate, în timp ce ieșeam din birou. În orice caz, am toate motivele să cred ca — spre ghinionul meu ! — mîine dimineață am să a [illegible]ețesc învîrtind la manivela mult prea celebrului tau „Mustang". Apropo, pentru că nu există prea multe garanții ca vom reuși să-l pornim, cu toată bunăvoința depusa. n-ar fi mai bine să ne asigurăm de astăzi cu bilete de tren ?

Spusele mele părură să-i redea obișnuita sa bună dispoziție. Cînd ieșirăm din inspectorat, îmi zîmbi cu o tolerantă superioritate :

— Hm... S-ar părea că n-ai prea auzit de „Mustangu" meu !

Cap. II. Primele investigații

Un sfert de oră mai tîrziu, masina noastră, după ce trecuse și pe la sediul Sectorului III, de unde l-am luat cu noi pe ofițerul care ancheta cazul, porni spre locul accidentului.

Pe scaunul de lîngă șofer se afla Maier, ținîndu-și pe genunchi trusa criminalistică, iar pe bancheta din spate stăteam eu, Dan si locotenentul major Zimnicaru.

— Tovarășe locotenent major — am spus, în timp ce mașina vira în sens girator, la stînga, spre strada Olari —, va rog să-mi spuneți, pe scurt, despre ce-i vorba.

— Un accident clasic de circulație. De altfel, vă mărturisesc, nu prea înțeleg de ce intervine Brigada omucideri într-un astfel de fleac... Dar, în sfîrșit, nu-i treaba mea...

Nu i-am răspuns. Probabil, datorită faptului că și eu gîndeam la fel.

— ...Azi-noapte, la ora unsprezece și cinci minute, am primit un telefon prin care ni s-a anunțat că un bărbat a fost accidentat pe strada Dragoș Voda. Cîteva minute mai tîrziu, cînd am ajuns la fața locului, am constatat că informația era corectă Un bărbat, de aproximativ patruzeci de ani, zăcea la rigola stîngă a străzii. După fractura craniană pe care o prezenta, mi-am dat seama că nu se mai putea face nimic pentru salvarea lui. Supoziție confirmata si de medicul ambulanței, care a venit imediat dupa noi. Cam asta ar fi totul... Deosebit de faptul că mașina care a provocat accidentarea victimei s-a grăbit să plece înainte de venirea noastră.

— Ce masuri de urmarire ați luat ? m-am interesat, în momentul în care mașina noastră vira la stînga, din Calea Moșilor pe strada Mihai Eminescu.

— Întrucît din examinarea locului infracțiunii a rezultat că mașina ce ne interesa avea aripa stîngă strivită și farul respectiv spart, am dat-o imediat la urmărire. Dar n-a fost semnalată nici de patrulele-auto, anunțate prin radio-telefon, și nici de punctele de control ale ieșirilor din Capitală.

— Care-i situația urmelor ? întrebă Maier, întorcînd capul spre ofițer.

— Sînt berechet, dar, datorită întunericului, n-am putut să le examinăm cu atenția cuvenită. Strada respectivă fiind puțin circulată, conservarea lor nu ridica probleme deosebite... așa că ne-am rezumat numai la fotografiile făcute cu blițul...

Mașina viră la dreapta, pe strada Dragoș Vodă, și opri după vreo treizeci de metri.

După ce coborîrăm din mașină, examinai strada. Era încadrată de clădiri, în majoritate fără etaj, iar partea carosabilă bituminată. Jumătatea stîngă a străzii era divizată de o frînghie de rufe, probabil împrumutată de la vreo gospodină din vecinătate, și un subofițer de miliție veghea să nu se calce în porțiunea îngrădită.

Pășirăm peste frînghie și, cînd ajunserăm la rigola din fața casei cu numărul 21, locotenentul major Zimnicaru îmi arătă un contur desenat cu creta. Era locul unde fusese găsită victima.

— După cum rezultă și din trasajul cretei, umărul stîng al victimei se afla la rigolă, iar capul pe dala de beton a trotuarului — preciză el arătîndu-mi o pată, roșcată, cu un diametru de 60—70 de centimetri. Mașina a venit dinspre strada Mihai Eminescu și a dispărut în josul străzii spre strada Iernii...

Mă întorsei să privesc în direcția de unde a venit mașina și am constatat că numai Dan mai era în spatele meu.

Maier plecase spre strada Mihai Eminescu pentru a căuta urmele lăsate de mașină înainte de accident.

Pornirăm și noi după el.

Spre colțul străzii, pe partea stîngă, era o denivelare a asfaltului în care se adunase o băltoacă.

Cînd ajunserăm acolo, Maier examina urmele unor pneuri ce trecuseră prin băltoacă înainte de a rula pe strada Dragoș Vodă.

— Or fi urmele mașinii care ne interesează ? îl întrebai.

Mai întîi ridică din umeri, apoi se adresă lui Zimnicaru :

— Sînt urmele mașinii cu care ați venit ?

— Nu. Am venit pe partea dreaptă a străzii.

— Or fi ale ambulanței ? sugeră Maier.

— Nici într-un caz ! Cînd a sosit ambulanța, luasem deja măsuri pentru conservarea urmelor.

— Asta-i bine... —, mormăi el și porni, urmărind impresiunile lăsate de pneuri, spre locul accidentului. Însă, cîțiva metri mai departe, urmele dispărură complet. Fără să pară prea afectat, își deschise trusa și scoase un aparat care semăna cu un aspirator de praf de dimensiuni mai mici. Îl așeză la cîțiva centimetri de urma estompată a pneului din partea dreaptă și apăsă pe dispozitivul de declanșare. Apoi oscilînd ușor detectorul, de la stînga spre dreapta, porni spre locul accidentului. În urma lui, pe asfaltul străzii, impresiunea pneului reapăru și mai clară ca înainte.

După ce se îndepărtă vreo cinci metri, păși peste frînghia așezată pe asfalt și se îndreptă spre trotuarul din partea dreaptă a străzii... Știam că își cunoaște prea bine meseria pentru a avea nevoie de asistența mea.

— Ce au declarat martorii ? îl întrebai pe Zimnicaru.

— N-avem decît un singur martor. Și depoziția lui nu ne poate fi de ajutor. Se afla în casă — zise el, arătîndu-mi imobilul cu numărul 20 — și tocmai stinsese lumina pentru a se culca, cînd a auzit o bufnitură în stradă. Uitîndu-se afara, pe fereastră, a văzut victima așa cum am găsit-o și noi, iar lîngă ea se afla o femeie care o examina din picioare. Pînă s-a îmbrăcat și a coborît, strada devenise pustie.

— A putut preciza ora cînd s-a consumat accidentul ?

— Da. A declarat că tocmai se dăduse ora exactă la radio. Asta ar însemna că infracțiunea a fost comisă un minut sau două după ora unsprezece.

— El a sesizat accidentul ?

— Nu. A rămas în stradă pînă la venirea noastră.

— N-ați cerut numele cetățeanului care v-a anunțat ? îl întrebă Dan.

— Ba da, dar nu mi-a mai răspuns. A închis imediat. Dealtfel, era o voce de femeie.

— A fost depistată femeia care a fost văzută lîngă victimă ? întrebă Dan.

— Nu, tovarășe locotenent, n-am reușit. Deși trei oameni de-ai noștri au colindat această stradă casă cu casă, identitatea femeii n-a putut fi stabilită. Parcă ar fi intrat în pămînt...

— Nicule ! mă strigă în clipa aceea Maier, care, în timpul discuției noastre, se îndepărtase cu vreo șaptezeci de metri, apoi revenise relevînd și urmele pneurilor din partea stîngă a automobilului ce trebuia identificat.

Ajunsei lîngă el cînd își așeza în trusă „transpiratorul de praf".

— Ești gata ?

— Nu. Abia acum mă apuc de treabă. Vream însă să-ți arăt mai întîi traiectoria — al naibii de curioasă ! — pe care a avut-o mașina.

Pornirăm pe urmele pneurilor relevate de Maier şi constatarăm că au descris pe asfaltul străzii, între cele două rigole opuse, un dublu S ; ultima buclă fiind locul unde fusese lovită victima, iar capătul ei îndreptîndu-se şi pierzîndu-se în strada Iernii, care se deschidea la vreo douăzeci de metri, pe partea dreaptă.

— Într-adevăr, s-a înscris într-o traiectorie destul de curioasă... — spuse Zimnicaru. Mai întîi a circulat cîţiva metri pe stînga, apoi, succesiv, s-a plimbat dintr-un trotuar în altul, pînă şi-a accidentat victima şi a fugit prin strada Iernii.

— Cert ! Era beat mort ! decretă Dan.

— S-ar putea... În orice caz n-a schiţat nici un gest de a-şi frîna maşina — răspunse Maier arătînd spre urmele de pneuri.

Avea dreptate. Urmele pe care le relevase nu prezentau estompările provocate de blocarea pneurilor unui vehicul în mişcare.

— Probabil că era atît de beat încît a confundat frîna cu acceleratorul — sugeră Zimnicaru.

— Sau poate că victima era atît de beată încît, mergînd dintr-un trotuar în altul, l-a zăpăcit pe şofer, care, cu toate manevrele făcute — după cum indică, dealtfel, şi sinusoida descrisă —, n-a mai reuşit să-l evite. Apropo — mă întorsei spre Zimnicaru —, victima era băută ?

— N-am primit încă rezultatul necropsiei. În orice caz, deşi asta nu spune prea mult, victima nu mirosea a alcool.

— Admiţînd că victima era băută, nici şoferul nu era mai breaz — spuse Dan. Chiar lipsa urmelor de frînare dovedeşte acest lucru.

— Întrucît am văzut şi mulţi şoferi nealcoolizaţi uitînd să pună frînă în momentul unei coliziuni, putem considera că ambele ipoteze sînt la fel de valabile — tranşă Maier, pe cînd îşi scotea o ruletă metalică din buzunar.

Îl rugă pe Dan să-l ajute să măsoare urmele.

Mai întîi, măsură distanța dintre pneuri și mormăi : „ecartament 1312". Apoi, măsurînd într-o buclă de virare distanța dintre osii, adăugă : „ampatament 2441".

— Deci ? îl zorii eu.

Nu-mi răspunse pînă nu măsură longitudinal și transversal dîra lăsată de unul din pneuri.

— 145 cu 13... Deci mașina buclucașă este un Renault 12, ori o Dacie 1300. Mulțumit ?

— Nu complet. Mai lipsesc două elemente...

— Ușurel și ai să știi tot ce-ți trebuie — zise calm, pornind spre punctul unde avusese loc impactul.

Cînd ajunse în locul marcat de noroiul uscat ce căzuse de sub caroseria mașinii în momentul șocului, se aplecă din nou și, folosindu-se de o pensetă, ridică o așchie din vopseaua presărată pe caldarîm. După ce o examină cîteva clipe cu lupa, spuse :

— Ai noroc ! O să fie o treabă ușoară. Mașina are caroseria albastră, dar inițial a fost vopsită în vernil.

Precizarea lui Maier era deosebit de interesantă. Nu mai trebuiau verificate mii de mașini.

— Al doilea element de selecție — continuă el, indicîndu-mi cioburile de sticlă, care se amalgamau cu noroiul și așchiile de vopsea — arată că mașina ce trebuie depistată are aripa stîngă înfundată, scorojită de vopsea și farul respectiv spart. Mulțumit ?

— În ordine ! Treci la probele de laborator, iar eu, între timp, am să mă ocup de detectarea infractorului.

Cînd pornirăm către mașina noastră, Maier, cu agilitate, deși corpolent, se apucă să adune și să vîre în cutii diferite resturile de vopsea, sticlă și noroi de la locul impactului.

Cînd deschisei portiera mașinii, Dan mă întrebă cu o discretă ironie :

— Căpitanul Maier are intenția să se ocupe de grădinărit și-i trebuie pămînt de flori ?

— Nu înțeleg — mărturisii.

— De ce adună și noroiul căzut de sub aripa mașinii ?

— Pentru că atunci cînd vom găsi mașina vom avea un element suplimentar de individualizare : compararea structurii microscopice a noroiului prelevat de la locul accidentului cu cel pe care-l vom găsi la automobilul suspectat de producerea coliziunii.

— Dar celelalte elemente nu sînt destul de categorice pentru o acuzare certă ? se miră el.

— Ba sînt, dar, din păcate, nu întotdeauna. Au existat și cazuri cînd vinovații reușesc, apelînd la serviciile unor meseriași particulari, să îndepărteze, într-o oarecare măsură, urmele accidentării — îi răspunsei, peste umăr, în timp ce ridicam receptorul radio-telefonului de la bordul mașinii.

Se auzi o pocnitură ușoară în difuzorul radioului și o voce bărbătească anunță :

— Aici stația centrală. Ce doriți ?

— Vorbește căpitanul Nicolae Apostolescu, din Brigada omucideri. Am nevoie de lista tuturor mașinilor Renault 12 sau Dacia 1300 care au fost revopsite din vernil în albastru.

— S-a notat. Verificăm și vă vom comunica.

Îi atrăsei atenția lui Vartunian, șoferul nostru, să fie atent și să consemneze datele ce i se vor comunica și mă îndepărtai de mașină.

— Victima a fost identificată ? mă adresai lui Zimnicaru.

— Da. Se numea Vasile Ionescu, vîrsta 42 de ani, era căsătorit și lucra ca inginer la o uzină din Obor. A părăsit uzina la ora unsprezece fără un sfert.

— Unde locuia ?

— În strada Viitor, la numărul 66.

„Deci, cînd a fost accidentat se afla în drum spre casă...“ — mă gîndii, apoi spusei :

— Avînd în vedere distanța pe care a trebuit s-o parcurgă de la serviciu pînă la locul unde a fost lovit, rezultă că nu s-a oprit nicăieri... În această situație se poate exclude ipoteza că victima ar fi fost alcoolizată.

— După cum v-am mai spus, asta-i și părerea mea. Nu mirosea a băutură.

— Familia a fost anunțată ?

— Desigur. I-am înștiințat soția puțin mai tîrziu.

— Am putea sta de vorbă cu martorul de care ne-ați vorbit ?

— E pensionar și cred că este acasă — îmi răspunse Zimnicaru, pornind spre imobilul cu numărul 20.

Cap. III. O ipoteză

După ce am sunat, ușa ne-a fost deschisă chiar de persoana căutată. Gică Bărbulici era un bătrînel simpatic și cred că avea în jur de 70 de ani. Ne pofti în casă, dar l-am refuzat. În timp ce-i priveam obrazul ridat, ca o scoarță de copac, și părul alb, ciufulit, l-am rugat să-mi spună ce știe despre accident. Cînd își termină relatarea, care era aidoma cu raportul făcut de Zimnicaru, am insistat asupra femeii văzute lîngă victimă imediat dupa accident.

— Puteţi să ne spuneţi ce făcea cînd v-aţi uitat pe fereastră ?

— Stătea în picioare şi privea victima, iar cînd am ieşit în stradă, un minut sau două mai tîrziu, n-am mai văzut-o.

— Puteţi să ne-o descrieţi ?

— Tot ce pot sa vă spun este că era o femeie tînără.

— Puteţi să-i aproximaţi vîrsta ? întrebă Dan.

— Da. Cred că avea în jur de 50 de ani.

Dan îmi zîmbi, discret, cu subînţeles. Amîndoi constataserăm că aprecierile martorilor asupra vîrstei semenilor lor este o problemă complet subiectivă. Pentru un adolescent, un barbat de 30 de ani poate fi un „tip bătrîn“, iar pentru un octogenar, o femeie de 50 de ani este „o tinerică“.

— Cum era îmbrăcată ?

— Nu ştiu. N-am remarcat... Ştiţi, toată atenţia mi-a fost captată de victimă.

— Ţinea ceva în mîini ? De exemplu, o poşetă sau o sacoşă ? insistai.

— Nu-mi amintesc — mărturisi el, ridicîndu-şi umerii într-un gest de regret.

— După consumarea accidentului, în timp ce vă îmbrăcaţi pentru a ieşi în stradă, aţi auzit un zgomot de motor de maşină ?

— N-am fost atent... Nu ştiu. Eram prea emoţionat de ceea ce văzusem.

Era clar că nu se poate scoate nimic de la el. Îi mulţumirăm pentru bunăvoinţă şi am plecat.

— De ce acorzi atîta atenţie necunoscutei ? vru să ştie Dan, dupa ce ajunseserăm în stradă.

— Pentru că dispariția ei ar putea fi cu cîntec...

— Adică ?

— S-ar putea ca ea să fie șoferul care a comis accidentul ! Altfel de ce ar fi dispărut atît de repede ? Dacă martorul ar fi auzit și un zgomot de motor, după ce s-a uitat pe fereastră, n-aș mai avea nici un dubiu asupra acestei ipoteze...

— Corect ! Nu trebuie să excludem această posibilitate — se încălzi Dan. Pe de-o parte, martorul, așa cum a arătat, era stăpînit de emoție, iar pe de alta, după cum ai remarcat, în timpul discuției cu noi, își tot ducea palma în dosul urechii, ceea ce ar putea denota că auzul lui nu-i tocmai de iepure.

Am înclinat capul, aprobator, și am continuat :

Dealtfel, această ipoteză ar putea fi coroborată și cu faptul că persoana care a sesizat accidentul era o femeie.

– Admițînd această variantă, înseamnă că am făcut un pas spre identificarea infractorului ? se grăbi să afle Zimnicaru.

— Da, deoarece — cu o aproximație destul de largă, recunosc — putem stabili la ce distanță de locul accidentului domiciliază infractorul.

Văzînd, după felul în care mă privea, cît de bine m-a înțeles, începui să-i explic :

— Dacă la ora unsprezece și două minute necunoscuta se afla lîngă victimă, iar la unsprezece și cinci minute a anunțat miliția, înseamnă că domiciliul ei se află la o distanță de trei minute de punctul infracțiunii.

Dan mă aprobă ironic, dar nu-i dădui timp să mă ia peste picior. Continuai :

- Presupusei infractoare i-a trebuit o jumătate de minut pentru a pleca de lîngă victimă și a demara cu mașina. De acord ?

Aprobară amîndoi.

— Parcarea mașinii și telefonul dat la miliție putea să-i mai ia un minut și jumătate ?

— Era obligată să-și parcheze în prealabil mașina ? Cine ar fi împiedicat-o să apeleze, în drum, la serviciile unui telefon public ? spuse repede Dan.

— Transpune-te în situația unui chauffard[1] și spune-mi ce-ai face cu o mașină a cărei aripă, zdrobită, nu lasă nici un dubiu asupra participării ei la un accident ? Ai expune-o privirilor sau te-ai grăbi s-o ascunzi ?

— Dealtfel, chiar și faptul că patrulele noastre n-au putut s-o depisteze întărește ideea că mașina a fost imediat adăpostită — mă susținu Zimnicaru.

— Bine. Să admitem această ipoteză — aprobă, în sfîrșit, și Dan. Deci a avut nevoie de două minute pentru a părăsi locul accidentului, a-și adăposti mașina și a da telefon. Și ce-i cu asta ?

— E simplu. Apreciem că a circulat cu o viteză medie de 60 de kilometri pe oră și, într-un minut, a putut parcurge o mie de metri. Cel mult o mie de metri — repetai eu —, deoarece celălalt timp, pentru fugă și adăpostire, a fost apreciat într-un interval minimal.

— Teoria ca teoria, merge, nu zic..., dar cu „praftica" cum îi ? Stabilind că infractorul locuiește pe o rază care nu depășește un kilometru, ce-am obținut ? Doar nu ne-om apuca să cernem toate casele și locuitorii care domiciliază în interiorul acestei raze ? spuse Dan contrariat.

— În cazul extrem, în care celelalte metode de detecție nu dau rezultate, nu exclud posibilitatea verificării tuturor posesorilor de autoturisme Dacia 1300 din perimetrul respectiv. Dar nu-i asta concluzia la care voiam să ajung, ci cu totul alta, mai generală. Stabilind, astfel, că chauffard-ul este bucureştean, nu mai este necesar să facem apel la sprijinul miliţiei naţionale. Ne rezumam, aşa cum am început, numai la cercetarea posesorilor de maşini, care au caracteristicile furnizate de căpitanul Maier, din Capitală...

---

[1] automobilist care fuge de la locul accidentului — lb. fr. (n.a.)

Cap. IV. Reclamaţia

— Tovarăşe căpitan — mă întrerupe Vartunian, venind spre mine cu o foaie de hîrtie —, Circulaţia a transmis situaţia pe care aţi cerut-o.

M-am grăbit s-o iau şi s-o privesc. Conţinea unsprezece numere mineralogice de autoturism, cu indicarea posesorilor şi adreselor acestora.

— Vartunian, de ce-ai încercuit acest număr ? am întrebat.

— Pentru că cei de la Circulaţie mi-au spus să vă raportez că maşina aceasta a fost reclamată ca furată.

— Cînd s-a anunţat dispariţia ?

— Nu au specificat.

Cînd pornirăm spre maşina noastră, am auzit un zgomot de paşi grăbiţi lovind caldarîmul străzii în spatele nostru şi apelul : „Tovarăşu' !... Tovarăşu' !“

Ne-am oprit şi ne-am uitat înapoi. Era Gică Bărbulici, martorul audiat puţin mai înainte, care — datorită unei artrite specifice vîrstei sale, precum si a modului în care se zorea spre noi —, părea că înoată pe loc.

Am pornit spre el.

— Ce s-a întîmplat, domnule Bărbulici ?

În timp ce încerca să-şi recapete suflul, masîndu-şi pieptul cu ambele mîini, începu să vorbească cu greutate :

— Mi-am amintit... Acu' ştiu... Ştiu ce mi-a atras atenţia...

— Ce anume ? întrebă Zimnicaru, pentru a-i mai da timp să se liniştească.

— Acu', vara, toate femeile umblă cu rochii de culoare deschisă... Femeia care era lînga mort avea rochie neagră...

— Adică rochie de seară ? spuse Dan.

— Nuu... Nu ! Era-n doliu... Avea şi ciorapi negri.

— Sînteţi sigur ? întrebă Zimnicaru.

— Mai e vorbă ? ! Bineînţeles că sînt sigur.

Îl întrebai dacă şi-a mai amintit şi alte semnalmente. Răspunse negativ. I-am mulţumit şi ne-am reluat drumul.

— Poate să fie şi asta o pistă — comentă Dan cînd ajunserăm lîngă maşină.

— Adică ? zisei punînd mîna pe mînerul portierei.

— E simplu ! cerem la primărie lista decedaţilor din ultimele zile şi le verificăm familiile.

— Şi dacă face parte din categoria celor care poartă doliu un an de zile ?

— Doh... La această posibilitate nu m-am gîndit... — recunoscu el.

— Tovarăşe Zimnicaru — spusei, după ce mă instalai în maşină, lîngă şofer —, cît timp noi vom verifica lista furnizată de Circulaţie, am să vă rog să continuaţi cercetările printre cei care domiciliază pe această stradă. Cine ştie... poate mai iese ceva.

* * *

n timp ce Vartunian pornea motorul, am făcut legătura cu staţia centrală şi le-am cerut relaţii în legătură cu maşina reclamată ca dispărută. Dar deosebit de faptul că sesizarea fusese făcută cu trei ore mai înainte, adică pe la opt dimineaţa, n-am obţinut decît repetarea adresei păgubaşului.

Demarînd spre adresa comunicată, Vartunian își întoarse spre mine mutra lui tuciurie și șireată :

— Astea-s bancuri, tovarășe căpitan. Cum de-și închipuie că ne prindem noi la chestii d-astea — comentă el atotștiutor.

— Atît îi duce mintea — îi ținu isonul Dan, de pe bancheta din spate. Comit un accident, abandonează mașina pe altă stradă și, a doua zi, pozează în victime ale hoților de automobile.

— Astea-s trucuri vechi. Nu se lipesc la noi...

— Vartunian, te rog să fii atent la conducere ! N-am chef să mă las lipit de vreun zid — l-am avertizat, văzînd că începe să converseze cu capul întors spre Dan.

— Are dreptate ! se porni Dan. Cu mintea lor, prevăzută cu un creier ceva mai mic ca al unei păsări-muscă, au impresia că misiunea noastră se rezumă la înghițirea și digerarea unor baliverne ieftine. Știi, șefu', nu-mi iese nici acum din cap prostia ăluia care, după ce a accidentat un sătean, pe o șosea județeană, a coborît din mașină și și-a ucis victima cu lovituri de rangă. Apoi l-a tîrît și l-a abandonat la liziera pădurii din apropiere...

— Greșești, Dane — am zis, cînd mașina viră din șoseaua Ștefan cel Mare în Calea Dorobanților. Lăsînd de-o parte aspectul bestial al faptei comise — pentru care a și fost condamnat la cincisprezece ani de închisoare în loc de doi-trei ani, dacă s-ar fi dovedit că vina accidentării cetățeanului îi aparține în exclusivitate, ceea ce se pare că nu prea era chiar așa —, n-a fost deloc prost. Prin felul în care și-a masacrat victima, a încercat să simuleze că aceasta a fost ucisă în urma unei răfuieli. Dacă „scena" pe care ne-a servit-o ar fi fost luată drept bună, ce ar fi urmat ? Evident, orientarea cercetărilor spre cei din anturajul victimei, pentru a se descoperi persoana care l-a ucis. Adică ?

— Cîteva săptămîni de investigaţii gratuite... Cînd găsirea adevăratului vinovat ar fi devenit dificilă, dacă nu chiar problematică. Doar nu-i chiar atît de uşor să depistezi şi ce autocamioane au trecut pe o anumită şosea într-o anumită zi şi la o anumită oră.

— Vezi, deci nu despre prostie e vorba, ci de o ignoranţă crasă. Dacă ar fi pus în aplicare această stratagemă la începutul secolului, poate că i-ar fi reuşit. Dar acum, cînd toate cuceririle ştiinţei sînt puse la dispoziţia organelor de cercetare, mascarada prin care a încercat să ne inducă în eroare reprezintă o culme a stupidităţii. Medicului legist nu i-au trebuit decît cinci minute pentru a indica adevărata cauză a decedării victimei. În rest, o chestie de rutină, care, numai după cîteva ore, a instalat vinovatul pe scaunul din biroul anchetatorului...

— Am ajuns, tovarăşe căpitan — mă anunţă Vartunian făcînd un viraj la dreapta, pe strada Rozelor, şi oprind trei case mai departe.

Am coborît din maşină şi m-am uitat la clădirea unde locuia cel care semnalase dispariţia maşinii sale. Aveam în faţă o vilă cubistă, cu un singur etaj. Faţada îi era retrasă de la stradă cu vreo opt metri, iar spaţiul respectiv era ocupat cu o plantaţie splendidă de trandafiri. Pe partea stîngă era o alee lată, care ducea spre un garaj dublu, iar pe dreapta un drum pietruit cu dale înguste din beton ce indicau calea de acces spre intrarea în vilă. Cum era şi firesc, am ales ultima cale. Am apăsat pe clanţa porţii, însă n-am avut succes. Era încuiată.

M-am uitat după o sonerie şi, cînd am descoperit-o, în dosul vegetaţiei luxuriante care ascundea zidul porţii, am apăsat pe butonul ei. Am aşteptat aproape un minut şi, văzînd că nu se arată nimeni, am ridicat mîna pentru a mai suna o dată. Da' am fost scutit de acest efort. Prin intermediul unui interfon. pe care n-am reuşit să-l localizez o voce feminina mă atacă repede :

– Was wünschen Sie ?[1]

Trebuie să admit că am fost prins pe picior greşit. La disciplina asta, parcă limba germană i se spune, niciodată n-aş fi obţinut nota cinci dacă n-aş fi fost căpitanul echipei de rugby a liceului Am privit spre Dan, cu speranţa că mă va scoate din încurcătură, dar mi-am amintit ca am fost coechipieri. N-aveam de ales. Trebuia să folosesc resursele propriului meu inventar, care, din păcate, sînt nevoit să recunosc, se compune mai ales din lipsuri în gestiune.

– Kann ich Herrn Săndulescu sprechen ? apoi. pentru a nu-i mai da răgaz să pună şi alte întrebări, adăugai repede : Kriminalpolizei ![2]

— Warten Sie bitte einen Augenblik ![3] raspunse vocea. făra să pară prea impresionată de menţiunea mea

Tocmai începusem să mă întreb ce şanse am să fiu primit în audienţă în cursul acestui an, cînd necunoscuta interlocutoare se facu din nou auzită :

— Kommen Sie bitte herein ![4] în clipa următoare se auzi şi zumzetul releului de dezăvorîre a porţii.

Fără să mai rostesc formula magică „Sesam deschide-te !“, am împins poarta şi am intrat talonat de Dan.

Străbăturăm poteca pavată cu dale de beton, urcarăm repede cinci trepte late, din marmură neagră. şi ne curmarăm elanul în faţa unei uşi masive, din fier forjat.

Cît timp aşteptaram să ni se deschidă, am examinat terasa pe care poposisem. Era lungă cît toată faţada vilei, adică peste cincisprezece metri, şi lată de vreo cinci. Iar

---

[1] Ce doriţi ?

[2] Aş putea vorbi cu domnul Săndulescu ? Poliţia criminală !

[3] Aşteptaţi o clipă, vă rog !

[4] Intraţi. vă rog !

peretele care delimita terasa, era format, în exclusivitate, dintr-un glasvand prin ale cărui segmente deschise fîlfîiau nişte perdele liliachii.

N-am mai avut cînd să-mi spun că, probabil, nu-i prea neplăcut să locuieşti într-o astfel de casă, deoarece uşa din faţa noastră se deschise ca într-un film mut, fără zgomot. În pragul ei se afla o femeie trecută de şaizeci de ani, care, fără a rosti vreun cuvînt, făcu cu încetinitorul o piruetă de 180 de grade şi porni spre interior.

Mi-am dat seama că era supărată pe mine pentru felul în care-i stîlcisem limba, prin intermediul interfonului.

Fără a pune prea mult la inimă aprecierea pe care o dăduse cunoştinţelor mele lingvistice, am înţeles că, pentru a ajunge la persoana căutată, trebuie s-o urmez. M-am conformat şi am pornit în urma ei.

Dupa ce-am trecut printr-un vestibul, care, datorită numarului impresionant de cuiere incastrate în pereţi, m-a făcut să mă gîndesc la garderoba unui teatru, am păşit în încăperea al cărei glasvand l-am admirat puţin mai înainte, de pe terasă. Era un living room de peste şaizeci metri pătraţi, care îşi expunea pereţii căptuşiţi cu cărămizi aparente. În mijlocul acestui imens salon trona o masă din stejar masiv, lungă şi lată cît două Buick-uri puse cap la cap, iar în jurul ei o puzderie de scaune, din acelaşi material, cu spătarele atît de înalte încît puteai să juri că sînt jeţurile unui sinod de arhiepiscopi. Pentru a completa atmosfera, la cele două extremităţi ale mesei se aflau tot atîtea sfeşnice şi între ele, agăţat de tavanul sprijinit de nişte bîrne transversale, pendula un candelabru de biserică bizantină. Peretele opus glasvandului găzduia un cămin, în care frigerea unui elefant adult ar fi ridicat probleme numai asupra necesarului [illegible] de usturoi.

Dacă n-aş fi remarcat, în fundul încăperii, mai multe fotolii şi comode ultramoderne, o discotecă şi un magnetofon, probabil că m-aş fi repezit puţin pînă afară, în stradă, pentru a verifica dacă, întîmplător, n-am greşit adresa şi-am nimerit într-un castel medieval din vreun comitat scoţian.

După ce, urmărindu-mi taciturnul ghid, am ieşit din salon, am intrat pe un culoar lat în ai cărui pereţi erau montate uşi paralele, ca la hoteluri.

Prima uşă de pe partea stîngă era deschisă, ceea ce mi-a permis să văd rafturile unei biblioteci, ce ascundea doi pereţi, şi un birou la care stătea un vlăjgan, de vreo şaptesprezece ani. Cînd trecurăm prin faţa uşii, îşi săltă capul, năpădit de o claie de păr lung, ca de femeie, şi ne privi fără nici un interes, apoi, blazat, îşi coborî ochii pe cartea pe care-o ţinea cu ambele mîini într-o poziţie perpendiculară cu biroul.

Am fost sigur că spleen-ul pe care l-a manifestat nu era provocat de apariţia noastră, ci de manualul de limba latină în care-şi vîrîse nasul. În timp ce mergeam pe culoar, mi-am spus că, de fapt, latina este şi mai puţin plăcută decît germana, ceea ce, după mine, putea să justifice aerul lui nefericit.

Cînd am ajuns la uşa următoare, bătrînica s-a oprit şi a ciocănit uşor în stejarul lăcuit. Din interior, o voce bărbătească ne-a poftit să intrăm.

Încăperea în care am păşit era tot un birou, dar de dimensiuni duble faţă de cel văzut mai înainte.

Din dosul biroului, am fost luaţi în primire de o pereche de ochi căprui şi reci. În timp ce-mi declinam calitatea şi îi explicam scopul vizitei noastre, i-am examinat figura şi-am remarcat că seamănă cu răposatul Humphrey Bogart cînd avea roluri de om indispus.

Se uita la mine cu bunăvoința unui lup flămînd la vederea unei oițe rătăcite de păstor. Am fost sigur că tipul îmi va crea probleme, și nu m-am înșelat.

— Mi-ați găsit mașina ? ! explodă el, bineînțeles, omițînd să ne poftească să luăm loc pe fotoliile din fața biroului său.

— Nu încă...

— Atunci ce căutați aici ? mă întrerupse, cu o gentilețe care nu contrazicea parerea ce mi-o făcusem mai înainte.

— Pentru a putea găsi mașina avem nevoie și de sprijinul dumneavoastră..., am început.

— Asta-i bună ! În loc să-mi căutați mașina, veniți să mă țineți de vorbă ! Am să mă adresez șefului vostru...

— Vă rog să ne relatați împrejurările în care ați constatat lipsa mașinii ! am cerut, fără să rețin amenințarea.

— Ce împrejurări, dom'le ? A dispărut și gata !

— Cînd ați văzut-o ultima oară și cînd i-ați constatat dispariția ? am întrebat, cu calmul la care mă obligă profesia, în timp ce Dan își deschidea carnetul de notițe.

— Nu pot să vă răspund cu exactitate... Abia azi-dimineață m-am înapoiat din străinătate...

— Există cineva care ar putea să facă precizările menționate ?

— Da. Probabil, fiul meu... Dar acum învață, și nu-l pot deranja...

— Dacă doi lucrători din miliție au găsit timp să vină pînă aici, ar fi de dorit ca și fiul dumneavoastră să-și întrerupă importanta sa activitate pentru a sta de vorbă cu noi cîteva clipe — am sugerat, probabil mai aspru ca pînă atunci, deoarece, mai întîi, mă privi surprins, apoi, după o scurtă ezitare, împinse fotoliul spre înapoi și lovi de două ori cu pumnul în peretele dindărătul acestuia.

Pe cînd își readucea fotoliul lîngă birou, își făcu apariția și tînărul pe care-l zărisem în camera alăturată. Era înalt cît Dan, dar spre deosebire de acesta slab și deșirat.

— M-ai chemat, Tuțule ? se interesă el.

— Da, Georgică, dar n-o să te reținem mult... Tovarășii — zise el, desemnîndu-ne plictisit cu capul — vor să te întrebe ceva.

— Tinere, ce ne poți spune despre dispariția mașinii ? îl luai în primire.

Felul în care primul meu interlocutor își lăsă privirea pe cristalul biroului îmi spuse că tonul, nu tocmai protocolar, cu care-i interpelasem odrasla, l-a indispus și mai mult și, fără să fiu un tip ranchiunos, m-am bucurat.

În timp ce chestionatul adoptă o figură, probabil, nu mai puțin meditativă ca Arhimede înainte de a se hotărî să iasă din baie strigînd „Evrika !“, am început să-i examinez amuzat ținuta vestimentară. În picioare purta cizme scurte, de cowboy, din carîmbii cărora ieșea o pereche de blue-jeans, la care, pentru a se asigura autenticitatea cerută de canoanele modei, fuseseră atașate în dreptul genunchilor două petice din piele, bineînțeles cusute cu o neîndemînare căutată. Sînt sigur că dacă l-aș fi pus să facă un „stînga-mprejur“ aș fi putut să văd și cel de-al treilea petic, mai mare, dar m-am abținut. Continuînd să ridic privirea, am văzut o centură lată, din piele, de la care, pentru ca garnitura să fie completă, nu lipsea decît o pereche de „Smith and Wesson“ de calibrul 45. De sub centură se pornea o cămașă portocalie, prevăzută cu niște carouri mari, negre. În ceea ce privește gulerul cămășii, n-am putut să-l examinez. Era prea bine ascuns sub chica sa de păr. Cînd i-am privit ochii, tot atît de expresivi ca la un prunc în primele zile după naștere, s-a hotărît să vorbească :

— Păi, ce să vă spun ?... Aseară am fost la cinematograf și cînd ne-am înapoiat mi-a fost lene s-o mai bag în garaj. Am lăsat-o-n stradă. Dimineața, ia-o de unde nu-i...

— Ai carnet de conducere ? interveni Simionescu, în timp ce, nemulțumit de poziția în care ne lăsase simpatica și excesiv de politicoasa noastră gazdă, își muta greutatea corpului de pe un picior pe celălalt.

— Bineînțeles ! confirmă disprețuitor „Tuțulică“ al lui „Georgică“.

— La ce oră ai lăsat mașina în stradă ?

— La ora zece, zece și un sfert...

— Și cînd s-a constatat că dispăruse ?

— La ora șapte, cînd am vrut sa plec cu ea la școală...

— Și de supărare nu te-ai mai dus la școală... — lăsă Dan să-i scape.

— Cum era să plec ? Fără mașină ? ! protestă puștiul.

— Eu sînt cel care hotărăște dacă și cînd trebuie să mergă fiul meu la școală ! izbucni amenințător „Tuțulică“.

— Ai auzit pe cineva umblînd la mașină în timpul nopții ? am întrebat, fără să-l privesc.

— Nu. M-am culcat devreme.

Am aruncat un bună-ziua fără adresă și ne-am grăbit să-i părăsim.

Cap. V. Descoperirea mașinii

Trebuie să recunosc că în timp ce mă îndreptam spre poartă, mergînd pe aleea cu dale de beton, eram destul de intrigat. Desigur, nu datorită felului în care se comportase domnul Săndulescu, doar mai întîlnisem cu astfel de situații, ci din cauza colaboratorului meu. Cum Dan nu prea era dus la biserică, eram sigur că nu voi apuca să ajung în curtea vilei și se va porni să facă niște referiri, nu tocmai academice, la adresa atitudinei celui pe care-l părăsisem. În locul acestei reacții, dealtfel pe deplin îndreptățită, pășea acru și tăcut alături de mine.

N-am mai avut însă cînd să mă edific asupra neobișnuitei sale impasibilități. Nici n-am apucat bine să ieșim în stradă. și Vartunian ne-a venit în întîmpinare :

— Tovarășe căpitan, v-a căutat stația centrală.

— Ce-au vrut ?

— În afară de faptul că v-au rugat să-i chemați de urgență. n-au spus nimic.

M-am grăbit să iau legătura cu dispeceratul. Mi-au comunicat că mașina dispărută a fost găsită în urmă cu trei sferturi de oră. Se afla la vreo două sute de metri de vila domnului Săndulescu, pe o stradă laterală.

Cînd am ajuns la adresa primită prin radio-telefon, mai întîi am văzut două echipaje auto staționînd în stradă, apoi, pe un teren viran, o Dacie-1300 de culoare albastră.

Oamenii noștri se învîrteau în jurul ei și o examinau de parcă ar fi fost prima farfurie zburătoare care a contactat. într-adevăr, planeta noastră.

— Gata toaleta, Birenbaum ? m-am adresat unui adjutant. în vîrstă de vreo cincizeci de ani, care, stînd pe postul lui David Vincent, coordona activitatea echipei tehnico-științifice.

— Încă vreo cîteva minute și-am terminat, tovarășe căpitan — promise el.

— Ați găsit ceva ? am întrebat. pornind să examinez caroseria autoturismului.

— Berechet — mă asigură el.

Cînd am ajuns lîngă capotă, am văzut ce mă interesa. Masca și aripa stîngă purtau urmele unei coliziuni zdravene. Șocul fusese atît de puternic încît aripa era smulsă și răsturnată spre capotă. Felul insolit în care se expunea cauciucul mașinii mă făcu să mă gîndesc la un cîine mops care, privind pofticios un tentant tur de pantaloni, mai înainte de-a porni să-și satisfacă plăcerea, își descoperă caninii.

— Ia zi-i, Birenbaum — am spus revenind lîngă portiera de acces la locul șoferului.

— Toate ușile erau încuiate, iar broaștele lor nu poartă urme de violentare. Pe bancheta din spate se afla chestia asta — spuse el, indicîndu-mi un magnetofon tranzistorizat. În rest, ce se vede... — continuă. arătîndu-mi pe rînd : o sticlă de whisky Black and White, golită pe trei sferturi, așezate între cele două locuri din față, ș-un pachet de Pall Mall, desfăcut, pe bordul mașinii, lîngă o plăcuță din metal galben pe care era înscris numele proprietarului : Georgică Săndulescu. În scrumieră se aflau cîteva filtre de țigări „superlong".

În timp ce băieții noștri începuseră să-și strîngă trusele, am privit mai bine terenul viran și casele învecinate. Astfel, m-am edificat asupra varului și pulberii de cărămizi care acopereau terenul unde fusese abandonată mașina. Clădirea care închidea parcela pe partea dreaptă era terminată la roșu și, firesc, locul pe care ne aflam fusese utilizat la depozitarea materialelor de construcție.

Încă nu ne terminasem țigările, și Birenbaum, zîmbind satisfăcut, mi se adresă :

— Noi am terminat, tovarășe căpitan. Acum e rîndul dumneavoastră.

— Urmă ? am întrebat, arătînd o bucată de scîndură așezată pe pămînt, în dreptul portierei de lîngă locul de conducere.

Adjutantul dădu afirmativ din cap și, aplecîndu-se, ridică scîndura. Dedesubtul ei, în pămînt, așa cum am presupus, se vedea imprimată o urmă de încălțăminte.

— Dealtfel, mulajul a și fost făcut — anunță el, dînd bucata de scîndură unuia din subalternii săi.

— Bine, continuă — îl invitai.

— Urma a fost lăsată de încălțămintea piciorului stîng .. — făcu o pauză, pentru a-și deschide carnetul, și continuă : — numărul 43... După mărimea urmei, înălțimea probabilă peste 1,75 metri... După adîncimea urmei și rezistența solului, greutatea probabilă are limita superioară la 65 de kilograme.

— Fă-mi și mie un negativ — am cerut, și, aplecîndu-mă peste urmă am început s-o privesc cu lupa.

— O doriți acum ? se interesă el.

Dan îi răspunse afirmativ. Cînd m-am ridicat, eram edificat. Așa cum bănuisem, tocul avea un format tronconic. Cînd am întîlnit întrebarea din ochii lui Dan, mi-am înclinat capul, apoi m-am adresat criminalistului :

— Deocamdată, mă declar mulțumit cu ce-am văzut.

— Și celelalte urme ? se miră Birnbaum.

— Prelucrare și conservare !... De asemenea, anunță-l pe căpitanul Maier că vreau să examineze această mașină, cu toată viteza, și apoi să vină cu ea la proprietarul ei, unde am să fiu și eu.

— Ești sigur că ai dibuit culpabilul ? întrebă Dan, cînd ne îndepărtaserăm de adjutant.

— Fii liniștit. Dacă nu intervine vreo minune, mîine, pe vremea asta, sîntem în drum spre litoral. . Bineînțeles, cu condiția să-ți poți urni din loc „Mustangu' !“

— Ce te face să fii atît de sigur ? insistă el, nu tocmai convins

— În general. infracţiunea furtului de automobile este urmată de altele, consecutive primei. Mă refer la faptul că cei care doresc să se plimbe cu o maşină care nu le aparţine. în mod matematic. la sfîrşitul cursei, o uşurează de toate obiectele uşor vandabile. Oare faptul că hoţul a omis să ia magnetofonul. un obiect atît de tentant pentru acest gen de puşlamale, nu spune nimic ? îl întrebai cînd ajunserăm lîngă maşina noastră.

— Să nu uităm că maşina a fost furată noaptea, adică pe întuneric...

— Să nu uităm — îl întrerupsei — că în astfel de situaţii hoţul, înainte de a acţiona, se uită bine în maşină, atît pentru a constata dacă are ce fura, cît şi pentru a se asigura că, după ce s-a urcat la volan, nu-l va bate pe umăr proprietarul acesteia, care, eventual, ar fi tras un pui de somn pe bancheta din spate. Deci... în mod obligatoriu trebuia să vadă magnetofonul !

— Bine. Să admitem că l-a văzut — aprobă el. conciliator.

— Atunci de ce nu l-a luat ? îl provocai. ghicindu-i raţionamentul.

— Pentru că, urmare a stării afective — cauzată atît de coliziune, cît şi de necesitatea abandonării grabnice a maşinii, a uitat ! De unde urma să scoată maşina afară din oraş, unde s-o jefuiască în linişte, pe-ndelete. s-a văzut nevoit s-o părăsească imediat...

— Aş ! Dacă-ţi mai susţii mult teoria. ai să ajungi la concluzia că a părăsit atît de repede maşina încît. de fapt, nici n-a avut cînd să se urce-n ea .. Şi atunci — mă [illegible] [illegible] ba a mai avut timp să fumeze şapte ţigări şi să golească o sticlă de whisky ? !

— Dacă admitem că magnetofonul se afla în maşină cînd s-a urcat hoţul, de ce n-am admite că s-au aflat şi celelalte obiecte ? insistă el.

— Adică vrei să spui că un elev bine crescut, ca domnul Săndulescu-junior, fumează şi bea whisky ? mă prefăcui mirat.

Şi-a dat seama că-l persiflez. S-a uitat la mine bănuitor şi a întrebat scurt :

— La ce concluzie ai ajuns ?

Deşi Vartunian oprise deja maşina în faţa vilei lui Săndulescu, nu m-am grăbit să cobor. Am privit ochii lui Dan, de obicei albaştri, şi am constatat că din cauza enervării deveniseră cenuşii.

— Auzi, Dane... mie, de fapt, puţin îmi pasă cui i-au aparţinut băutura şi ţigările din maşină. Dealtfel... tot atîta importanţă acord şi prezenţei magnetofonului... Pentru mine, relevant este cu totul altceva... —, începui să-i explic.

— Anume ? mă zori el.

— Într-un sens relativ, faptul că broaştele de la portiere n-au fost forţate, iar în sens absolut faptul că acestea au fost găsite încuiate. Ultima observaţie conduce, la rîndul ei, la două concluzii : primo, autorul accidentului nu şi-a pierdut capul chiar atît de mult dacă a mai zăbovit pentru a încuia portierele şi, secundo, încuindu-le, a demonstrat că — contrar obiceiurilor pe care le au hoţii ! — nu i-a fost indiferentă soarta maşinii şi a obiectelor abandonate în ea ! am spus, deschizînd portiera maşinii şi coborînd pe trotuar.

Cînd am apăsat pe butonul soneriei, mi-am dres glasul pentru a-i demonstra încă o dată lui Dan ce şef deştept are, dar... n-a ţinut. În loc să fiu interpelat în limba germană, aşa cum mă aşteptam, prin interfon s-a făcut auzită o altă voce, tot de femeie, care m-a mitraliat cu un amalgam de vocale şi consoane. Realizînd imediat că nu cunosc limba respectivă, m-am uitat uluit spre Dan, care, văzîndu-mi încurcătura, a consimţit să-mi sară în ajutor.

Crezînd că ni s-a vorbit în greaca veche, l-am rugat pe Dan să-mi spună de unde cunoaşte limba respectivă. Mi-a explicat că a avut cîndva o iubită născută prin împrejurimile Caracalului, astfel a avut posibilitatea să se aclimatizeze cu ultrarapida exprimare oltenească. N-am mai avut cînd să înalţ un imn de slavă în cinstea celei care a contribuit, atît de substanţial, la cultura lingvistică a colaboratorului meu, deoarece în uşa vilei am fost întîmpinaţi de surata ei, o subretă tînără şi frumuşică.

Am trecut din nou prin salonul medieval şi, după ce-am bătut în uşă, am intrat în biroul „simpaticului" nostru amfitrion. Se afla exact în aceeaşi poziţie ca în urmă cu o oră, cînd l-am părăsit.

A ridicat capul spre mine şi, cu o „bunăvoinţă" pe care nu s-a simţit obligat s-o disimuleze, a mîrîit :

— Aţi găsit-o ?

Am dat afirmativ din cap.

— Aţi adus-o ? se interesă el, parcă mai puţin încruntat.

Mai întîi mi-am pendulat bărbia între umeri, apoi i-am spus :

— Nu. Urmează s-o aducă un coleg de-al meu...

— De ce n-ai adus-o ? ...Îţi închipui că am chef să fiu deranjat toată ziua ?

— Întrucît maşina a fost anunţată ca furată, sîntem obligaţi să întreprindem cercetări pentru descoperirea autorului...

— Şi ce-mi pasă mie ? ! Vă rog să-mi aduceţi maşina ! Restul vă priveşte !

— Cu maşina dumneavoastră — am început eu să-i explic — s-a comis un accident...

— Ei şi ? ! Pagubele vor fi suportate de ADAS ! Vă acord zece minute pentru a-mi aduce maşina ! Dealtfel, mă întreb pentru ce vă plătim, dacă maşinile noastre, ale contribuabililor, sînt lăsate la discreţia hoţilor ?

Aş fi putut să-i explic că, dacă am asigura paza fiecărui autoturism, în trei schimburi, ne-ar trebui, numai pentru acest scop, aproape un milion de subofiţeri, ceea ce ar depăşi, de departe, efectivul tuturor organizaţiilor de poliţie de pe glob. Am renunţat însă la această argumentare savantă.

— Noi avem misiunea de a izola elementele care reprezintă un pericol pentru societate... şi de a preveni apariţia infracţiunii — am început să-i explic, dar m-a întrerupt.

— Ascultă, dom'le ! Ai impresia că am timp de pierdut cu [illegible] dumitale ?...

— Nici noi n-avem timp de pierdut. Vreau să stau de vorbă cu fiul dumneavoastră — l-am anunţat pe un ton mai puţin ambiguu.

— [illegible] im . ! ! ! izbucni [illegible], surprins de îndrăzneala mea.

Am dat afirmativ din cap

— Ce-aveţi de discutat cu George ? întrebă în timp ce făcea un vădit efort de a-şi domina enervarea.

— Există bănuiala că n-ar fi străin de un accident pe care-l anchetăm — am spus destul de indispus de atîta stat în picioare.

— Cinee ? ... George al meu ?

Puse mîinile pe birou, împinse cu violență fotoliul spre peretele din spatele lui și, ridicîndu-se energic în picioare, acoperi tabloul de pe peretele din dosul mesei sale de lucru, care-l reprezenta în uniformă de general. Habar n-a avut el cît de simpatic mi-a fost în clipa aceea. Niciodată nu mi-au plăcut uniformele înzestrate cu mai mult de patru steluțe, cîte posedam eu.

— Domnule, dumneata știi cine sînt eu ? se interesă el, apoi întinse mîna după o agendă și își spuse : — Ia să vedem ce telefon are inspectorul general...

— Vă atrag atenția că, după toate probabilitățile, automobilul dumneavoastră a participat la un accident care s-a soldat cu pierderea unei vieți omenești. Daca ne refuzați concursul, ținînd seama de gravitatea faptului, voi fi nevoit să continui chestionarea fiului dumneavoastră la inspectorat. Vă rog să apreciați care-i soluția optimă.

S-a dezumflat brusc și m-a privit buimac.

— E imposibil... — spuse el, moale, pe cînd se sucea pe călcîie pentru a bate cu pumnul în peretele din spatele lui.

— Ce-i, Tuțule ? se interesă cu candoare tînărul cowboy intrînd în birou.

— Nenorocitule, ce-ai făcut ? ! îl luă în primire „Tuțulică".

— Ce-am făcut ? replică, mirat, noul venit.

— Ai omorît un om ! îl informă tatal lui.

— Poftim ? !

Fără să mai dau explicații suplimentare, l-am poftit pe tinerel să ia loc pe un fotoliu — dovedind cu această ocazie că sînt mai politicos decît taica-său ! — și să-și scoată cizma din piciorul stîng.

Mai întîi a ezitat, contrariat, apoi, parcă amuzat, s-a executat. Probabil, credea că vreau să o probez pentru a-mi comanda și eu o pereche la fel.

Am privit talpa cizmei și, cu ajutorul lupei, am remarcat urma de pulbere albă și cărămizie la baza interioara a tocului. După ce Dan mi-a înmînat mulajul făcut de adjutantul Birenbaum, n-a mai existat nici un dubiu. Talpa și tocul tronconic ale cizmei s-au suprapus exact în urma descoperită lîngă mașină.

În clipa cînd, continuînd să țin cizma în mînă, i-am restituit mulajul lui Dan, s-a auzit o bătaie discretă în ușă. Era subreta, care, fără a-și mai pierde timpul, a aruncat o ploaie de sunete din care n-am priceput mai mult ca la prima noastră conversare.

În timp ce interlocutorul-senior continua să tacă, înmărmurit de manevra făcută cu cizma interlocutorului-junior, l-am auzit pe Dan spunînd :

— Vă rog să-l poftiți aici.

M-am întors spre băiat și l-am sfătuit :

— Te rog să ne povestești tot ce-ai făcut azi-noapte cu mașina.

— Nu înțeleg ce doriți de la mine ! mărturisi el, cu o sinceritate destul de bine simulată.

— Vreau să ne relatezi împrejurările în care ai comis accidentul.

— Habar n-am despre ce vorbiți — se lamentă el.

— Tovarășe Săndulescu — mă adresai interlocutorului-senior, care, imobil și cu fața albă ca hîrtia, își ancorase privirea pe chipul odraslei sale —, vă asigur că avem suficiente probe criminalistice pentru a-i proba vinovăția...

În clipa aceea, m-am întors să văd cine a deschis ușa. Era căpitanul Maier, care, clătinîndu-și ușor capul, influenţă în mod negativ buna mea dispoziţie. N-am mai avut cînd să-i cer lămuriri suplimentare, deoarece un zgomot puternic, care părea să semene cu o salvă de artilerie, m-a obligat să mă întorc iute cu faţa spre birou.

Figura nevinovată a interlocutorului-junior juca hora stacato între palmele interlocutorului-senior.

Cînd am reuşit să-l salvez, avea obrajii mai roşii ca macul înflorit şi părea destul de indispus.

I-am privit ochii, care între timp se asortaseră la culoare cu obrajii, scăldaţi din abundenţă de lacrimi, şi mi-a devenit simpatic.

— Vezi, Georgică, nu-i frumos să minţi. Deosebit de faptul că-l superi pe tăticu şi pe noi, nu realizezi nimic. Ia povesteşte-ne cum ai comis accidentul — l-am luat cu binişorul.

— Se aude ? ! se interesă taică-său, pe un ton atît de gingaş, încît Vartunian, care rămăsese afară, în maşină, cred că nu s-a putut gîndi decît la o explozie cu nitroglicerină.

Băiatul deschise gura de cîteva ori, ca un peşte scos din apă, iar în clipa cînd tatăl lui, ameninţător, făcu un pas spre el, începu să turuie cu sughiţuri :

— Eu n-am vrut... dar Mihăiţă...

— Care Mihăiţă ? Al lui tovarăşu' Petre ? interveni tatăl lui.

— Da, el. I-am spus de dimineaţă că eşti plecat din Bucureşti şi mi-a propus ca la noapte, adică ieri, să facem o escapadă. Dar eu n-am vrut...

— Sigur că n-ai vrut ! Te-a luat cu forţa ? ! urlă taică-su.

— Continuă — îl îndemnai. Cine a adus alcoolul şi ţigările ?

— El, Mihăiţă. Le-a luat de la tatăl lui... La început, pentru că îi promisesem, m-am dus să-l iau de acasă şi să facem o mică plimbare, pînă la Otopeni... Da' după ce-am început să bem, mi-am pierdut capul și am pornit spre Ploiești... Am început să alerg, din ce în ce mai tare, pînă cînd, la o barieră de cale ferată, am intrat în spatele unui autocamion care staționa... Am întors mașina și-am gonit înapoi, spre București... După ce-am parcat-o pe un teren viran, m-am despărțit de Mihăiță și am venit acasă... Asta-i totul... — termină el hohotind.

M-am întors spre Maier și l-am mai privit o dată. Mi-a confirmat din nou că nu tînărul comisese accidentul din strada Dragoș Vodă.

— Ce se va întîmpla acuma ? se interesă domnul Săndulescu.

Asprimea și disprețul cu care ne întîmpinase pînă nu de mult lăsase locul unei bunăvoințe în care doza de servilism era preponderentă. Sînt sigur că dacă și-ar fi păstrat atitudinea inițială mi-ar fi displăcut mai puțin.

— Vom dispune verificarea depoziției și dacă ea va fi confirmată de către serviciul circulației, veți primi un proces-verbal de constatare pentru a vă putea repara mașina.

Am spus „bună ziua“ și am ieșit urmat de Dan și Maier.

Ajungînd în stradă, am constatat că era ora trei după-amiaza și, în consecință, pierduserăm patru ore degeaba.

◆

O oră mai tîrziu, după ce-am luat masa cu Dan la zahanaua „Plosca de Aur“, am pornit să verificăm celelalte mașini de pe lista întocmită de serviciul circulației.

Cînd am epuizat jumătate din mașinile pe care le aveam de urmărit, fără s-o fi depistat pe cea care ne interesa, era ora opt seara și am sistat cercetarea.

Cap. VI. Un scurt intermezzo

A doua zi, la ora șapte dimineața, ne beam cafelele și trăgînd vîrtos din țigări, afumam cu sînge rece pereții biroului nostru. Acesta era singurul moment de relaxare înaintea hărțuielii și alergăturii cotidiene după tot soiul de evenimente. Fără acest stimulent, ce se transformase de-a lungul anilor într-un ritual, o obișnuință de care nu ne mai puteam lipsi, eram toată ziua plini de draci, ca să nu spun că funcționam ca niște motoare negresate. Întrucît în cursul nopții nu fusesem sculat din somn cu vreun caz urgent, iar acum ne împărtășeam liniștiți cu sfînta noastră anafură, eram bine dispus și consideram că viața e frumoasă și plină de satisfacții.

Se pare însă că Dan este supărat. Păstrînd un mutism ce nu-i era caracteristic, privea absent și acru spre un punct oarecare de pe tavan.

Bineînțeles că am fost suficient de prudent pentru a nu-i cere lămuriri. Nu simțeam nevoia să-mi amintească că la această oră trebuia să ne aflăm în altă parte, undeva între București și Constanța.

Am luat ultima dușcă de cafea, am strivit filtrul țigării în scrumieră și, ridicîndu-mă de la birou, am spus:

— Gata, Dănuț. Hai la treabă !

*

Mașina care avea pe lista noastră poziția șapte era un taximetru și fiind plecat în cursă l-am depistat cu ajutorul patrulelor-auto abia pe la ora nouă.

L-am ajuns din urmă pe bulevardul Gh. Dimitrov, prin dreptul Foișorului de foc. După ce l-am depășit și i-am făcut conducătorului semn să oprească pe dreapta, am coborît din mașină și ne-am apropiat de el pentru a-l verifica.

Fără să acord prea multă atenție șoferului sau călătorului de pe bancheta din spate, am privit partea din față a mașinii. Nu mi-a trebuit prea mult pentru a observa că aripa stîngă avea o tentă ceva mai închisă decît restul caroseriei. Era clar că aripa a fost revopsită de curînd prin utilizarea unei vopsele identice cu cea a întregii caroserii, probabil apelîndu-se la cutia de rezervă, livrată de fabrică o dată cu autoturismul, ceea ce însă n-o scutea să prezinte nuanțe diferite.

Am ocolit mașina prin față și m-am apropiat de șofer, un tinerel, care, scoțîndu-și capul prin fereastra portierei, s-a interesat pe un ton de harță :

— Aș putea să știu de ce mi-ați tăiat calea și m-ați forțat să opresc ?

— Miliția ! l-am anunțat. Prezentați, vă rog, actele pentru control.

A devenit imediat zîmbitor și, supus, s-a grăbit să-mi satisfacă cererea. Fără să le acord vreo importanță, deoarece nu ele mă interesau, l-am întrebat :

— Cînd ai accidentat mașina ?

— ...

— Mă refer la aripa stîngă — am precizat, văzîndu-l că mă privește surprins.

— Păi, acu' fo două zile...

— În ce împrejurare ?

— Păi... Să vedeți... Eu, în orice caz, n-am nici-o vină... La o intersecție, a dat buzna peste mine unu' matol — explică el, precipitat.

— Cînd și unde a fost recondiționată ?

— Ieri am preluat-o. Reparația a fost făcută în garaju' „Gelax".

— Unde este procesul-verbal de constatare încheiat de agentul de circulaţie ?

— Păi, l-am dat şefului de garaj... că doar pe baza lui s-a făcut reparaţia...

M-am întors spre Dan, care urmărise discuţia din spatele meu, şi i-am înmînat actele primite de la şofer. A înţeles ce are de făcut. Le-a luat şi a pornit spre maşina noastră.

Cîteva minute mai tîrziu, Dan a revenit şi mi-a confirmat depoziţia şoferului. M-am întors spre şofer şi, înapoindu-i actele, i-am mulţumit. În acea clipă, am înregistrat, în mod mecanic, că pasagerul taximetrului nu mai stătea pe locul din spatele şoferului, ci pe cel de lîngă portiera din partea dreaptă, de unde urmărea cu privirea o muncitoare de la salubritate, care, făcîndu-se că mătură trotuarul, fabrica nişte nori impunători de praf. O clipă m-am amuzat, gîndindu-mă că se uita la ea de parcă ar fi Brigitte Bardot, cînd iese din cada de baie pentru a-şi căuta un prosop.

După ce i-am urat şoferului clasicul „Drum bun !“, am pornit spre maşina noastră.

Pe cînd îi indicam lui Vartunian adresa proprietarului celei de-a opta maşini ce trebuia verificată, taximetrul din spatele nostru ne-a depăşit, continuîndu-şi drumul spre Oborul Vechi.

— Ne-au mai rămas patru maşini de controlat — comentă Dan, plictisit, în momentul în care Vartunian semnaliza întoarcerea la stînga, pentru a ne înapoia spre centrul oraşului.

În acel moment mi s-a declanşat creierul suplimentar, de „detectiv“, şi am primit răspunsul la întrebarea ce-mi frămîntase subconştientul în ultimele minute. Am realizat motivul care-l determinase pe pasagerul taximetrului să-şi schimbe locul de pe banchetă şi să acorde atîta atenţie măturătoarei.

— Vartunian, la loc comanda ! am ordonat, cînd ajunse şi maşina de-a curmezişul străzii. Dă-i drumul după taximetrul de adineauri !

— Ce s-a întîmplat ? ! se interesă Dan, deşteptat din indiferenţa manifestată pînă atunci.

— Am văzut mutra călătorului din taximetru prin albumele noastre... Nu-mi amintesc cum îl cheamă, dar faptul că după ce am discutat cu şoferul şi mi-am declinat calitatea a încercat să mă evite, schimbîndu-şi locul şi stînd cu faţa întoarsă, mi-a stîrnit interesul... Vreau să-l cunosc mai îndeaproape ! am declarat, pe cînd Vartunian, fără a mai avea nevoie de un alt îndemn, trecu schimbătorul de viteze într-a patra şi pipăi podeaua maşinii cu pedala acceleratorului.

Taximetrul încă nu apucase să depăşească clădirea Telefoanelor şi era din nou acostat.

Cînd am ajuns lîngă autovehicul, şoferul, vădit resemnat, mă aştepta cu actele pregătite, dar nu i-am acordat nici o atenţie. M-am dus spre portiera din spate, unde era pasagerul şi, deschizînd-o, l-am rugat să coboare.

Mai întîi mirat şi apoi indignat, ca o mireasă abandonată în faţa ofiţerului stării civile, a protestat, fără să se grăbească să ţină seama de invitaţia mea :

— Nu înţeleg ce doriţi ? ! Pentru a doua oară opriţi maşina şi mă faceţi să întîrzii. . Credeţi că dacă aş fi avut timp de pierdut apelam la serviciile unui taximetru ?

— Vă rog să coborîţi şi să prezentaţi buletinul de identitate ! am spus inflexibil.

N-a mai avut încotro. A coborît.

— Buletinul de identitate, vă rog ! am repetat

Şi-a dus mîna la piept, acolo unde se află buzunarul interior al hainei şi surprins, a constatat :

— Na, că le-am uitat ! Fir-ar să fie... Probabil că le-am lăsat în celălalt costum, cînd m-am schimbat ..

— Vă rog să mai căutaţi o dată — l-am poftit amical, deoarece prin haina sa subţire, din tercot, distingeam conturul caracteristic unui portofel.

— Dacă vă spun că nu-s la mine — afirmă el, tot atît de convingător ca şi o prognoză meteorologică.

— Vă rog să scoateţi portofelul afară ! am zis eu, bătînd cu degetul arătător pe proeminenţa hainei sale.

N-a mai avut ce face. Şi-a scos portofelul, l-a deschis, a extras o foaie de hîrtie împăturită şi, supărat, mi-a întins-o :

— Iată adeverinţa de eliberare din închisoare ! Mi-am executat pedeapsa... Acum ce-aveţi cu mine ? Sînt om cinstit...

De fapt, n-aveam nimic să-i imput. În afară de faptul că n-a vrut să se uite în prea frumoşii mei ochi, nu-l puteam învinui de nimic. Am despăturit fiţuica ce mi-o dăduse şi m-am uitat la data emiterii ei. Fusese eliberat cu două zile mai înainte. Cînd i-am citit numele, mi-am reamintit imediat unde îi văzusem chipul şi am ştiut în ce categorie de infracţiuni era specializat.

M-am grăbit să-mi vîr capul în maşină şi să arunc o privire în interior. Atît locul de lîngă şofer, cît şi bancheta din spate erau complet goale.

— N-ai nici un bagaj ? m-am mirat, cu sinceritate.

— Nu ! s-a mirat şi el.

— Ba da ! a intervenit, contrariat, şoferul taximetrului. Aţi uitat de geamantanul din portbagaj ?

— Ce geamantan ? ! s-a mai mirat o dată „amicul".

— Te rog să-l scoţi afară. Vreau să-l văd şi eu — i-am spus şoferului.

Treizeci de secunde mai tîrziu, pe trotuar, lîngă noi, se afla un geamantan din piele de porc, mare și elegant.

Dan se învîrti pe lîngă valiză, apoi se uită mirat spre mine.

— Întoarce-l, Dane, îl îndemnai, indicîndu-i fundul geamantanului.

După ce-mi execută ordinul, și partea care se sprijinea pe trotuar fu răsturnată în sus, atît Dan cît și șoferul taximetrului văzură că fundul acestuia lipsea, iar în perimetrul respectiv se contura un altul mai mic, din piele neagră.

În clipa în care Dan, încercînd să priceapă trucul, așeza geamantanul pe trotuar, proprietarul acestuia se strecură pe lîngă mine și porni să-și încerce șansa de a doborî recordul mondial pe o sută de metri.

N-am mai avut cînd să mă lansez după el, deoarece Dan, sprijinindu-și o mînă pe umărul meu, sări peste geamantanul care-i bara drumul și se puse în mișcare.

Alergă șapte-opt metri, pînă prinse viteză apoi plonjă la orizontal încă vreo trei.

Placajul a fost atît de sec, încît „amicul“ n-a mai avut cînd să realizeze ce i s-a întîmplat. Datorită șocului, leșinase.

În timp ce Dan îl ridica în brațe, ca pe un copil, și pornea cu el spre mașina noastră, eu am reglat cursa taximetrului.

Apoi, luînd geamantanul, am plecat după Dan.

— Ce mocofan, dom'le ! Dacă ar fi știut ce-i aia rubgy, ar fi știut să cadă... nu așa, ca un sac de cartofi — decretă Dan, disprețuitor, cînd Vartunian, fără alte explicații, demară spre inspectorat.

Ne aflam în birou, iar „amicul“, care între timp își revenise, stătea pe un scaun și ne privea cu un amestec de resemnare și indiferență.

Fruntea sa înaltă, aproape cît latul unei cutii de chibrituri, era marcată de un cucui, care, după aprecierea mea, urma să-i amintească încă multe zile plăcerea de a ne fi întîlnit.

— De unde l-ai luat ? l-am întrebat pe „amic“, arătînd cu bărbia spre geamantanul pus pe biroul lui Dan.

Din totdeauna mi-a plăcut să lucrez cu profesioniști, deoarece cunoscîndu-ne și știind că nu sîntem receptivi la tertipuri, cum i-am prins în off-side, ca să nu spun flagrant delict, cum deșartă sacul și le încheiem actele pentru Procuratură. Dar, spre deosebire de recidiviști, cu începătorii e o adevărată calamitate. Atribuindu-ne și nouă ignoranța lor, refuză să mărturisească sau o scaldă în explicații atît de abracadabrante că ne dublează volumul ficatului.

— Din Gara de Nord — mi-a răspuns el, cu o promptitudine care dovedea că nu-i boboc în meserie. Ceea ce, de fapt, nu era o noutate pentru mine.

— Ziua și ora — i-am cerut, mulțumit că voi termina repede.

— Azi, cu cîteva minute înainte de plecarea expresului pentru Viena.

— Bărbat sau femeie ?

— Bărbat.

— Cum l-ai operat ?

— Așa cum știți și dumneavoastră... O clipă de neatenție... și gata ! El a început să strige hoții, pe limba lui, iar eu am părăsit liniștit peronu' și am ieșit din gară. Apoi, după ce m-am evaporat cu taximetru, ați dat dumneavoastră peste mine... Asta-i tot !

Am ridicat privirea spre Dan și i-am spus :

— Te rog să-l conduci în biroul de alături și să-i dai cele trebuincioase pentru a-și scrie declarația.

Întrucît activitatea „amicului“ nu intra în sfera preocupărilor noastre, la înapoierea lui Dan, am dat un telefon la brigada care se ocupa cu hoții de buzunare, respectiv de bagaje, și i-am poftit să-și ia clientul în primire cît mai repede, deoarece în următoarele cinci minute trebuie să mă evacuez.

— Știu — începu Dan, de cum își introduse gingașa făptură în birou —, de fapt, n-am prea priceput modul de operare... Dacă te hotărăști să-mi explici și mie, nu-i exclus să-ți rămîn îndatorat.

— Chestia asta, care aduce a geamantan, este un dispozitiv foarte ingenios. Deosebit de faptul că n-are fund, după cum ai remarcat, interiorul este prevăzut cu cîteva cîrlige care se declanșează, după sistemul cursei de șoareci, prin contact. În rest, modul de operare e un fleac. Hoțul n-are altceva de făcut decît să-și plimbe „geamantanul“, de obicei prin gări, pînă își ochește prada. Cînd a stabilit-o, se apropie, profită de o clipă de neatenție și își lasă „geamantanul“ peste cel al victimei și gata... l-a aspirat ! În timp ce victima începe să se agite în căutarea geamantanului volatilizat, hoțul pleacă liniștit, deoarece n-are de ce se teme ; geamantanul lui n-aduce nici de departe cu cel dispărut.

— Formidabil ! aprecie Dan, admirativ.

— Da, într-adevăr, ingenios... — am admis amuzat... Chestia asta a avut un succes nebun... acum vreo zece ani. Azi, trucul e atît de binecunoscut de către lucrătorii noștri din gări, încît nu mai face nici două parale ..

— Și totuși ? spuse Dan, arătînd spre geamantan.

— Ca de obicei, excepţia întăreşte regula !

— Nu-mi arăţi şi mie cum lucrează „minunea“ asta ?

I-am făcut pe plac şi am ridicat geamantanul pe un scaun. După ce l-am deschis, arătîndu-i cele trei perechi de gheare, care acţionau paralel, ca nişte cîrlige de prins rufele pe frînghie, le-am desprins pentru a elibera prada, din care muşcau cu lăcomie. Cu cîrligele de la mijloc a trebuit să mă chinuiesc mai mult, deoarece, avînd resoartele foarte puternice, străpunseseră învelisul din plastic al „victimei“. Cînd, în sfîrşit, am reuşit să le îndepărtez, am lăsat pe covor geamantanul-rechin şi am pus pe birou geamantanul-victimă.

Pe cînd mă întrebam de ce întîrzie colegul de la Brigada de hoţi de buzunare, ceva mi-a atras atenţia asupra spărturii geamantanului. M-am apropiat şi, intrigat, mi-am vîrît degetul arătător prin gaură. Mi-a fost suficient pentru a mă hotărî să deschid geamantanul prin forţarea închizătorilor.

Era plin cu pachete de dolari nou-nouţi.

Am luat unul, la întîmplare. După ce am privit o clipă seriile bancnotelor şi am văzut că sînt identice, i-am întins pachetul lui Dan, spunîndu-i : Falşi ! şi m-am repezit la telefon.

Am chemat postul de miliţie al gării şi, după o scurtă convorbire, n-am rămas deloc surprins cînd băieţii noştri m-au asigurat că în ultimele două ore nimeni nu le-a anunţat furtul unui geamantan.

În clipa cînd terminam convorbirea, a intrat în birou un ofiţer de la B.H.B. I-am arătat cu mîna geamantanul de pe covor şi lăsînd pe noul venit să se apropie zîmbind de el, am făcut legătura cu Brigada moravuri.

— Cu maiorul Prodan, vă rog — am cerut. Cîteva secunde mai tîrziu, cînd mi-a răspuns cel căutat, l-am luat repede : — Ascultă, Emile, îți amintești că acum vreo șase luni ai capturat un borfaș, după care am transpirat de atîta alergătură, deși afară erau minus cincisprezece grade?

— Mi-amintesc — admise interlocutorul meu, circumspect.

— ... Și că, pentru acest serviciu, ai pretins să plătesc o sticlă de coniac „Milcov“ ?...

— De fapt, ce dorești ? Ți se pare că ai dat prea mult și crezi că a venit momentul să-mi ceri restul ? mă repezi el, în glumă.

— Aș ! Nici gînd de așa ceva ! Vreau numai să-ți cer o consultație. Spune-mi, după părerea ta, dacă un borfaș de trei parale a fost echivalat cu o sticlă de coniac, care o fi echivalența pentru cîteva sute de mii de dolari falsificați ?...

— Ești în biroul tău ? ! se precipită el.

Un minut mai tîrziu, cînd Prodan năvăli în biroul nostru ca un uragan, i-am explicat cum a ajuns geamantanul cu pricina în mîna mea.

Cînd am ieșit cu Dan, Prodan continua să argumenteze celuilalt ofițer de ce este necesar ca hoțul de geamantane să fie examinat mai întîi de B.M. și apoi de către B.II.B.

*

În restul zilei, am continuat să alergăm pentru a verifica celelalte autoturisme suspectate de producerea accidentului din strada Dragoș Vodă. Astfel, am reușit să mai contactăm și respectiv, să excludem încă trei din mașinile puse sub semnul întrebării.

Mai aveam încă o mașină de verificat, dar n-am reușit s-o depistăm. Atît autoturismul, cît și proprietarul acestuia, un medic, nu mai apăruseră la domiciliu de trei zile.

Întrucît maşina căutată era localizată, iar orologiul indica ora nouă seara, am amînat continuarea cercetărilor pentru a doua zi, cînd urma să dispunem depistarea ei prin urmărire generală.

Cap. VII. Unde s-a greşit?

În dimineaţa următoare, nici n-am apucat să intru bine în birou şi Dan s-a grăbit să-mi comunice că secţia de miliţie în raza căruia locuia medicul suspectat ne-a anunţat reapariţia la domiciliu a persoanei dispărute.

Cum în astfel de cazuri contează fiecare minut, după ce-am aruncat o privire pofticioasă spre cafeaua ce mă aştepta aburind pe birou, l-am poftit pe Dan să mă însoţească. Pe cînd coboram valvîrtej treptele inspectoratului, m-am gîndit la cafeaua pe care nu apucasem s-o beau şi, deşi nu sînt superstiţios, mi-am spus că n-o să-mi meargă bine. Spre ghinionul meu, pronosticul a fost exact!

* * *

Cinci minute mai tîrziu, adică la ora opt fără douăzeci, Vartunian opri maşina pe strada Ceaicovski, în faţa vilei pe unde ne mai învîrtisem şi ieri după-amiază.

Întrucît ştiam care-i apartamentul persoanei căutate, ne-am îndreptat direct spre uşa acestuia. După ce-am apăsat pe butonul soneriei, cu gîndul încă la cafeluţa mea, am privit indispus plăcuţa galbenă în care era gravat numele locatarului: „Dr. Radiolog Erhand Pantelimon“.

Mai înainte de a fi nevoie să acţionăm din nou soneria; am văzut clanţa înclinîndu-se şi uşa s-a deschis.

Am privit femeia care stătea în pragul ușii și, uimit, m-am întrebat de unde o cunosc. Apoi mi-am dat seama că nu-i vorba decît de-o asemănare..., dar ce asemănare ! Să juri că-i Sarita Montiel, de la cap pînă la picioare... și retur.

— Domnii ? se interesă ea, fixîndu-mă cu niște ochi atît de magnifici, încît mă îndoiesc că ar fi existat vreun bărbat capabil să reziste farmecului magnetizant ce-l radiau... Bineînțeles, dacă excludeam ofițerii de miliție... cînd sînt în interes de serviciu.

— Am dori să discutăm cu domnul doctor Pantelimon — m-am recules eu.

Amfitrioana n-a mai avut cînd să-și deschidă gura încadrată de buze cărnoase și frumos arcuite, deoarece vraja a fost ruptă de o voce bărbătească, groasă și puternică :

— Cine-i, Jeni ?

— Doi domni vor să stea de vorbă cu tine, Tusca — anunță ea, cu o voce, care se potrivea aspectului, caldă și melodioasă.

În timp ce doamna își înclina cu grație capul, într-un gest de salut, ușa se deschise larg și în spatele ei apăru un bărbat mai înalt cu un cap decît ea.

— Ce doriți ? Eu sînt doctorul Pantelimon — zise el, cu o voce de bas. Dau consultații numai la policlinică ! se grăbi să adauge, în chip de avertisment

— Sîntem de la Brigada omucideri a miliției și dorim să vă cerem cîteva relații — îl înștiințai, în timp ce-l examinam cu privirea. Era un bărbat în jur de cincizeci de ani, înalt cît Dan, dar cu mult mai greu decît amicul meu. Asprimea trăsăturilor sale era subliniată de o frunte înaltă și prelungită, spre creștetul capului, și de o chelie lucitoare.

Ne privi pe rînd, cu un aer de surprindere, apoi, pe cînd femeia care ne deschisese ușa dispărea în interior, se decise, fără să-și disimuleze indispoziția :

— Mă rog, poftiţi. Dar să ştiţi că sînt foarte grăbit, ne înştiinţa el, în timp ce ne invită să luăm loc pe fotoliile unui hol.

— Pentru a nu mai pierde timpul cu preambuluri, vă înştiinţez că dorim să aruncăm o privire asupra maşinii dumneavoastră — spusei eu, grăbit.

Mă privi un moment bănuitor, parcă întrebîndu-se dacă nu-l iau peste picior, apoi se răsti :

— Pe dracu ! Aţi întîrziat... Am făcut-o chibrituri ! Acum. e atît de ferfeniţită încît nici la topit nu cred s-o mai primească...

— Cînd s-a consumat accidentul ?

— Acum trei zile, cînd am plecat cu nevastă-mea să petrecem cîteva zile de concediu la Predeal... Şoseaua era plină de mîzgă... eu alergam... o vacă nenorocită mi-a apărut în faţă, numai ea ştie de unde... Am pus frînă... şi a fost gata ! M-am dat peste cap... Noroc că atît eu cît şi Jeni, nevastă-mea, eram încinşi cu centurile de siguranţă. Altfel...

- Unde se află maşina în prezent ? i-am întrerupt volubilitatea.

— Am lăsat-o-n curtea unui sătean din Cîmpina... Peste cîteva zile am să mă reped după ea... Cine ştie ? Poate c-o mai pun totuşi pe roate...

— Am putea să vedem procesul-verbal de constatare a accidentului ?

— Aşteptaţi un moment, răspunse el, redevenind morocănos.

Atît eu, cît şi Dan am aşteptat cu nerăbdare înapoierea gazdei.

După ce doctorul a revenit şi mi-a înmînat actul cerut, mi-a fost suficient o scurtă privire pentru a avea o certitudine. Accidentul doctorului avusese loc cu șase ore înaintea celui care ne interesa pe noi.

Am plecat atît de indispus, încît atunci cînd m-am încrucișat în vestibul cu doamna Jeni am uitat să-i mai apreciez frumusețea și puterea de seducție.

* * *

Cînd am revenit în biroul nostru, am privit cu adversitate cafeaua, care mă aștepta indiferentă... și mai ales rece. Supărat de insuccesul avut, m-am răzbunat pe ea, bînd-o dintr-o dată...

Era clar că am încurcat-o pe undeva. Dar unde ? Pentru a fi sigur că voi ajunge la punctul nevralgic, am început să revăd, ca într-un film proiectat cu încetinitorul, datele anchetei în succesiunea lor.

Cinci minute mai tîrziu, considerînd c-am găsit punctele unde s-ar fi putut strecura niscaiva erori capabile să-mi deraieze ancheta, am ridicat receptorul și i-am dat un telefon căpitanului Maier. Cum i-am expus temerile mele, s-a simțit lezat și a început să-mi explice — pe un ton atît de ridicat, încît îl putea auzi și Dan, care stătea în celălalt capăt al încăperii — că-și cunoaște meseria, că datele pentru individualizarea mașinii sînt corecte, și că specialistul criminalist n-are nici o vină dacă anchetatorul este ageamiu. Apoi s-a grăbit să adauge că a citit într-un ziar că la cooperativa „Prestarea“ se angajează muncitori pentru mutări, muncă la care nefiind nevoie de creier, ci de umeri puternici, am toate șansele să mă remarc și, cu puțin noroc, să fac chiar o carieră interesantă. Nu am mai avut cînd să-i mulțumesc pentru sfat, deoarece am trîntit receptorul în furcă.

M-am făcut că nu-l observ pe Dan, care rîdea discret, așa cum știe el, cu capul lăsat pe ceafă și gura pînă la urechi. Deşi aş fi fost curios să ştiu ce-a găsit atît de amuzant în discuţia avută cu Maier, am sunat la Circulaţie.

Mai întîi am verificat lista pe care a notat Vartunian cele unsprezece maşini, pentru a vedea dacă nu-mi lăsase vreuna pe afară. Apoi, constatînd că nu asta era greşeala căutată, i-am poftit să verifice dacă nu mai există şi alte maşini cu caracteristici comune celor comunicate. Răspunsul a fost negativ.

Cînd am terminat convorbirea, eram edificat. Deosebita mea isteţime îmi jucase o festă. Orientarea anchetei pe o pistă falsă a fost cauzată de raţionamentul care m-a dus la concluzia că maşina urmărită nu putea fi înregistrată decît în Capitală. În consecinţă, i-am comunicat semnalmentele pentru urmărire.

Nici n-am aşezat bine receptorul pe furcă, şi telefonul a început să sune. Era locotenentul-major Zimnicaru. Mi-a spus că, după toate probabilităţile, a fost depistată femeia în doliu, adică persoana care a dispărut în mod misterios de lîngă victimă.

Cap. VIII. Femeia în doliu

Am trecut şi l-am luat pe Zimnicaru cu maşina, apoi, angajîndu-ne pe calea Moşilor, am pornit spre şoseaua Colentina.

Pe drum, l-am întrebat cum a dibuit-o. Un subofiţer de-al lui îi raportase că în noaptea accidentului a văzut-o pe doamna Prisăcaru, care locuieşte în apropiere de locul accidentului şi poartă doliu după o soră de-a ei, înapoindu-se acasă imediat după ora unsprezece.

— De unde știa cum o cheamă ? a intervenit Dan.

— E sectorist pe strada respectivă de peste zece ani.

— S-a discutat cu ea . s-a interesat Dan.

— Nu. De îndată ce-am primit raportul, am luat legătura cu dumneavoastră.

— Rochia neagră și ora cînd a fost văzută de subofițer pot fi simple coincidențe — am spus sceptic.

— Într-adevăr, cam așa stau lucrurile... — [illegible] Zimnicaru, ridicînd din umeri.

— Eh... Oricum, e o pistă... — am admis, cînd mașina noastră vira la stînga, pe strada Ardeleni.

Am continuat să străbatem tăcuți străzile Dragoș Vodă și Precupeții Vechi, apoi am oprit pe dreapta, în apropierea străzii Viitorului.

Imobilul în fața căruia ne aflam era o construcție veche, cu un etaj. Am urcat o scară îngustă de lemn și ne-am oprit în fața unei uși din stejar lăcuită.

După ce-am sunat la ușă, persoana care ne-a deschis, o femeie de aproximativ 45 de ani, voinică ca un zdrahon și îmbrăcată într-o rochie cernită, ne-a întrebat ce dorim.

N-a mai fost necesar să-i spunem cu ce ne ocupăm, deoarece uniforma lui Zimnicaru era destul de grăitoare, așa că m-am rezumat numai la dorința noastră de a-i cere cîteva relații.

Ne-a poftit în casă și ne-a invitat să luăm loc pe scaunele din jurul unei mese mari, de sufragerie.

I-am examinat cîteva fracțiuni de secundă figura ovală, încadrată de un păr roșcat, încurcat într-un număr impresionant de moațe, și sprîncenele, pensate, pe care nu mai avusese timp să le picteze cu creionul dermatograf. Cred că nici „aranjată“ n-ar fi fost prea plăcută la vedere. Mi-am zis că n-are nici o legătura cu afacerea ce ne aducese acolo, da' nu era suficient. Aveam nevoie de o certitudine.

Mi-am fixat privirea pe pupilele ei și, fără altă introducere, am spus :

— Cum s-a petrecut accidentul ?

— Vă referiți la cel din strada Dragoș Voda ? se interesă ea, strîmbînd dezgustată din nas.

Disimulîndu-mi interesul, am înclinat capul aprobator.

— De fapt, nu prea știu ce s-a întîmplat. — zise ea, șovăind. Tocmai traversasem strada Iernii, cînd am auzit o bufnitură în spatele meu. Întorcîndu-mă și privind în direcția de unde se auzise zgomotul, am văzut o mașină venind în goană spre mine, apoi, mai înainte de a ajunge în dreptul meu, a virat la dreapta, pe strada Iernii, și-a dispărut...

— Din momentul în care mașina a dispărut ce ați făcut ? am întrebat-o, văzînd că s-a oprit.

— Am vrut să-mi reiau drumul spre casă, dar am zărit la rigola din partea dreaptă a străzii o mogîldeață. Mai întîi, mi-am spus că o fi căzut ceva din mașină apoi mi-am dat seama că-i un om accidentat...

— La ce distanță vă aflați de locul accidentului ? o întrerupse Dan probabil cu intenția de a verifica ulterior dacă din locul unde s-a aflat, ar fi putut să vadă ceea ce ne relata.

— Cred că erau vreo 35 de metri ..

— Ce s-a întîmplat din momentul în care ați zărit victima ? am întrebat, cu aceeași intenție ca și Dan.

— Am alergat imediat într-acolo... Dar nu se mai putea face nimic pentru el... A murit, nu ? se interesă ea, dînd cu tristețe din cap.

— De unde știți că nu se mai putea face nimic pentru victimă ? Sînteți medic ? interveni Zimnicaru.

— Deosebit de faptul că am urmat cursurile unei şcoli sanitare, în urmă cu... — îşi aduse aminte că-i femeie şi, din cochetărie, răspunse vag — ... în urmă cu cîţiva ani, nu trebuie să fii prea savant pentru a-ţi da seama că un om care şi-a împrăştiat creierii pe caldarîm nu mai poate fi salvat.

— Continuaţi — am îndemnat-o. Ce-aţi făcut cînd aţi ajuns lîngă victimă ?

— Ce era să fac ? Am privit de-a lungul străzii cu intenţia de a găsi vreun telefon public... N-am văzut şi mi-am spus că cea mai bună soluţie ar fi să telefonez de la mine, de acasă... Mai ales că şi aşa întîrziasem, iar soţul meu n-avea cheia de la uşă. Drept care m-am grăbit să ajung acasă şi să dau telefon la Miliţie. Asta-i tot ce ştiu.

— Ce ne puteţi spune despre maşina care a comis accidentul ? am întrebat-o, pentru a o aduce pe făgaşul care ne interesa.

— Nu mă pricep la maşini... — s-a scuzat, înălţîndu-şi umerii. Tot ce am reţinut este că era mică şi vopsită în albastru.

— Aţi memorat numărul ? se interesă Dan, cred că mai mult pentru a se afla în treabă, doar ştia că în nouă cazuri din zece nimeni nu se uită la cauza accidentului, ci la efectul lui.

Nu mă înşelasem. A clătinat capul negativ. Dan însă nu s-a lăsat şi a cerut relaţii despre numărul şi sexul ocupanţilor maşinii. Răspunsul a fost tot negativ.

Deodată, mi-a trecut ceva prin cap şi am întrebat-o :

— Doamnă Prisăcaru, avînd în vedere direcţia în care mergeaţi dumneavoastră, spre strada Ardeleni, precum şi cea din care venise victima, ar fi fost firesc să vă încrucişaţi drumurile cu accidentatul...

— Într-adevăr, așa s-a intîmplat — păru ea să-și amintească. Cînd eu am început să traversez strada Iernii, dînsul a venit din această stradă și, trecînd prin spatele meu, a intrat pe strada Dragoş Vodă. Dar nu i-am acordat nici o atenţie, pînă în momentul cînd l-am văzut accidentat.

Era clar că nu puteam obţine nimic interesant de la martoră, așa că m-am grăbit să-i pun ultimele întrebări, de control, înainte de a pleca de acolo.

— Doamnă, pentru a nu vă mai reține, vă rog să-mi spuneţi de unde veneaţi în noaptea cînd s-a comis accidentul ?

— De unde să viu ? ! De la serviciu, bineînțeles ! se miră ea.

— Unde lucraţi ?

— Sînt gestionară la comalimentul de la Sfîntul Gheorghe și la ora zece, cînd am închis, m-am dus și am predat monetarul la caseria noastră, unde, fiind lume multă, am întîrziat pînă la unsprezece fără ceva... De aceea eram grăbită... Mă temeam să nu mă aștepte soţul meu în stradă...

— Unde este sediul casieriei dumneavoastră ?

— Lîngă Foișorul de Foc...

— Și probabil că de acolo aţi venit cu autobuzul pînă la stația Viitor. Nu ? am insinuat, avînd impresia că ceva nu se-nvîrtește rotund. Îmi spuneam că, venind spre strada Dragoş Vodă, a făcut un ocol gratuit, de vreo 600 de metri, cînd era cu mult mai simplu să continue drumul, pe strada Viitor, și după circa 200 de metri era la ea acasă. Mai ales că era tare grăbită, după cum afirmase.

— Într-adevăr, am venit cu autobuzul 40, dar n-am mai ajuns pînă în strada Viitor... Ştiţi, vrînd să respecte tradiția acestei linii, a făcut o pană de motor, între străzile

Episcopul Radu şi Dragoş Vodă, aşa că mi-am continuat drumul pe jos...

Explicaţia era mai mult decît satisfăcătoare şi mă pregăteam să dau semnalul de plecare, cînd gazda continuă :

— ... Cînd am intrat pe strada Dragoş Vodă, maşina era oprită pe celălalt colţ, în faţa atelierului de croitorie, dar nu m-am uitat la ea... Ştiţi — se scuză ea —, n-aveam chef să se interpreteze curiozitatea mea ca o dorinţă de a face o escapada cu maşină... Că pe bărbaţi numai la asta-i duce capul cînd văd o femeie singură...

Tocmai mă gîndeam că dacă s-ar fi uitat într-o oglindă mai cu luare-aminte ar fi putut constata că ea era în orice caz în afara vreunui astfel de risc, cînd — în sfîrşit ! — am realizat importanţa relatării şi am întrerupt-o :

— Vreţi să spuneţi că pe colţul dintre străzile Mihai Eminescu şi Dragoş Vodă staţiona o maşină ?

— Bineînţeles ! se miră ea că pricep atît de greu. Eu cred că asta a şi fost cauza accidentului... — continuă ea, pe un ton plin de înfumurare... A vrut să mă ajungă din urmă şi, alergînd ca un nebun, l-a lovit pe omul acela nevinovat...

Nu mă interesau pasiunile pe care credea că le poate stîrni şi iar am întrerupt-o :

— Vă rog să faceţi un efort de concentrare şi să încercaţi să vă reamintiţi tot ce-aţi remarcat în legătură cu maşina de care ne vorbiţi. De exemplu — reluai eu o întrebare pe care o pusese şi Dan —, cîte persoane erau în maşină ?

— Dar v-am spus, nu m-am uitat ! protestă ea, apoi, simulînd şovăiala, admise : Cred că am văzut un bărbat la volan...

— Sînteţi sigură că alături de el nu se afla şi o femeie ?

— Nici gînd de așa ceva ! mă corectă. Era singur... Şi nu vă mai spui cum se uita la mine... — adăugă, clătinîndu-şi capul mustrătoare la adresa șoferului cucerit de farmecele ei.

— Dacă l-aţi revedea, credeţi că l-aţi putea recunoaşte ? am tatonat eu, înainte de a-i cere să mi-l descrie.

— Nu... Era întuneric și n-am putut să-l văd — recunoscu ea. Tot ce pot să vă spun este că trecînd pe lîngă mașină am auzit motorul funcționînd.

Am încercat să scoatem şi alte informaţii de la ea, dar n-am mai reușit.

I-am mulţumit şi am plecat.

Cap. IX. Audierea colegilor victimei

După ce l-am lăsat pe Zimnicaru la sector, ne-am îndreptat spre inspectorat şi la ora douăsprezece eram instalaţi la birourile noastre.

— Ce părere ai ?

— Despre concediul care s-a dus pe apa sîmbetei ? se interesă Dan.

— Mă refer la depoziţia doamnei Prisăcaru — l-am avertizat.

— La asta mă gîndeam şi eu... — mărturisi el, după ce-mi aruncă o scurtă privire. Tare aş vrea să ştiu de ce a staţionat maşina pe colţul străzii...

— Mă întreb dacă povestea nu-i „niţel“ mai încurcată decît am considerat-o noi...

— Ce vrei să spui ? zise Dan, fixîndu-mă cu ochii săi albaştri, iscoditori.

— Faptul că maşina staţiona pe partea stîngă, riscînd astfel o amendă contravenţională, s-ar putea justifica numai prin dorinţa expresă a conducătorului ei de a supraveghea strada din cel mai strategic punct al acesteia. Nu crezi ?

— A nu se uita că, după supoziţiile noastre, şoferul era beat !... Şi, cu năstruşnicele idei ale unui creier prin care circulă alcoolul, n-ar fi fost de mirare dacă ar fi încercat să-şi urce maşina chiar şi pe palatul Telefoanelor... pentru a admira mai bine Bucureştiul...

— Dacă asta ar fi singura curiozitate a cazului, aş lăsa-o baltă ! Dar mai sînt şi altele...

— Motorul în funcţiune ?

— Şi asta, da' mai ales celelalte !

— Te referi la urme ?

— Exact ! Mersul în slalom, care ar putea indica faptul că şi-a căutat victima, că a vînat-o... Adaugă lipsa urmelor de frînare, care întăreşte prima supoziţie, şi... şi gata !

— Luate separat, într-adevăr, nu-s semnificative... Dar prin coroborare, cred că ai dreptate... Deşi nu prea văd unde vrei să ajungi...

— Mă întreb dacă n-ar fi cazul să ne retragem în apele noastre teritoriale... adică să dăm naibii accidentul de circulaţie, respectiv cercetarea specifică în astfel de delicte, şi să pornim la o investigaţie clasică pentru cazurile de omor premeditat ?

— Oare nu exagerăm ?... Chiar omor premeditat ? spuse el neîncrezător.

— Desigur, nu-i exclusă o exagerare... — am recunoscut, ridicînd din umeri.

— Atunci ?

— Admițînd că amplificăm proporțiile în mod eronat, ce se întîmplă? Văzînd că rămîne în expectativă, am continuat: absolut nimic! Doar nu retragem circulara prin care am cerut miliției naționale să depisteze mașina implicată? Nu poate dăuna nimănui faptul că, în paralel cu colegii noștri, mai deschidem o pistă de cercetare.

Își adună picioarele întinse pe sub birou, pînă în cealaltă parte a acestuia, și se ridică de pe scaun.

— De unde începem?

— De la personalitatea victimei.

*

O jumătate de oră mai tîrziu, Vartunian opri mașina în fața intrării uzinei unde lucrase victima.

Primul drum a fost la directorul întreprinderii, care, deosebit de afectat de cele întîmplate colaboratorului său, ținu să ne asigure că dispariția lui Vasile Ionescu constituie o grea pierdere pentru uzină.

Pe scurt, Vasile Ionescu lucrase în întreprindere după terminarea Institutului Politehnic, adică aproape douăzeci de ani, timp în care își dovedise cu prisosință onestitatea și capacitatea sa profesională. Ca urmare a aprecierii unanime de care se bucura, fusese numit șeful secției de mecanică, sectorul cheie al uzinei, și făcea parte din colectivul de conducere al întreprinderii.

Cînd am părăsit biroul directorului, știam că activitatea profesională a victimei se bucurase de aprecieri elogioase din partea colectivului din care făcuse parte, dar, din păcate, nu era suficient. Trebuia să-i cunosc și viața particulară.

Privindu-mi ceasul și văzînd că este trecut de ora două, m-am îndreptat spre secția de mecanică pentru a-l căuta pe inginerul Mircea Mateescu, adjunctul și prietenul victimei, după cum îl recomandase directorul.

Am pătruns într-o hală monobloc, a cărei d[illegible]u le depășea pe cele a peroanelor din Gara de N[illegible]

Dan scoase un șuierat admirativ și remarcă :

— Dacă și pardoseala ar fi fost făcută din sticlă, ai juri că am intrat într-un imens acvariu fără apă.

Am aruncat o privire circulară peste sutele de oameni care manevrau cu pricepere o pădure de mașini-unelte de forme și dimensiuni inimaginabile ; de la mașini de danturat, nu mai mari ca un scaun de bucătărie, și pînă la imensele caruseluri ce concurau cu succes înălțimea și suprafața unei case cu etaj.

— Acolo trebuie să fie... — zise Dan, întrerupîndu-mi meditația și arătîndu-mi în centrul halei, de care ne apropiasem între timp, o construcție turn unde erau adăpostite birourile secției.

Am dat aprobator din cap, am urcat o scară metalică în serpentină și, privind firmele fixate pe ușile birourilor, am străbătut jumătate din culoarul palierului de la etajul întîi. M-am oprit în fața ușii pe care scria „Șeful secției". Prin sticla care domina cea mai mare parte din ușă, am zărit două birouri : la unul stătea un bărbat preocupat cu studierea unor desene de execuție, iar celălalt era neutilizat.

Dîndu-mi seama că datorită zumzetului continuu produs de funcționarea mașinilor din hală n-am șanse să fiu auzit, am intrat în birou fără să mai bat la ușă.

În momentul cînd Dan a închis ușa, datorită izolației fonice, în încăpere s-a așternut o liniște mormîntală.

Bărbatul își desprinse cu regret privirea de pe [illegible] și se interesă :

— Tovarășii ?

— Căpitanul Apostolescu și locotenentul S[illegible] din Brigada omucideri a miliției — am [illegible] înclin[illegible] în semn de salut.

Mai întîi ne examină într-un amestec de surprindere și curiozitate, apoi, ridicîndu-se de pe scaun, își ocoli biroul și veni să ne strîngă mîna. Era persoana căutată, Mircea Mateescu, adjunctul secției.

In timp ce ne invita să luăm loc pe scaune, l-am examinat și eu. Era brunet, înalt și suplu, vîrsta între 35 și 40 de ani, și cu o figură deosebit de atrăgătoare. Dacă n-ar fi avut părul ondulat și foarte bogat, putea fi confundat, cu multă ușurință cu actorul Ion Besoiu.

— Cu ce vă pot fi de folos ? întrebă el, după ce ne traserăm scaunele lîngă biroul lui.

— Probabil că ați aflat ce s-a întîmplat cu Vasile Ionescu, colegul dumneavoastră ? am tatonat.

— Ce nenorocire, domnule ! Un om tînăr și plin de vitalitate să sfîrșească atît de stupid... sub roțile mașinii unui bezmetic... E o mare pierdere pentru cei care l-au cunoscut, ca să nu mai vorbesc de Lela, soția lui... Cum am aflat de această nenorocire, m-am grăbit să mă duc la ea să încerc s-o ajut... s-o încurajez. Dar ce folos !... Nu cu vorbe poți consola un om năucit de desperare.

— S-ar părea că nu erați numai colegi, ci și prieteni ?

— Cum să nu fim prieteni, cînd timp de cincisprezece ani am lucrat cot la cot în această fabrică... Înainte era o dărăpănătură, din scînduri și cîrpici, iar acum vedeți și dumneavoastră cum arată... zise el cu o mîndrie involuntară, în timp ce ne arăta prin peretele de sticlă hala de prelucrări mecanice.

— Relațiile colegiale, de muncă, nu le presupun neapărat și pe cele de amiciție strînsă... Trebuie să înțeleg că prietenia dintre dumneavoastră și Vasile Ionescu era continuată și în afara uzinei ?

— Bineînțeles ! Timp de aproape [illegible] de ani, cît am rămas amîndoi holtei, eram nedespărțiți. Știți dumneavoastră, ba cu fete, ba cu un șpriț... Deh... precum burlacii! Apoi, cum era și firesc, a venit și timpul să ne potolim... Ce mai vorbă, în urmă cu trei ani ne-am oprit la două femei serioase și ne-am căsătorit cu ele, în aceeași zi și la aceeași primărie. Întrucît și soțiile noastre s-au împrietenit repede, am continuat să ne petrecem timpul liber împreună, cînd la mine acasă, cînd la Vasile, cînd la cîte un restaurant sau într-o excursie.

Îmi plăcea volubilitatea și figura deschisă a interlocutorului meu. Am înclinat capul aprobator și am întrebat:

— Credeți că se înțelegea bine cu soția sa?

— Mai e vorbă? În afară de faptul că este, după cum v-am mai spus, o femeie serioasă, de caracter, avea toate motivele să-l aprecieze și să-l iubească pe Vasile, mai ales după trista experiență avută în primul ei mariaj.

— A mai fost căsătorită o dată?

— Da, cu un detracat, un alcoolic inveterat care i-a mîncat sufletul...

— Așa l-a calificat ea? interveni Dan, care, la fel ca și mine, știa că unele femei, atunci cînd doresc să-și justifice unele acțiuni, nu deosebit de morale, sînt maestre în inventivitatea cu care își acuză soții de toate păcatele lumii.

Inginerul Mateescu i-a aruncat o privire mustrătoare și a continuat:

— Tovarăse locotenent, deși îndoiala ce o exprimați se justifică în suficient de multe cazuri, în ceea ce o privește pe Lela n-are aplicabilitate.

— Sînteți sigur? insistă Dan, fără a se osteni să-și disimuleze zîmbetul ironic.

— Desigur! Atît ea, cît și fostul ei soț au lucrat mulți ani în această uzină, așa că am avut suficient timp pentru a-i cunoaște și aprecia după valoarea lor reală.

— Lela s-a despărțit de primul ei soț datorită intervenției lui Vasile Ionescu ?

— Nu ! protestă interlocutorul. Vasile era prea cinstit pentru a se preta la stricarea unui camin. Cînd s-au cunoscut mai bine, și au decis să se căsătorească, trecuse deja un an de cînd era divorțată de Aganini...

— Paganini ? ? ? se miră Dan, care stenografia discuția.

— Aganini... inginerul Teodor Aganini — îl corectă el, apoi reluă de unde rămăsese înainte de a fi întrerupt : Și șase luni de cînd pramatia fusese îndepărtată din uzină. Așa că vedeți, Vasile n-a avut posibilitatea să provoace sau să precipite despărțirea Lelei de soțul ei, deoarece situația se consumase cu multe luni înainte.

Ca urmare a experienței pe care o aveam, eram foarte receptiv la posibila evidențiere a unor triunghiuri amoroase în timpul unei anchete. Bineînțeles, nu din amuzament pentru partea lor anecdotică, ci ca urmare a implicațiilor afective, ce pot conduce și determina acte de violența, finalizate, nu tocmai rar, prin delictul suprem omuciderea ! Astfel, m-am decis să intru în amănuntele acestei povești.

— Tovarășe Mateescu — am zis —, vă rog să-mi spuneți, care a fost cauza îndepărtării lui Aganini din întreprindere ?

— Au fost cauze multiple, tovarășe căpitan. Printre altele, indisciplina flagrantă (venea băut, se certa cu toată lumea, a lovit un muncitor etc.), neglijență în serviciu, dezinteres cras fața de sarcinile ce-i reveneau ..

— Deci, incompetență profesională ? am încercat să-i sintetizez „calitățile“.

— Nu ! Nici gînd de așa ceva ! Era bine pregătit. În orice caz, la început, în primii sai ani de activitate în uzina noastră, a știut să-și dovedească priceperea...

Citi întrebarea mută din privirea mea și continuă :

— Singura explicație a [illegible] [illegible] poate fi furnizată de patima beției, iar de la alcool pînă la paranoia drumul nu-i prea lung. Începi să te crezi o victimă a persecuției celor din jur și [illegible] corectarea „asupritorilor" prin violentare. Parcă [illegible] fazele, nu ? mă consultă.

— A avut conflicte și cu Vasile Ionescu ? m-am interesat.

— Dacă s-a certat cu toată lumea [illegible] pot să-l exceptez pe Vasile. Cu atît mai mult cu cît [illegible] că Vasile a avut un rol preponderent [illegible] fi exclus din colectivul uzinei noastre.

— Învinuirea era îndreptățită ?

— Pe naiba ! Hotarîrea a fost luată într-un [illegible] lărgit, în care Vasile a avut un singur vot.

— Și atunci ?

— Atunci trebuia să i se căşuneze pe [illegible] pe Vasile, cum la fel de bine putea să-l [illegible] pe oricare altul drept conducător al „prigoanei" [illegible] o suferă.

— Știți cumva ce formă a luat supărarea lui [illegible] de Vasile Ionescu ? am insistat, din ce în ce mai interesat de acest aspect al relatării.

— Eh !.. S-a manifestat ca toți bolnavii [illegible] Apoi, ulterior plecării sale din uzină, aflînd că Vasile s-a căsătorit cu Lela, a început să-i dea telefoane [illegible] acuzîndu-l că l-a expulzat din uzină pentru a-i lua soția, să-l amenințe că-i va suci gîtul. Dar asta-i o prostie ! Cine are timp să acorde atenție spuselor unui alcoolic ? [illegible] Mateescu, făcînd cu umerii un gest de nepăsare.

— Ați putea să ne spuneți unde lucrează [illegible] prezent Tudor Aganini ? se interesă Dan.

— [illegible] Habar n-am. Tot ce pot să vă spun, [illegible] am auzit [illegible] că în ultimii trei-p[illegible] din uzină, a schimbat trei sau patru locuri de muncă. Ceea ce dovedește, cu prisosință, că e un inadaptabil.

— Unde am putea s-o găsim pe Lela Ionescu ? am întrebat.

— După ce s-a căsătorit cu Vasile, și la cererea acestuia, și-a dat demisia și a rămas acasă. Așa că numai acolo o puteți găsi...

— Mai cunoașteți pe cineva care ar fi avut motive să-l dușmănească pe Vasile Ionescu ? m-am interesat.

Nu mai avu cînd să-mi răspundă, deoarece în clipa următoare biroul se umplu de zumzetul uniform al mecanismelor care funcționau în hală. Am întors capul spre ușă și, în pragul acesteia, am văzut un bărbat voinic și blond, între două vîrste, care se pregătea să se retragă.

— Ce-i, Dodo ? întrebă Mateescu.

— Voiam să te întreb ceva, dar văd că ești ocupat. Lasă că vin mai tîrziu...

— Nu, poți să rămîi.

După ce noul venit închise ușa și ocupă scaunul celuilalt birou, în spatele nostru, i-am reamintit lui Mateescu :

— Ne-ați rămas dator o precizare.

— Da, așa e. M-ați întrebat dacă mai cunosc pe cineva care să fi avut motive să-l dușmănească pe Vasile. Răspunsul e simplu. Exceptîndu-l pe Aganini, Vasile avea numai prieteni.

Mă pregăteam să mă ridic de pe scaun, cînd noul venit interveni :

— Mircea, ai omis pe Albulescu.

M-am întors spre el și l-am examinat mai atent. Gîtul puternic și trăsăturile aspre, bărbătești, trădau pe fostul sportiv. La această impresie contribuiau și brațele lui musculoase, care apăreau de sub mînecile scurte ale cămășii în carouri.

— Vă rog să-mi iertați lipsa de politețe — se scuză Mateescu. Tovarășii sînt de la miliție, iar dînsul este Dodo Petrache, șeful serviciului nostru financiar.

După ce ne-am strîns mîinile, noul venit și-a tras scaunul lîngă Mateescu și, păstrîndu-și un aer de surprindere, a spus :

— Dacă am înțeles bine, ați cerut relații despre eventualii dușmani ai lui Vasile Ionescu ?

Am dat aprobator din cap și am așteptat.

— Iertați-mi indiscreția, dar nu prea înțeleg rostul prezenței dumneavoastră.. Din cîte știu, informațiile pe care le doriți sînt cerute numai în cazurile de omor, cînd se caută criminalul...

Nu l-am ajutat să-și concretizeze ideea, deși știam unde vrea să ajungă.

— ...Iar Vasile, din cîte am aflat, a fost victima unui accident de mașină... Sau nu sînt bine informat ?

— În ceea ce privește cauza decesului lui Vasile Ionescu lucrurile stau așa cum ați spus, iar prezența noastră, ce s-ar părea că vă intrigă, se justifică printr-o suspiciune permanentă și omniprezentă în toate cazurile de moarte violentă. Ce să-i faci ? am spus eu, glumind. Asta-i meseria ! Mai bine ne pierdem timpul decît economisindu-l să lăsăm nepedepsită o eventuală faptă reprobabilă.

— Bine, dar această supsonare, care, după cum spuneți, este caracteristică profesiei dv., trebuie să aibă, totuși, o limită. Nu ? îl luă Petrache drept martor pe Mateescu.

— Întrucît limita la care vă referiți n-a fost încă stabilită, prezența noastră nu trebuie considerată ca insolită. De aceea, vă rog să ne spuneți ce-i cu Albulescu, persoana amintită mai înainte.

El nu păru prea convins de argumentare, iar eu — nefiind tocmai sigur că ipoteza omorului premeditat este suficient de bine conturată, pentru a-mi asuma riscul răspîndirii unei astfel de idei, care pînă la urmă se putea dovedi a fi falsă — nu m-am considerat obligat să-l lămuresc întru totul.

Mai întîrzie puțin și, văzînd că nu mai am nimic de adăugat, se decise să vorbească :

— Acum vreo șase zile, m-am trezit cu Vasile că intra în biroul meu ca o furtună și-mi aruncă pe birou trei foi de lucru în acord. După ce-am examinat atît documentele aduse, cît și chipul său, am ajuns la concluzia că singurul lucru nelalocul lui era furia ce-l stăpînea pe amicul meu. „Nu pricepi ? !“ a întrebat el. Am recunoscut că are dreptate. Atunci, nu tocmai protocolar, mi-a spus că serviciul financiar habar n-are pe ce lume trăiește. Cînd am cerut să-mi explice de ce ne insultă, mi-a demonstrat că avea dreptate. Controlul preventiv aprobase plata manoperei de pe foile de acord ca fiind efectuată, deși comanda respectivă urma să intre în fabricație abia peste două trimestre. Tocmai vream să-i spun că voi da dispoziții precise pentru a nu se mai repeta o astfel de omisiune, cînd m-a poftit să mai examinez o dată foile de acord. Așa am făcut și i-am înțeles furia. Știți, introducerea la plată a unei manopere neefectuate reprezintă o abatere fără consecințe prea mari, deoarece muncitorul care și-a încasat drepturile în avans va realiza comanda respectivă ulterior, fără a mai primi altă remunerație. Deci, în afara unei nerespectări a disciplinei financiare, nu s-a comis o infracțiune majoră.

— Atunci ? îl zori.

— Furia lui Vasile Ionescu era pe deplin justificată. Foile de plată fuseseră falsificate. Cifrele erau corectate, de la 300 la 800 de lei. Desigur, suma nu-i prea mare, dar, o oră mai tîrziu, după ce-am dispus să se verifice plățile făcute respectivului [illegible] de-pășea 20.000 de lei.

— Autorul fiind Albulescu ?

— Intocmai ! Ce-a urmat [illegible] A fost anunțată miliția economică. [illegible] Albulescu a proferat tot [illegible] lui Ionescu, din care n-a lipsit [illegible] țitului ăsta de turnător !..."

— Tovarașe Matescu [illegible] lui —, ați putea să-mi [illegible] de faptul că Vasile Ionescu [illegible] când a fost accidentat [illegible] trecînd prin strada Dragoș Vodă ?

Mai intîi mă privi surp[illegible] cera compasiune :

— Tovarașe capitan [illegible] ani, iar Vasile respecta această [illegible] cea mereu același lucru cînd [illegible] pe jos acasă, străbătînd aceleași străzi, [illegible] Bravu, calea Moșilor, strada Arde[illegible] Radu, strada Iernii, strada Drago[illegible] strada [illegible] și ajungea pe strada [illegible] această cursă de ani de zile. [illegible] cîu termometrul arata plus [illegible] In ceea ce privește per[illegible] acest obicei, mi-e greu [illegible] are aproape două milioane [illegible] că mulți dintre [illegible] uzinei îi cunoșteau acest itinerar.

Deși n-am simțit [illegible] spulberat cel mai important [illegible] ților, am avut grijă că nu-mi [illegible] de [illegible] O deziluzie pe deplin justificată, [illegible] ca în urma precizării [illegible]

[illegible] o scurtă [illegible] minaștă. [illegible] la casa [illegible] care l-am anchetat [illegible] interogat locuitorii [illegible] la Brașov !

[illegible] repertoriul de întrebări, [illegible] bun d[illegible] și Petrache, care nu [illegible] dar nu înainte de a-[illegible] din persoanele care au avut re-[illegible]

* * *

[illegible] părăseam uzina, făceam [illegible] cele opt persoane [illegible] eforturi deosebite [illegible] tata și dacă m-[illegible] audierea lor.

— [illegible] Ionescu ! am dec[illegible] [illegible] numele căreia [illegible]

[illegible] privindu-și [illegible] ceva pe ziua de azi.

[illegible] D[illegible] repede în rezonanță [illegible] meu, încât nu mi-a oferit răgazul de a-i răs-[illegible]

Cap. X Soția victimei

[illegible] inima [illegible] imobil cu [illegible] etaje [illegible] la primul etaj și am acționat butonul soneriei apartamentului cu numărul 4, am auzit trăgîndu-se zăvorul broaştei Yale şi în pragul uşii a apărut o femeie, pînă în 35 de ani, îmbrăcată în negru. Avea obrazul uşor alungit, iar de sub baticul cernit ce-i acoperea părul se vedea un breton scurt, castaniu, care-i ascundea jumătate din frunte. Gura îi era mică, cu buze uşor cărnoase, iar deasupra acesteia un nas scurt, aproape cîrn, sprijinea o pereche de ochelari cu lentile întunecate, verzui.

— Sîntem de la miliţie şi am dori să stăm de vorbă cu doamna Ionescu — am spus, în timp ce-i examinam chipul. Avea faţa trasă şi lividă, iar îmbrăcămintea cernită îi reliefa şi mai mult paliditatea chipului.

— Eu sînt. Vă rog să poftiţi înăuntru — ne invită ea, cu un glas vlăguit, deschizînd uşa larg şi pornind spre interior.

Am urmat-o printr-un vestibul şi ne-am oprit în încăperea următoare, mobilată cu o garnitură modernă de hol, unde am fost rugaţi să luăm loc pe fotoliile ce împresurau o măsuţă joasă, încărcată cu ziare şi reviste.

Mai înainte de a se aşeza şi ea ne-a pus în faţă o scrumieră, apoi, după ce luă loc, rămase în aşteptare. Spre deosebire de alte femei, care, într-o situaţie similară, preferă să exteriorizeze mai mult decît simt, eram convins că prin atitudinea ei rece, rezervată, încerca să braveze, să ascundă durerea cauzată de moartea soţului ei. Dacă aş fi considerat că e mai puţin afectată, n-aş fi avut reticenţe şi m-aş fi grăbit să-mi fac datoria, dar aşa... nu prea-mi venea la îndemînă. Deşi, de-a lungul anilor, mă obişnuisem să văd oameni morţi în cele mai diferite şi insolite feluri, cînd eram nevoit să chestionez rudele apropiate acestora mă simţeam întotdeauna stingherit.

Consolîndu-mă cu ideea că oricum nu exista altă soluție, dacă doream — și doream! — ca Legea să triumfe, am început prin a o condolia prin cîteva cuvinte adecvate situației.

Cînd am terminat, am văzut-o strecurîndu-și pe sub ochelari o batistă și tamponîndu-și ochii.

— Nu vă dați seama ce am pierdut... — spuse ea, cu o voce nesigură, pe cînd încerca să-și domine tremuratul bărbiei.

— Cît timp ați fost căsătorită? m-am grăbit s-o întreb, deși cunoșteam răspunsul din depoziția lui Mateescu. Stratagema mi-a reușit. Încercînd să-și amintească, a depășit impulsul de a plînge.

— Trei ani... — confirmă ea, în timp ce-și frămînta batista între mîini.

— S-ar părea că era un om tare bun...

— Într-adevăr, era un om deosebit... — mă susținu ea, oftînd adînc.

— Așa ne-au spus și colegii lui de la uzină... — am început eu să canalizez discuția. Mă întreb, totuși, dacă simpatia și admirația stîrnită în jurul lui n-ar fi putut să ațîțe invidia sau dușmănia cuiva... Cîteodată, prosperitatea și fericirea unui om pot provoca altuia, care n-a fost capabil să atingă aceleași satisfacții, o stare de adversitate, de ură...

— Soțul meu știa să se poarte cu oamenii, să fie modest, și a avut numai prieteni! mi-o reteză ea, cu asprime, crezînd că încerc să blamez memoria victimei.

— Nimeni nu dorește să fie subiectul urii altuia, și totuși acest resentiment poate să apară, independent de voința sau manifestările celui vizat. Sentimentele meschine nu trebuie cultivate, provocate, ele sînt generate de mintea îngustă a celor cu sufletul mic.

— În general s-ar putea să aveți dreptate, în c[illegible] privește însă pe soțul meu nu-i cazul ! Vasile n-a avut [illegible] mani ! replică ea cu proptitudine.

Am privit-o încercînd să-i urmăresc reacția ochilor. N-am reușit ; erau bine adăpostiți în dosul lentilelor verzui. Adoptînd un ton neutru, am întrebat :

— În ce relații era cu domnul Aganini, fostul [illegible] voastră soț ?

— Cu Tudor ? a spus ea tresărind.

— Înainte de a vă căsători cu domnul Aganini, [illegible] avut și alt mariaj ?

— Nu !

— În acest caz, mă refer la domnul Aganini.

— Bine, dar nu văd legătura... — spuse ea, [illegible] în timp ce-și scotea ochelarii.

Avea ochii mari, albaștri și, [illegible] congestionați, [illegible] frumoși.

— Se spune că era în dușmănie cu [illegible] Nu-i adevărat ?

— Prostii, aruncă ea, pe cînd își ștergea [illegible] batista. Tudor e incapabil să facă vreun rău [illegible] De vorbit, vorbea, dar atît. Este la fel ca și cîinele [illegible] inofensiv.

— Totuși, a proferat amenințări la adresa [illegible] -neavoastră — am insistat.

— Parcă nu-l ai pe Vasile [illegible] l-a amenințat ? [illegible] șapte ani cu el, așa că [illegible] să-l cun[illegible] ca oricare altul. Deși nu era în stare să a[illegible] unui pui, era oricînd dispus să înjure sau să [illegible] dar numai atît !

— În ultimii patru ani, de cînd v-ați de[illegible] -ați mai văzut ?

— Da. De cîteva ori, cu totul întîmplător.

— Pe stradă ?

Numai pe stradă !

- Ați și discutat sau... ?

Bineînțeles, ne-am oprit și am stat de vorbă. Eu am [illegible] el... De n-ar fi deprins meteahna alcoolului, [illegible] am fi despărțit. În ultimii doi ani își dădea toți [illegible] băutură, iar cînd nu mai avea cu ce să-și cumpere, făcea scandal.

— Ajungea și la violențe ?

Mai întîi își plecă ochii, stingherită, apoi, fără să-i mai ridice, murmură :

Cîteodată... dar numai sub influența alcoolului.

Cine a intentat acțiunea de divorț ?

- Eu N-am mai putut să rezist...

Cu Vasile Ionescu v-ați înțeles bine ?

- Pînă la Vasile am considerat că mariaje fericite există numai în imaginația romancierilor..., iar cînd am aflat contrariul... — spuse ea, deznădăjduită, și cîteva lacrimi [illegible] unecară pe obraji.

- Domnul Aganini era un om gelos ? V-a făcut vreodată scene ?...

- [illegible] Niciodată ! Dealtfel, atîta timp cît o femeie își vede de treburile ei și nu dă ocazie la astfel de discuții [illegible] unde să apară scene de gelozie. Vă repet, dacă n-ar fi deprins patima băuturii, n-aș fi intentat divorțul.

- Domnul Aganini are mașină ?

Mașină ? Din ce bani, cînd și-i cheltuia pe toți în cîrciumi ?

- [illegible] cunoașteți și alte persoane cu care Vasile Ionescu [illegible] avut diferende în ultimul timp ? am întrebat [illegible] cu dorința de a încheia discuția.

- V-am spus că n-avea dușmani... — începu ea, puțin [illegible] de insistențele mele, dar se opri brusc. Nu înțeleg [illegible] ea repede — de ce mă întrebați mereu despre [illegible] lui Vasile ?! Ce legătură ar putea să aibă ştiri, admiţînd că ar exista, cu moartea soţului meu ?... Doar a fost victima unui accident. Sau... ?

Aşteptam această întrebare, încă de la începutul discuţiei, şi i-am răspuns :

Cu toate că felul în care s-a produs accidentul este destul de clar, noi nu excludem posibilitatea unui act deliberat. De aceea, pînă nu sîntem complet edificaţi, luăm în considerare toate posibilităţile.

Vreţi să spuneţi ca soţul meu a fost ucis în mod intenţionat ? ! mă întrerupse ea, surprinsă.

– Nu, doamna. În prezent nu se poate face o astfel de afirmaţie. Cu toate acestea, nu putem exclude nici o ipoteză. De aceea mi-am permis sa vă cer relaţii despre persoanele care ar fi putut avea motive sa-l ucidă pe Vasile Ionescu.

— Bine, dar e absurd...

S-ar putea — am recunoscut.

■

Cîteva minute mai tîrziu, pe cînd coboram în strada, Dan spuse :

Oare doamna Ionescu s-a întîlnit cu „Paganini“, fostu-i soţ, numai pe stradă... întîmplător ?

Ce vrei să spui ?

– Nimic, în afara de faptul că, deşi ar fi avut destule motive să nu-l simpatizeze pe fostu-i soţ, a respins apriori orice implicaţie a acestuia în decesul victimei. Această atitudine nu spune nimic ?

— Mai concret ! La ce te referi ?

– Nenumărate-s căile Domnului... a zis odată un cucernic, înapoindu-se acasă pe mai multe cărări.

– Vrei să spui că ar putea fi de conivenţă ?

— Poţi susţine contrariul ? mi-o întoarse el.

Nu i-am răspuns, dar, în timp ce mă așezam lîngă el, pe bancheta din spate a mașinii, nu m-am putut împiedica să remarc transformările pe care le suferise colaboratorul meu în ultimul timp. De unde, la început, cînd venise să lucreze cu mine, era gata să ia drept bun orice i se spunea — chiar și că ospătarii nu încarcă notele de plată —, acum — după experiența dobîndită în anchetele întreprinse în comun —, fără probe criminalistice, era în stare să respingă și ideea că pămîntul s-ar putea învîrti în mod dezinteresat.

Pe cînd mă întrebam dacă, datorită lui, voi mai avea loc să-mi exprim propriile bănuieli, mă împinse ușor cu brațul.

— Băiețașul ăsta, negru, sfrijit și frumos — spuse el, arătînd spre Vartunian —, moare de nerăbdare să afle unde mergem...

Mi-am privit ceasul. Era trecut de șapte jumătate și nu mai aveam chef să continui ancheta.

— Vartunian, pe noi ne lași la „Pangrati“, să bem un coniac, iar tu duci mașina la garaj. Pentru astăzi ne ajunge ! am decretat.

Cap. XI. Greșeala căpitanului Maier

A doua zi dimineață, pe cînd urcam treptele de beton ale inspectoratului, am auzit niște pași precipitați în spatele meu. Cînd am întors capul, l-am văzut pe Dan zorindu-se să mă ajungă.

— Cum a dormit mult prea celebrul maestru ? se interesă el, binedispus.

Ca de obicei, în [illegible] l-am [illegible], cu [illegible], [illegible] în biroul nostru [illegible] am trecut la cele mai presante probleme de [illegible]. M-am ocupat [illegible] şi, aproape simultan, am [illegible] pe [illegible] foane. Dan a [illegible] biletului şi [illegible] două [illegible] „[illegible] şi urgent". [illegible] nu am [illegible] cu miliţia economică.

Am [illegible] să mă [illegible] care [illegible] situaţia lui [illegible] Albulescu, cel care-şi [illegible] intenţia de a [illegible] lui Vasile Ionescu.

F[illegible] în care [illegible] răgaz pentru a se interesa [illegible] căpitanul [illegible]

– [illegible], [illegible] – [illegible] el, după [illegible] în [illegible].

[illegible]

Con[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] când [illegible] ca [illegible] mi-am [illegible] fortul că nu [illegible] unui [illegible] pune că-l preocupă ceva.

În [illegible], pus-[illegible] lui [illegible] vocea bărbatului de [illegible] ra-[illegible]

– [illegible] – [illegible] Albulescu [illegible] în [illegible] cheti pe[illegible] [illegible] comise de arm[illegible] are [illegible] p[illegible] [illegible] așa ca.

— Nici n-am crezut în ipoteza asta — spuse el, făcînd un gest de indiferență. Nu de alta, dar ar fi fost prea frumos să terminăm atît de repede [illegible] a [illegible] luăm [illegible] Ipășița în concediu...

— Auzi, Nicule — spuse [illegible] pe un ton șovăitor, apropiindu-se de biroul meu [illegible] o mica încurcătură... Știi...

[illegible] os[illegible] a catedelor [illegible] ma[illegible] [illegible] un scurt răgaz.

— V[illegible] să [illegible] continuînd și [illegible] l-am [illegible] bat, înainte de plecarea bufetierei.

M[illegible] a [illegible] a [illegible] era [illegible] p[illegible] evident.

— Sa[illegible] — relua, ocolindu-mi privirea [illegible] s-a s[illegible] [illegible] scală [illegible] stabilirea caracteristicile [illegible] [illegible] ca[illegible] p[illegible] provocat accidentul din [illegible] Drago[illegible] Vodă

— Continuă — l-am îndemnat, cu interesul [illegible], văzîndu-l că se oprește.

Reîncepu să vorbească, cu ezitări și mai mari:

— [illegible] examinarea [illegible] mari [illegible] pe [illegible] de [illegible] gă-sită [illegible] locului...

— [illegible] p[illegible] Ce [illegible] am nare [illegible]"?! l-am [illegible] dîndu-mi seama pe unde [illegible]

[illegible] fa[illegible] oc[illegible] [illegible] vedea posibilitatea de a [illegible] imediat.

[illegible]!! Dar după [illegible] n-ai [illegible] la [illegible] bo[illegible] tor?

[illegible] la [illegible] imediat. Abia după [illegible] discutat [illegible] cu [illegible] a [illegible] mi-ai [illegible] n-a [illegible] din [illegible] a celor [illegible] sub [illegible]...

— Ce spunea laboratorul? i-am repetat-o.

— Au constatat că între stratul de bază, vernil, și cel exterior, albastru, se mai afla unul bej...

— Și tu n-ai putut vedea asta ?

— Ba da, dar, datorită culorii sale, l-am confundat cu un grund...

Am simțit că explodez. Pentru comoditatea lui, am alergat două zile după cai verzi. O clipă, am fost tentat să-l întreb dacă întreprinderea de care-mi spusese că angajează oameni pentru munci unde nu trebuie să ai cap, ci numai brațe, n-o mai avea vreun loc disponibil, apoi m-am potolit. Mi-am reamintit la timp că nici eu nu-s chiar atît de infailibil. În definitiv, eu ce făcusem la Sibiu cu un an în urmă ? Am alergat luni de zile după un infractor, care, dacă-mi căscam puțin ochii, ar fi trebuit arestat în trei zile.

Dacă-mi puneam în funcțiune creierul — evident, fără a adormi din cauza efortului —, ajungeam repede la concluzia că în munca de cercetare astfel de gafe sînt inerente. Iar detectivul, indiferent de pe ce meridian, care ar avea tupeul să susțină că el a mers întotdeauna, fără abateri, la țintă, ar trebui să aibă un nas intergalaxeic, evident, cu condiția ca legenda lui Pinocchio să fie atît de adevărată ca și lăudăroșenia respectivului polițist.

Într-o anchetă de omucidere, în care infractorul, premeditîndu-și îndelung fărădelegea, a avut suficient timp pentru a-și lua toate măsurile de precauție, ne trezim aproape întotdeauna în fața unui fapt, din care, mai ales la început, e greu să pricepi ceva, deoarece autorul crimei a avut grijă să șteargă urmele ce ar fi putut conduce la identificarea sa. Desigur, faptul că nu-și semnează isprava nu-i tocmai elegant din partea lui, așa cum, dacă stau să mă gîndesc, nu-i nici prea supărător, întrucît, în definitiv, el poate fi blamat numai pentru fapta comisă, nu și pentru aceea că nu-i dispus să stea în dosul gratiilor. Dacă elucidarea unui astfel de caz ridica multe probleme, dar nu deosebite, lucrurile sînt infinit mai complicate cînd criminalul, ştergîndu-şi urmele, are grijă să lase altele — probabil, datorită unui nobil sentiment de altruism —, care pot conduce oriunde... în afara soluţionării cazului. Ei bine, din acest moment începe adevărata odisee a anchetatorului însărcinat cu cercetarea cazului respectiv. Pe de o parte, un hăţiş de urme care nu duc nicăieri — şi asta se află numai după ce le-a examinat, cu migală, pe fiecare separat —, iar pe de alta parte, cele reale, care, deşi, prin „bunăvoinţa" criminalului, sînt invizibile, trebuiesc evidenţiate.

In definitiv, dacă se admite că greşeala este omenească, cu atît mai mult noi avem dreptul la circumstanţe atenuante : deci, şi Maier.

— În orice caz, precizarea făcută de laborator are un efect foarte pozitiv, deoarece restrînge la unitate cercul maşinilor susceptibile de a fi comis accidentul... Cel puţin asta a rezultat din consultarea pe care am avut-o cu băieţii de la „Circulaţie"... Uită-te, ai aici maşina implicată în accident — continuă el, cu graba copilului care după ce-a spart un borcan de dulceaţă, demonstreaza mamei sale că de fapt nu s-a înregistrat nici o pierdere deoarece capacul acestuia a ramas intact.

Probabil că în momentul în care am întins mîna după foaia pe care mi-o oferea am zîmbit, deoarece, renunţînd la atitudinea sa pocăită, adaugă cu îndrăzneală

— După cum vezi, se adevereşte zicala „cîteodată şi ghinionul e bun la ceva..."

— Dan, vino încoace ! am strigat, fără să-l mai ascult, după ce-am privit datele înscrise pe foaia pe care mi-o înmînase.

Da[illegible] care, pro[illegible] de [illegible] dintr[illegible], se [illegible] din [illegible] și se apropie surprins.

— Ce s-a întîmplat!

— [illegible]

— Tudor Agnini! [illegible] ul a [illegible] carnetul cu notițe [illegible] cu [illegible]

— Privește și compară [illegible] hîrtia primită de la Maier

— Asta-i bună! [illegible]

— [illegible] s-a întîmplat [illegible] de efectul spuselor sale

— Independent [illegible] expe[illegible] de [illegible] fi [illegible] astăzi — [illegible] am [illegible] poză [illegible] M[illegible] colegi [illegible]. Da[illegible] ntin [illegible] u-m[illegible] a o [illegible] Tudor Agnini. Haidem!

— [illegible]

— Nu-i încă cazul să te luăm după noi — [illegible], ridicîndu-mă grăbit de pe scaun.

Cap. XII Suspectul

[illegible] în [illegible] A[illegible] man[illegible] ieșin[illegible] dre[illegible]

În [illegible] două corpuri de clădiri paralele, fără etaj, [illegible] de- [illegible] de [illegible] să fi cu [illegible] din [illegible] mantaţi la întîmplare. Spre fundul [illegible] zece m[illegible] de [illegible] transform[illegible] într-o [illegible] depăşea un metru şi jumătate.

Dur[illegible] sute, şi am presupus [illegible] tot altă apariţie [illegible] auto [illegible] „Dacia-1300" [illegible] în a maşină, datorită apropierii [illegible] la portiera din faţă, [illegible] din nou, [illegible] să n[illegible] faţa a maşinii. [illegible], am văzut [illegible] înfundat [illegible] şi cu farul spart.

— Asta trebuie să fie — zise Dan.

[illegible] Dan [illegible] şi am [illegible] în [illegible]

[illegible] am apăsat pe butonul [illegible] electric m-a întărit presupunerea şi [illegible] cu scopul de a alege aparterenul cu care trebuia să încep pentru a încerca să aflu unde lucrează cel care ne stîrnise interesul. Dar n-am mai avut cînd să mă decid. Un zgomot de pași în dosul ușii pe care voiam s-o abandonez m-a făcut să întorc din nou spatele curții.

După ce s-a deschis ușa, am văzut în pragul ei un bărbat scund, îmbrăcat cu o pijama șifonată. Avea o figură aproape rotundă, părul castaniu, rărit destul de pronunțat pe creștet, iar nasul, mic și ușor borcănat, era încadrat de doi ochi căprui, mici și tulburi. Nu m-am îndoit nici o clipă că reușisem să-l scol din somn.

— Ce doriți ?! se răsti el, în timp ce-și afunda ochii în dosul unei perechi de ochelari cu lentile groase și întunecate.

— Bună ziua. Am vrea să discutăm cu domnul Aganini... — am început eu.

— Bine, dom'le, da' asta-i oră să deranjați un om ?! spuse el înfuriat.

— Îmi pare rău că v-am tulburat somnul, dar n-avem încotro... Dealtfel a trecut de ora zece dimineața...

— Zău, dom'le ? S-a făcut deja zece ? se miră el, apoi continuă cu complicitate : Adevăru-i că azi-noapte am tras-o tare... Nu cred să mă fi culcat-nainte de ora cinci dimineața... Dar cu ce vă pot fi de folos ? se interesă el, probabil reamintindu-și de prezența noastră.

— Aici e mai greu de discutat. Dacă nu vă deranjăm prea mult, v-aș propune să stăm de vorbă în casă. Sîntem de la miliție.

— Aha !... Bravo ! Ați venit pentru memoriul înaintat la Inspectoratul Capitalei ? Era și timpul... Vă rog să poftiți înăuntru.

Am fost introduși într-o încăpere, unde, deosebit de mobila desperecheată, domnea o dezordine atît de cumplită, încît era imposibil să nu te crezi într-o prăvălie de antichități, după ce a fost vizitată de un elefant. Cînd am luat loc pe scaunul oferit — întrebîndu-mă dacă inspectoratul va fi dispus să suporte cheltuielile ocazionate de curățarea costumului meu de praful ce domnea, în cantități industriale, pretutindeni —, m-am interesat :

— La ce memoriu v-ați referit ?

— Acela prin care reclamam ridicarea abuzivă a carnetului de conducere auto de către un agent obraznic, de la Circulație...

— Regret, domnule Aganini, dar trebuie să vă deziluzionez. N-am venit pentru memoriul dumneavoastră..

— Atunci, ce doriți ? întrebă intrigat.

— Să ne spuneți cum ați comis accidentul din strada Dragoș Vodă ?

— Poftim ? ! sări el, ca un profesor după ce s-a așezat pe scaunul pe care un elev „cuminte" a „uitat" cîteva pioneze.

— Mă refer la accidentul soldat cu uciderea unui om și fuga dumneavoastră de la fața locului ! am precizat, cu asprime, în timp ce, printr-un gest cu mîna, îl pofteam să-și reocupe locul pe scaun.

— Nu înțeleg despre ce vorbiți ! Ce legătură am eu cu această treabă ? spuse Aganini, privind uimit cînd spre mine, cînd spre Dan.

— Una singură, și aceea-i esențială. Accidentul a fost comis cu mașina dumneavoastră ! am zis repede.

— Glumiți, dom'le ? !...

— În astfel de situații, niciodată !

— Bine, dar habar n-am despre ce vorbiți... Cînd s-a petrecut accidentul ?

— S[illegible] [illegible] acum patru zile, în noaptea de luni spre marți

— Ia, domnule, fii om serios! reacționă el, parcă satisfăcut de precizarea mea. Cum puteți să mă acuzați de comiterea unui accident în urmă cu patru zile, cînd carnetul meu de conducere e suspendat de-o săptămînă?

— Serios ar trebui să fii dumneata! îl luă în primire Dan. Ce argument este ăsta că n-ai avut carnet de conducere?! Parcă fără permis nu puteai să te urci la volan și să provoci un accident?

— Dar dumneata, tinere, ce te bagi?! îl repezi el pe Dan, apoi se întoarse spre mine, cu agresivitate, și mă anunță: Domnule, eu n-am timp de pierdut cu bazaconii d-astea [illegible] nate de mult. Te poftesc să-ți iei [illegible] de aici și să-mi închizi ușa pe dinafară! Asta pentru a nu fi nevoit să vă azvîrl eu! amenință el.

Era atît de amuzant în amenințătoarea sa furie, încît a trebuit să-mi stăpînesc impulsul de a izbucni într-un hohot de rîs. Era la fel de înspăimîntător ca și un cîr[illegible] [illegible] decis să strice o pereche de [illegible] „Centurion".

— Cum explicați starea în care se află mașina dumneavoastră? l-am întrebat calm, ca și cum, surd fiind, n-am auzit invitația de a-l priva de prezența noastră.

— Mașina mea? Ce stare? se miră el.

— Cum și-a strivit aripa stîngă?

— Vă țineți de glume. Mașina mea n-are nimic.

— Haideți s-o vedem! am propus.

[illegible] mai tîrziu, după ce ne strecurarăm din nou pe lîngă zidul ăla scorbos și mai adăugarăm o nouă porție de var pe haine, Aganini contempla aripa mașinii sale.

— Habar n-am ce s-a întîmplat... mă asigură el, [illegible] [illegible] bu[illegible]ăcit. Acum o săptămînă, cînd am parcat-o, n-avea absolut nimic. Zău, vă rog să mă credeți [illegible] [illegible] el [illegible] pînă [illegible] aripa [illegible] strivită.

— D[illegible] fi [illegible] co[illegible] [illegible] plicaţie mulţumitoare ?

— [illegible] Z[illegible] [illegible] ! [illegible] a [illegible] dus [illegible] ma [illegible], am [illegible] ndată zgu[illegible] Uitaţi-vă aici, [illegible] mai cum [illegible] în [illegible] afăură el, [illegible] o dungă transversală [illegible] maşinii. Din cauza lor trebuie s-o [illegible]

— Şi [illegible] scoatem în ca[illegible] [illegible] spre [illegible] probabil din [illegible] opr[illegible] maşinii [illegible] privea peste capota [illegible]

[illegible] am revenit în încăperea puţin [illegible] şi [illegible] ocupat locurile, am trecut la [illegible]

— Va [illegible] a-mi spune ce-aţi făcut luni [illegible] între [illegible] şi miezul nopţii ?

— Luni după-amiază fiind ultima [illegible] a [illegible] în co[illegible] m-am dus la Izvorul R[illegible] [illegible] ul [illegible] un [illegible] [illegible] fost [illegible] un grozav...

— Pînă la [illegible] o[illegible] rămas [illegible] întrerupt

— Cred [illegible] nouă [illegible]

— Aţi [illegible] undeva ?

— M-am dus direct acasă... Ştiţi, eram prea obosit pentru a mai putea schimba localul

— La ce oră aţi ajuns acasă ?

— Cred că pe la nouă şi jumătate...

— Ce-aţi făcut după aceea ?

— Ce era să fac ? M-am culcat.

— N-aţi mai ieşit din casă ?

— Nu, eram prea obosit!... Cum am pus capul pe pernă am adormit!

— Şi n-ar fi posibil ca fiind niţel afumat, după cum aţi afirmat, să vă fi urcat la volanul maşinii pentru a face o mică promenadă ? sugeră Dan.

— Este exclus, tinere ! Doar nu sînt somnambul...

Părea atît de sincer încît m-am decis să exclud posibilitatea unei greşeli :

— Domnule Aganini, aveţi telefon în casă ?

Mi-a răspuns afirmativ şi m-a condus în camera alăturată care concura cu succes dezordinea şi praful din cealaltă. Am făcut slalom printre mai multe perechi de pantofi, şi un număr dublu de ciorapi, aruncate la întîmplare pe covor, şi m-am îndreptat spre gheridonul unui studio, unde, printre un număr impresionant de sticle cu diverse etichete, am reuşit să disting şi un post telefonic.

In timp ce formam un număr pe discul aparatului, l-am întrebat :

— Locuiţi singur ?

— Da. Am fost căsătorit, dar am divorţat.

— Cu căpitanul Maier, vă rog — am cerut, după ce s-a stabilit legătura. Gelule, ia-ţi trusa şi vino urgent în strada Armenească !

— De cînd aveţi maşina ? am întrebat, revenind în încăperea unde-l lăsasem pe Dan.

— De vreo patru luni. Am cîştigat-o la Loto...

■

Zece minute mai tîrziu, Maier îşi făcu apariţia ţinînd în mînă nelipsita sa trusă.

Am pornit cu toţii spre fundul curţii şi ne-am strecurat din nou prin strîmtoarea formată de maşină şi pereţii clădirii învecinate. Cu această ocazie, am reţinut că Maier s-a purtat ca un adevărat lord ; deşi şi-a înţepenit de două ori gabaritul depăsit în spaţiul acela îngust, a ajuns lîngă aripa accidentată fără să fi lăsat să-i scape vreo blestemăție, ceea ce era mai mult decît surprinzător.

Fără a mai cere explicații, Maier și-a deschis trusa și a scos un aparat care semăna cu un microscop. După ce a desprins cu un cuțitaș o așchie din emailul mașinii, a scos alta dintr-un plic și, prinzîndu-le pe amîndouă cu o pensetă, le-a vîrît pe rînd sub vizorul aparatului optic. Le-a examinat cîteva secunde, răsucind cele două așchii de peliculă în toate sensurile, apoi a catadicsit să vorbească :

— Pozitiv !

Apoi, considerînd că a fost excesiv de volubil, nu ne-a mai acordat nici o atenție. A scos fotografiile făcute după urmele anvelopelor relevate la locul accidentului și, cu ajutorul unei lupe puternice, a început să le compare cu cele ale cauciucurilor mașinii suspectului.

— Pozitiv ! repetă el, impasibil, cîteva minute mai tîrziu.

M-am întors spre Aganini, care urmărise cu interes manevrele făcute de Maier, și l-am întrebat :

— E clar, domnule Aganini ?

— Ce să fie clar ? spuse el, cu o nevinovăție dezarmantă.

— Faptul că accidentul a fost comis, în mod indubitabil, de mașina dumneavoastră — am precizat, în timp ce mă întrebam dacă-i prost sau își bate joc de mine.

— Dar nu se poate !... E o greșeală. Vă rog să mă credeți... — se porni el, speriat.

— Regret, probele sînt prea sigure pentru a mai exista vreun dubiu. Iar perseverența cu care vă negați fapta e fără sens.

— Bine, da' sînt nevinovat...

— Vă rog să vă îmbrăcați și să ne urmați ! i-am cerut, cu asprime.

I[illegible] ce am ajuns [illegible] [illegible]torat, şi [illegible]-am despărţit de M[illegible] [illegible] intrat în biroul nostru şi l-am poftit pe Ag[illegible] să ia loc pe un scaun.

— Sper că aţi [illegible] timp să vă daţi seama că [illegible] [illegible] vă mărturisiţi culpa — am început.

— Sînt nevinovat, tovarăşe... N-am mai [illegible] în noaptea [illegible] [illegible]neţi că s-a comis accidentul. [illegible] [illegible] am [illegible] de băutură, cu [illegible] ar [illegible] fi [illegible] plec la plimbare cu maşina ?

— [illegible] dorinţa expresă de a vă suprima victima ? sugeră Dan, întrerupîndu-se pentru o clipă [illegible] [illegible]ferea audierii.

— Dar ce-aveam eu cu victima ?

— Aţi proferat ameninţări la adresa ei [illegible] sub imperiul băuturii, [illegible]-aţi hotărît să le [illegible] la îndeplinire — am replicat.

— Nu ştiu despre ce ameninţări vorbiţi... A[illegible] n-am [illegible] victima, pe care mi-o [illegible]aţi [illegible] lovit-o !

— Cum să nu ştiţi cînd aţi pîndit-o din [illegible], [illegible] spuse Dan, [illegible].

— Ce-am făcut ?!.. Am stat la [illegible]. [illegible] ! Vă rog să fiţi serios şi [illegible] ! protestă Aganini. [illegible] nevinovat şi m-aţi ales pe mine !

— De ce l-aţi [illegible] pe [illegible] repede.

— Pe cine ?! Pe Va[illegible] [illegible] şi speriat în acelaşi timp.

— Ar fi mai bine să terminaţi cu aceste [illegible] ! Dacă vă mărturisiţi fapta [illegible] ţia — l-am sfătuit.

— Păi [illegible], [illegible] [illegible] d ionul.

[illegible] singur [illegible] [illegible] -şi [illegible] faptele [illegible] provoc un [illegible] şi, în această direcţie cea mai bună şi operativă metodă [illegible] în introducerea inculpatului în arestul preventiv. Aşa [illegible], la mult pentru [illegible] infractori, odată [illegible] între celule, îşi dau seama că rezistenţa lor e [illegible] nu le mai rămîne altă cale decît [illegible] mărturisirilor complete.

Am pus mîna pe telefon şi am chemat [illegible], apoi am completat formularul de reţinere a inculpatului.

[illegible] minute mai tîrziu, cînd subofiţerul de la [illegible] îşi făcu apariţia în birou, i-am înmînat formularul şi [illegible] spus:

— Îl duci pe domnul în preventiv!

Ifigenius a mai protestat de cîteva ori, [illegible], s-a ridicat de pe scaun şi a păşit spre subofiţer.

Înainte de a ajunge lîngă gardian, l-am [illegible] să se [illegible] şi să-şi [illegible] tot ce are prin buzunare [illegible]. Vădit înfuriat, [illegible] în grămăjoara ce [illegible] în faţa mea, [illegible] de micile [illegible] ce le [illegible] la un bărbat, se afla şi un inel [illegible].

— Dacă domnul se răzgîndeşte [illegible], vreau să-mi comunici, [illegible] — [illegible] subofiţerului.

— Şi [illegible] — mă întrebă [illegible], după ce [illegible] — [illegible] la preventiv?

— [illegible] — [illegible].

— Ei, asta-i bună! Cum nu-i nici un zor, cînd noi de patru zile trebuia să fim în concediu? se indignă el.

— Ai vrea să plecăm în concediu chiar și cu riscul de a băga un nevinovat la închisoare? am replicat, continuînd să mă întreb de ce încearcă o stare indefinită de anxietate.

— Te ții de glume? se interesă el, contrariat. Cine spune că trimitem un nevinovat la închisoare?

— De unde rezultă că-i vinovat?

Dacă n-ar fi avut jumătatea vîrstei de șaizeci de ani, după cum s-a înroșit brusc la față, m-aș fi temut să nu facă un atac de apoplexie.

— Vrei să spui că-i nevinovat? reuși el să se stăpînească.

— Dane, pînă cînd nu-i probez vinovăția într-un mod irefutabil, am să-l consider numai suspect... și eu nu trimit un suspect în fața judecătorului! Clar?

— Bine, dar e evident... El e vinovatul. În afară de faptul că accidentul a fost comis cu mașina lui, avea și motive să-și suprime victima!

— Se poate, dar eu simt nevoia să mă mai gîndesc la afacerea asta... Și cum dracu' poți să gîndești, cînd n-ai cafea?! am făcut eu, în glumă, pe supăratul.

După cum a transmis la telefon comanda cafelelor, am fost sigur că nu mi-a apreciat umorul.

Cap. VIII. Confirmarea

N-am apucat să sorb ultimul strop de cafea, care, după cum se știe, este și cel mai bun, și Dan tăbărî pe mine:

— Ei?... Care-i concluzia, după ce te-ai gîndit cale de-o cafea?

I-am privit ochii albaştri şi nerăbdători. Era ca un copil căruia părinţii i-au promis că-l vor duce la bîlci să se dea în căluşei şi, după ce l-am pus să se spele pe miini şi obraji, constată că a fost numai amăgit.

— Tare mult vrei să pleci în concediu ?

— E şi firesc... după un an de oase rupte. Da' lasă asta ! Ce-ai hotărît ? Închei actul de acuzare ?

— Bineînţeles !... De îndată ce ne convingem de vinovăţia lui...

— Deci ai rămas la ideea iniţială ?

— Nu-i o idee..., ci un principiu ! apoi, lăsînd gluma de-o parte, am continuat : Tot ce-am stabilit pînă acum, cu precizie, e că maşina pe care o căutam aparţine suspectului, deci ce-a fost mai greu s-a rezolvat. Acum ne-a rămas ce-i mai uşor... să-i stabilim vinovăţia...

— Şi cum el îşi neagă participarea, clasăm afacerea şi-l punem pe liber. Nu ? mă întrerupse el, ironic.

— Dacă, într-adevăr, e vinovat, n-avem nevoie de mărturisirea lui ! am zis, trăgînd lîngă mine telefonul şi formînd numărul lui Maier. Cînd mi-a răspuns, l-am rugat să-şi ia trusa şi să coboare în stradă, deoarece mergem din nou în strada Armenească.

În drum, am trecut pe la Procuratură pentru a primi încuviinţarea scrisă de care aveam nevoie ca să-mi pot continua investigaţia.

◆

Cînd am intrat în curte, ne-am dus direct spre locul unde era parcată maşina lui Aganini. Cînd am ajuns în spatele ei, l-am rugat pe Dan să mă ajute şi am împins-o vreo doi metri, pînă am depăşit cele două clădiri care o împresurau.

După ce am descuiat portiera, cu cheia luată de la Aganini, şi am deschis-o l-am poftit pe Maier să se pună pe treabă.

În timp ce Maier îşi deschidea trusa şi-şi scotea mănuşile de cauciuc, m-am adresat lui Dan :

— Vom profita de faptul că Maier se poate lipsi de prezenţa noastră pentru a trece la audierea vecinilor lui Aganini.

M-am îndreptat spre corpul de clădiri din stînga, unde locuia şi Aganini, şi m-am oprit în faţa primei uşi.

Nici n-am apucat să ridic degetul de pe sonerie şi uşa s-a deschis. În pragul ei apăru o femeie planturoasă, între două vîrste, care ne privea cu multă curiozitate. Atît graba cu care ne deschisese uşa, cît şi totala ei lipsă de mirare la vederea noastră mă făcură să cred că ne urmărise din dosul perdelelor. Dealtfel, era aceeaşi persoană care ne privise şi cu cîteva ore mai înainte, cînd am examinat prima oară vehicolul împricinatului.

— Sîntem de la miliţie şi, cu acordul dumneavoastră, dorim să vă cerem cîteva relaţii cu privire la domnul Aganini, vecinul dumneavoastră.

— Desigur că-s de acord, doar sprijinirea autorităţilor e o datorie cetăţenească... începu ea, cu o grabă care-mi spunea că ar fi suferit mult dacă aş fi renunţat la serviciile ei. Eu sînt împotriva celor care umblă după căpătuială, după afaceri necurate. Consider că locul tuturor afaceriştilor e la închisoare...

— Puteţi să ne furnizaţi informaţii cu privire la activitatea „necurată" a domnului Aganini ? am întrerupt-o.

— Îmi pare rău, dar eu nu mă bag pe vecini. Fiecare cu treburile lui...

— Aţi făcut totuşi o legătură între numele domnului Aganini şi persoanele care ar trebui să stea la închisoare ?

Dupa ce-și afirmase atît intoleranța față de paraziții sociali, cît și serioasele-i preocupări, ce trebuiau să-mi demonstreze că nu face parte din categoria femeilor ocupate, Doamne-ferește, cu cleveteală, se porni, proptindu-și un umar de cadrul ușii, să-mi țină o conferință de presă :

— Cum să nu fac o astfel de legatură ? Nu-i firesc să mă întreb cum a putut să-și cumpere o mașină atît de scumpă, cînd toată leafa și-o arunca pe băutură... ?

Spunîndu-mi că afirmația interlocutoarei este suficient de interesantă pentru a merita să verific dacă Aganini își cîștigase, într-adevăr, mașina la „Loto", conform declarației sale, am revenit la obiectul imediat al anchetei noastre.

— Vă rog să-mi spuneți dacă l-ați văzut pe domnul Aganini venind sau plecînd cu mașina sa în ultimele patru zile. Mai precis, începînd din seara zilei de luni.

— Îmi pare rău — începu ea sincer dezolată —, dar nu pot să vă răspund la această întrebare... Toată săptămîna am fost plecată la o rudă din provincie și m-am înapoiat acasă abia ieri seară. Altfel...

— Cu cine mai locuiți în apartament ?

— Cu soțul meu...

— E acasă ? Am putea discuta și cu dînsul ?

— Nu, a mai rămas cîteva zile în provincie, la rudele noastre...

— Vă mulțumesc, doamnă, asta-i tot ce doream să știm.

— Altceva nu vă mai interesează ? se oferi ea, nemulțumită că ne scapă atît de repede din mînă.

— Deocamdată, nu. Dacă va mai fi cazul, însă, nu vom ezita să apelăm la bunăvoința dumneavoastră — i-am promis, pentru a n-o indispune pe o săptămînă.

Ne-am luat rămas bun și, trecînd printre pomii plantați în curte, am ajuns în fața apartamentului opus celui a unde interlocutoarea noastră continua să ne onoreze cu privirea.

După ce am sunat, ușa ne-a fost deschisă de o femeie încinsă cu un șorțuleț de bucătărie și mîinile îmbrăcate în mănuși de cauciuc. Era frumușică, cu părul oxigenat și nu părea să aibă mai mult de 30 de ani. Cînd ne-am prezentat am aflat că se numește Elvira Cernat.

Deși ochii ei, negri și mari, cochetau atît cu mine cît și cu Dan, n-am răspuns amabilei invitații de a intra în casă, deoarece ne-am lămurit că, în ciuda bunăvoinței arătate, nu ne poate fi de folos. În noaptea de luni spre marți, cînd se comisese accidentul, întrucît soțul ei se afla plecat într-o delegație, se culcase de la ora nouă seara.

La apartamentul următor, am fost întîmpinați de o fetiță de vreo patru ani. I-am privit fața ovală și dolofană, luminată de doi ochișori albaștri, care ne studiau cu curiozitate.

– Am vrea să discutăm cu mămica sau tăticul tău — i-am spus, privind amuzat o mînjeală de ciocolată ce se localiza pe toată porțiunea cuprinsă între năsuc și vîrful gropiței din centrul bărbiei.

Nu-s acasă — spuse ea, dar nu mai înainte de a-și ridica fustița și a se scărpina pe coapsa dreaptă, pe care apărură de îndată niște urme cafenii, identice cu cele din jurul guriței.

– Știi cumva unde sînt, frumușico ?

– Tătituțu e la țeviți...

– Și mămica ?

Mămituța e pletată... ți a giț ță nu laț pe nimeni în cață... cînd țînd țingulă.

Tocmai vroiam s-o întreb, în gluma, dacă n-ar putea să ne facă și nouă rost de puțină ciocolată, cînd am auzit pași în spate

Era o femeie tînără, îmbrăcată cu o rochie de mătase, înflorată. Într-o mînă avea o poşetă din lezard, asortată la sandale, iar în cealaltă o sacoşă plină de zarzavaturi şi fructe.

— Pe cine căutaţi ? ne întreba ea.

— Am vrea să stăm de vorba cu mămica domnişoarei — am spus, arătînd spre fetiţă.

— Adică cu mine ? zîmbi ea.

— Aşa am impresia — am confirmat.

— În ce problemă ?

— Sîntem de la miliţie şi avem nevoie de cîteva relaţii.

— Cu ce vă pot fi de folos ? se interesă ea, după ce, lăsîndu-şi sacoşa în vestibul, ne pofti să luăm loc într-o sufragerie unde ordinea şi curăţenia erau fără reproş ; ceea ce demonstra o meticulozitate aproape exagerată.

— Am vrea să ştim dacă în ultimul timp aţi văzut pe cineva umblînd la maşina domnului Aganini ?

— Nu, în afară de dînsul, pe nimeni... Sper că nu s-a apucat să vă reclame că fetiţa mea i-a spart farul de la maşină ? întrebă ea, îngrijorată.

— Cînd aţi remarcat că farul maşinii este spart ?

— Acum vreo două zile. Florina m-a chemat şi mi-a arătat aripa şi farul, zicîndu-mi că : „Nenea Dorel iar va spune că-i vina mea".

— Aţi mai avut astfel de discuţii cu domnul Aganini ?

— Da, acum vreo lună de zile. A pretins că fetiţa i-a zgîriat maşina şi mi-a cerut să-l despăgubesc. Deşi i-am demonstrat, după vopseaua de pe grila porţii, că a zgîriat-o singur cînd şi-a băgat-o în curte, el a ţinut-o morţiş că-i isprava Florinei. De atunci nici nu ne mai salutăm.

— Ştiţi cumva dacă în ultimul timp şi-a mai scos maşina din curte ?

— Da, dar mai rar ca înainte... De fapt, *numai o dată.*

— Ați putea să vă amintiți mai exact cînd anume ?

— Bineînțeles ! Luni seara.

— Sînteți sigură că n-a fost în altă zi ?

— Foarte sigură, deoarece în seara aceea [illegible] de la cinematograful „Moșilor".

— Ați putea preciza ora cînd a plecat [illegible] ?

— [illegible] cînd a plecat. În tot cazul, pe la ora [illegible] un sfert. Cînd am ieșit de acasă, mașina nu mai era în [illegible]. Cînd am revenit, n-am mai văzut-o.

— La ce oră v-ați înapoiat de la cinematograf ?

— Păi... cred că trebuie să fi fost aproape de ora [illegible] — aprecie martora, după o scurtă ezitare.

— Ne puteți spune dacă l-ați auzit cînd s-a înapoiat ?

— Da. Cu aproximație, cam un sfert de oră mai tîrziu [illegible] zgomot în curte și crezînd că a venit soțul meu de la serviciu, m-am dus să-i descui ușa. Astfel am văzut că mașina reapăruse la locul ei, iar domnul Aganini se îndrepta spre ușa apartamentului său.

— Vă rog să-mi iertați insistența — mă scuzai —, dar mă interesează în mod deosebit, tot ce-ați văzut cînd ați privit în curte.

— N-am mai văzut nimic, în afară de ce v-am spus — [illegible] ea, înălțîndu-și umerii într-un gest de regret.

— Încercați să vă amintiți ce făcea domnul Aganini cînd l-ați văzut în curte ?

— Cînd am deschis ușa, l-am văzut închizînd poarta și pornind spre locuința sa. În clipa cînd, dîndu-mi seama că nu era soțul meu, am închis ușa, l-am auzit zdrîngănindu-și legătura cu chei.

— La ce oră se încuie poarta imobilului dumneavoastră ?

Interlocutoarea mă privi o clipă mirată, apoi răspunse :

— Exceptînd-o pe cea mare, prin care-și manevrează domnul Aganini mașina, poarta mică, de acces, nu se mai încuie de ani de zile... Locatarii pierdeau atît de des cheia încît s-a renunțat la închiderea ei.

— Care dintre locatari mai au chei la poarta mare ?

— Din cîte știu eu, nimeni. Întrucît lacătul a apărut pe poartă după ce și-a cumpărat domnul Aganini mașina, era firesc să-l fi pus dînsul. Și cum nu este în relații de prietenie cu nici unul dintre locatari, nu văd de ce ar fi dat chei și altora. În orice caz, admițînd că a dat totuși chei celorlalți locatari, familia mea a fost neglijată — zise ea amuzată.

În timpul conversației, fetița se învîrtise ca un titirez printre genunchii mei, apoi deveni mai activă și trecu la escaladarea lor. Trebuie să recunosc că atenția ce mi-o acorda nu mi-a produs nici o bucurie, deoarece, în ciuda celor patru ani ai ei, n-am exclus nici o clipă posibilitatea de a mă trezi cu niscaiva pete umede pe pantaloni. M. pățisem eu o poveste d-asta suficient de recent pentru a nu-mi dori să repet experiența. Tocmai voiam s-o povățuiesc să se joace cu „nenea Dan“, cînd renunță să-mi mai acorde atenție și dispăru grăbită în altă încăpere. Am respirat ușurat și am reluat chestionarea martorei :

— Doamnă, ați putea să-mi precizați ora cînd [illegible] porat soțul dumneavoastră acasă ?

— Cîteva minute mai tîrziu, după ce l-am auzit pe domnul Aganini descuindu-și ușa, adică imediat după unsprezece și un sfert.

În clipa următoare, Florina năvăli în cameră ținînd în mînă o bucată de ciocolată, probabil resturile celei ce o mîncase înainte de venirea noastră, și m-am ridicat grăbit de pe scaun.

— Cînd am putea sta de vorbă și cu soțul dumneavoastră ?

- În principiu, oricînd pînă la amiază. După ora două, lucrînd în schimbul doi, pleacă la serviciu.

În momentul în care părăseam încăperea, am avut grijă să nu observ că Florina, urcată pe scaunul abandonat de mine, încerca, ca o bună samariteană, să-mi ofere din ciocolata ei. Mă ridicasem la timp.

◆

Pe Maier l-am găsit pe bancheta din spate a mașinii, unde-și fuma tacticos țigara.

- Ei cum a fost ? Ați scos ceva ? se interesă el.

- Da, atît cît trebuia pentru a dovedi, și printr-un martor, că, în noaptea cînd a avut loc accidentul Aganini a circulat cu mașina... — începu Dan.

L-am întrerupt, adresîndu-mă lui Maier

-- Tu ești gata ?

- Parțial. Am nevoie de etalon. Îl amprentăm la inspectorat ?

Nu-i nevoie. Putem găsi și în casă ce ne trebuie — am zis, scoțînd ordonanța emisă de procuror și legătura cu chei dată de Aganini.

Am pornit spre apartamentul acestuia.

După ce-am descuiat broasca Yale și am intrat în vestibul, în prezența vecinilor, invitați ca martori, ne-am îndreptat spre ușa ce presupuneam că ascunde încăperea de unde voiam să încep. Instinctul de orientare nu m-a înșelat. În fața noastră se afla camera de baie.

-- Incepe cu chestia asta — am spus, arătînd pe polița de deasupra lavoarului un pahar în care se afla un tub cu pastă și o periuță de dinți.

Cînd Maier a început să-și tragă pe mîini mănușile, am ieșit cu Dan să ne aprindem țigările.

N-am apucat să le fumăm și Maier și-a făcut reapariția. Într-o mînă își ținea trusa și în cealaltă o bandă de hîrtie care putea fi asemuită cu „moartea muștelor".

S-a dus pînă la mașină și, reocupînd bancheta din spate, și-a pus trusa pe genunchi. Apoi, după ce a deschis-o și a scos dinăuntru aparatul optic de comparare, a vîrît sub obiectiv atît banda adusă din casa lui Aganini, cît și cea scoasă dintr-un buzunar al trusei. Cîteva minute mai tîrziu, fără nici o ezitare, a spus :

— Pozitiv !

Dan s-a uitat la mine ironic, dar nu l-am observat.

— De unde ai făcut prelevarea ? l-am întrebat pe Maier.

— Cum era firesc... de pe clanța portierei din stînga și de pe volan.

— Putem pleca... Încuiați mașina ! am decis, pornind să fac același lucru cu ușa apartamentului lui Aganini

— Nu te mai surmena — glumi Maier —, am tras cu yalele de la ușa suspectului.

Ajungînd în stradă, am mai aruncat o privire asupra celor două canaturi ale porții, peste care era trecut un lanț cu zalele prinse în veriga unui lacăt. În spatele duzilor plantați în curte, la vreo cincisprezece metri de gard, am zărit spatele mașinii lui Aganini.

Probabil că lui Maier i s-a părut că contemplu prea mult ansamblul. deoarece m-a strigat prin portiera mașinii noastre pentru a se interesa dacă m-am uitat lîngă gard.

În clipa în care m-am întors și am pornit spre colegii mei, am avut impresia că am omis ceva important. Profitînd de liniștea care a domnit în mașină pe tot parcursul, am încercat să-mi definesc senzația de anxietate ce mă încerca, dar n-am reușit. Cînd am oprit în fața inspectoratului, am renunțat să-mi mai chinuiesc mintea, spunîndu-mi că-mi pierd timpul degeaba.

Cap. XIV. Interogatoriul

Cînd am intrat în biroul nostru, era aproape șapte seara.

— Dacă mă lăsai să întocmesc actul de acuzare cînd ți-am propus, acum eram în drum spre litoral — zise Dan, cu imputare.

Mai înainte de a-mi ocupa scaunul, am spus :

— Decît să mă fi zbuciumat tot timpul, întrebîndu-mă dacă punînd sub acuzare un nevinovat n-am comis o eroare, mai bine așa... Prin alergătura noastră, suplimentară, am exclus riscul unei erori judiciare

— Eu să fi fost într-o situație similară și în locul altcuiva — nu spun cine ! —, aș fi recunoscut că, din exces de zel, am pus sub semnul întrebării niște dovezi cărora datorită naturii lor li s-ar fi putut acorda tot creditul de la bun început — zise Dan malițios.

Nefiind prea convins că trebuie să-mi recunosc greșeala, am omis să-i răspund.

— Și, în definitiv, chiar dacă persoana amintită și-ar recunoaște culpa... tot aia ar fi... Oricum, n-am mai putea recupera ziua de azi, pe care am pierdut-o degeaba — continuă el cu o filozofică resemnare.

— Începem interogatoriul ! am decis.

■

Cîteva minute mai tîrziu, un subofițer îl introduse pe Aganini în birou și se retrase.

Stătea în picioare, lîngă ușă, și mă fulgera cu privirea. Era atît de pornit, încît mi-am spus că pe viitor ar trebui să-mi fac rost, pentru orice eventualitate, de-un paratrăsnet.

— Vă rog să luaţi loc — am zis, indicîndu-i scaunul din faţa biroului meu.

Pentru o clipă, păru că nu-i dispus să ţină seama de invitaţie apoi se execută.

— V-aţi hotărît să vă recunoaşteţi fapta ?

— Ce faptă să recunosc, dom'ne ? ! Crezi că m-ai găsit pe mine de prost... să-mi asum răspunderea pentru un accident de care habar n-am ? ! se indignă dînsul

— Vă asigur că aud foarte bine, domnule Aganini, şi deci nu-i nevoie să ridicaţi tonul...

— Ce-ai vrea, dom'ne, să mă gudur şi să dau din coadă cînd dumneata îmi pui în spate o crimă în care n-am nici un amestec ? ! mă întrerupse el, înfuriat.

— Acum vorbesc eu şi nu vreau să fiu întrerupt ! l-am avertizat, cu asprime, pentru a-i tempera impetuoasa revoltă. Va rog să fiţi atent la precizările pe care le voi face, deoarece ele vor constitui capetele de acuzare ale actului de trimitere în judecată. Primo, există un martor! Acesta afirmă că v-a văzut revenind cu maşina imediat după consumarea accidentului...

— E o minciună !...

— Nu vreau să mai fiu întrerupt ! am ridicat glasul. Secundo, examinarea criminalistă a locului infracţiunii a indicat, în mod indubitabil, că accidentul a fost comis de maşina dumneavoastră...

— Dar vă jur că sînt nevinovat !... — protestă el din nou.

Am avut impresia că protestează cu mai puţină convingere ca înainte. Probabil că, în sfîrşit, îşi dăduse seama că s-a înfundat prea adînc pentru a mai putea scăpa. Ochii săi nu mai aruncau fulgere, ci mă priveau într-un amestec de emoţie şi teamă.

— Domnule Aganini, am mers pînă acolo încît n-am exclus posibilitatea ca dumneavoastră să fiţi nevinovat, deşi nu mai era nici o îndoială că accidentul a fost comis cu maşina ce vă aparţine...

— Şi v-aţi convins că sînt nevinovat... Aşa-i ? spuse el cu o speranţă nedisimulată.

— Nu tocmai... Ne-am convins de contrariu. Deosebit de constatările anterioare, suficiente pentru inculparea dumneavoastră, am stabilit, după relevarea amprentelor digitale lăsate pe clanţa portierei şi pe volan, că dumneavoastră aţi fost unica şi ultima persoană care a manevrat maşina implicată în accident. În concluzie, ţinînd seama de irefutabilitatea probelor administrate, sper că vă daţi seama că nu prin respingerea acuzaţiei veţi putea obţine clemenţa Justiţiei.

Cînd am tăcut, a plecat privirea spre duşumea, apoi, luîndu-şi capul între mîini, a început să plîngă cu disperare.

Aşteptînd să se liniştească, i-am privit umerii scuturaţi de un spasm violent şi m-am gîndit la o insectă care încercînd să scape dintr-o pînză de paianjen s-a încurcat în mod irevocabil şi, epuizată, îşi acceptă soarta cu resemnare.

— Domnule Aganini, doriţi o ţigară ? am zis, întinzîndu-i pachetul.

După ce i-am aprins-o, continuînd să-mi evite privirea, a început să tragă din ea cu aviditate.

Fumase aproape jumătate din ţigară, cînd Dan, ridicîndu-şi nasul din notesul unde stenografiase audierea, interveni :

— Oare cum aţi putut comite o faptă atît de odioasă ?

— Nu ştiu... L-am urît... De cîte ori beam îmi aminteam de felul în care s-a purtat cu mine... Nu i-a ajuns că mi-a luat nevasta..., m-a dat și afară din serviciu... bîigui el, cu o voce dogită și vlăguită.

— Vă rog să ne relatați cum ați procedat — am cerut eu.

— După ce m-am înapoiat de la restaurant și am văzut mizeria și singurătatea casei mele... — începu el să relateze cu un aer absent —, am simțit cum mă cuprinde revolta împotriva celui care făcuse totul pentru obținerea decăderii mele... Am mai simțit și altădată dorința de a-l distruge... probabil că în seara aceea am fost mai beat ca de obicei și n-am putut rezista impulsului de a mă răzbuna...

Cunoșteați ora și drumul pe unde se înapoia de la serviciu ? îl întrebă Dan, văzîndu-l că se oprește.

- Da, așa-i... I-am ieșit în cale și l-am lovit.. — adăugă el și, lăsîndu-și fraza neterminată, începu din nou să plîngă.

Am întîlnit privirea lui Dan și, văzîndu-i zîmbetul sarcastic ce-i încrețea rădăcina nasului, i-am intuit gîndurile : „Aha ! Domnu' schimbă tactica. Dacă cu nonculpabilitatea n-a mai ținut, invocă starea de ebrietate pentru a-și asigura niscaiva circumstanțe atenuante... Da' iar se-nșală, deoarece omorul fiind premeditat, se va considera că s-a îmbătat în vederea comiterii faptei, ceea ce-i va aduce, contrar tacticii sale, o porție suplimentară de pedeapsă, pentru perversitatea cu care și-a combinat planul."

- Vă mai amintiți ce-ați băut în seara aceea ? l-am întrebat.

Mai întîi, și-a ridicat capul și m-a privit ca și cum atunci s-ar fi sculat din somn, apoi, după ce am repetat întrebarea, a început să precizeze :

- La început am băut coniac, apoi am comandat o carafă de vin... Mai mult nu-mi amintesc...

Cît coniac ați băut ?

Pentru că am început cu el, îmi amintesc bine. Am băut 300 de grame.

– Împreună cu amicul dumneavoastră ?

— Nu. Numai partea mea. El a băut la fel ca mine, tot 300 de grame.

— Cînd aţi părăsit restaurantul şi aţi plecat spre casă, v-aţi întîlnit cu vreo cunoştinţă de-a dumneavoastră ?

– Nu ştiu... Nu-mi mai amintesc cînd am plecat şi cînd am ajuns acasă...

– Cine era amicul cu care aţi băut ?

— Un fost coleg de serviciu.

Numele său, vă rog.

Dodo Petrache.

— Cunoaşteţi adresa lui ?

Nu. N-am fost niciodată la el acasă. De obicei, cînd veneam să bem, plecam direct de la fabrică.

Avînd impresia ca nu auzeam pentru prima oara acest nume, am întrebat :

Domnul Petrache nu lucrează la Uzina Metalurgica „Ober" ?.

Ba da. Este şeful serviciului financiar.

Privindu-mi ceasul şi constatînd că e seara, m-am decis să amîn pentru a doua zi luarea declaraţiei prin care Aganini îşi recunoştea fapta.

■

– Dane, n-ar fi oare cazul să mîncăm ceva ? l-am consultat, după ce Aganini a fost scos din birou.

Ce mai întrebi ? ! se grăbi el, probabil de teamă să nu mă răzgîndesc. Or poate crezi că am de gînd să restabilesc performanţa răposatului Ghandi ?...

— Nu. Nici într-un caz ! Ai fi prea periculos pentru cei pe care-l anchetăm...

— Chiar aşa ?...

— Exact aşa ! Astăzi, la o oră cînd încă nu puteai să fii prea flămînd, ţi-ai arătat cu prisosinţă înclinaţiile spre antropofagie... Mă refer la Aganini.

— Şi n-am avut dreptate ? se revoltă el.

— Nu mă refer la culpabilitatea lui, ci la faptul că ai fost gata să-l pui sub acuzaţie deşi nu erai în posesia unor probe concludente.

— Nu că eşti grozav, şefule ! Cum mai poţi să-mi aduci imputări pe chestia asta, cînd pînă la urmă am ajuns tot de unde am plecat ? Adică la propunerea mea ! Şi pentru că veni vorba — spuse el răutăcios —, cum justificăm timpul pe care l-am pierdut de la amiază, cînd vinovăţia lui era dovedită, şi pînă acum, seara ?

— Simplu. Prin necesitatea de a-i stabili, fără echivocuri, vinovăţia...

— Cunosc placa !... Şi, dacă mi-o mai pui o dată, nu mai găsim nici un restaurant deschis.

— Întrucît închiderea restaurantelor, în următoarele trei ore, este certă, iar rezultatele prelucrării tale putînd fi, în cazul cel mai bun, iluzorii, admit că mi-aş pierde timpul... şi, cei mai grav, friptura !

— Unde mergem s-o mîncăm ? se interesă el, pe cînd ieşeam din birou.

— Am auzit că la „Izvorul Rece“ au un grătar grozav!

Dan m-a privit surprins, apoi, fără a face comentarii, a început să coboare alături de mine treptele scării.

*

În restaurant, contrar temerilor mele, am găsit suficiente mese libere pentru a nu mai fi nevoit să-i fac curte vreunui chelner. Am ales una şi ne-am instalat.

Cînd chelnerul s-a apropiat de masa noastră şi ne-a întins meniul, datorită foamei, n-a mai fost necesar să-l consultăm pentru a cere cîte un ficat de purcel şi un muşchi de vacă la grătar. Apoi, în timp ce ospătarul voia să plece pentru a dispune executarea comenzii, Dan ţinu să-i reamintească că fripturile, la fel ca şi peştele, au nevoie de un mediu adecvat, lichid şi mai ales rece.

După minute mai tîrziu, chelnerul, dînd dovadă de-o operativitate neobişnuită pentru profesia lui, îşi făcu apariţia cu patru sticle de bere şi ne asigură că dorinţa noastră e pusă pe jeratic.

L-am lăsat să bage sticlele în frapieră şi i-am făcut semn să se apropie. Cînd a ajuns lîngă mine, am scos din portofel buletinul de identitate a lui Aganini şi i-am arătat fotografia acestuia.

— Il cunoaşteţi pe acest domn ?

— Desigur ! s-a grabit el să confirme, după ce a aruncat o scurtă privire asupra pozei. E domnu' inginer. Un vechi client de-al nostru...

— Sîntem de la miliţie şi vrem să ştim cînd l-aţi văzut pentru ultima oară în local ?

— Parcă acum vreo patru zile... nu-mi amintesc exact... Dar ce-i cu dînsul ?

— L-aţi servit dumneavoastră ? am continuat, fără să mă fi grăbit să-i satisfac curiozitatea.

— Nu. Gheorghiţă, colegul meu...

— E de serviciu acum ?

— Da.

— Vă rog să-i spuneţi că dorim să stăm de vorbă cu dînsul.

Cîteva clipe mai tîrziu, chelnerul care-l servise pe Aganini se aplecă spre mine şi, intrigat, se interesă cu ce-mi poate fi de folos.

— Aţi putea preciza cînd l-aţi servit pentru ultima oară pe dînsul ? am zis, arătîndu-i fotografia lui Aganini.

— Luni după-amiază — mi-a răspuns fără să ezite.

— Perfect. Acum vă rog să-mi spuneţi cînd a venit şi pînă la ce oră a stat în local ?

— Cred că o sosit în jurul orei cinci şi a rămas la noi pînă spre ora zece, cînd au plecat...

— Cine a mai fost cu el la masă ?

— Un prieten de-al dînsului... Nu ştiu cum îl cheamă, da' au mai băut împreună la noi...

— Cum arăta ?

— Era un bărbat voinic, cu părul blond şi faţa puternic bronzată.

— Cînd acest domn a părăsit localul — am continuat, arătînd spre fotografia lui Aganini —, aţi avut impresia că e turmentat ?

— Turmentat... ? zîmbi chelnerul. Era cuc !... Dacă nu-l ajuta prietenul dînsului, n-ar fi putut să ajungă nici pînă la uşă.

— Vă mai amintiţi cu ce i-aţi servit ?

— Numai un moment — spuse interlocutorul meu, scoţînd un carneţel pentru făcut socoteala consumaţiilor. Începu să-l răsfoiască spre înapoi şi oprindu-se la o filă, spuse : — I-am servit cu patru mici, 600 de grame de coniac şi două baterii de vin „Coteşti".

Întrucît, în timpul discuţiei, chelnerul pe care-l chestionam fusese chemat de mai mulţi clienţi, iar cel care ne servea pe noi începuse să aşeze fripturile pe masă, i-am mulţumit pentru amabilitatea sa.

Datorită apetitului devorant şi setei ce l-a succedat, n-am mai avut cînd să discutăm, iar cînd am reuşit, în sfîrşit, să ne săturăm, eram prea moleştiţi pentru a nu ne dori un somn odihnitor.

Partea a doua

[illegible]

A doua zi dimineața, Dan zise :

— Vrei să-ți spun o ghicitoare ?

— De ce nu ? am admis.

— [illegible] de scuzare..? [illegible]

— [illegible] dactilografă și-i fa[illegible] b[illegible] mașina — am intonat.

— [illegible] C[illegible] e deja aranjată. Cînd [illegible] Nelly, dactilografa șefului, [illegible] aluzie la o pereche de [illegible] Nelly, fiind și ea fată subțire — le figurat, [illegible] peste 60 de kilograme ! —, s-a grăbit [illegible] ofertă atît de generoasă [illegible] și simultan, o b[illegible] un tal[illegible] Așa că... n-ai ghicit ! La ora douăsprezece, [illegible] călători [illegible] în goana „Mustangu"-lui lor, spre [illegible] Este ?

— Este — am admis cu distr[illegible].

În timp ce Dan s-a apucat să termine raportul, cu hotărîrea de a-l termina cît mai repede, am început să mă gîndesc din nou la starea [illegible] care m-a încercat după ultima vizită făcută la Agenție. Mai întîi, n-am mai știut cînd mi-a [illegible] derulez cu încetinitorul filmul vizitei, am stabilit că am fost încercat de acea senzație în momentul în care Maier m-a zorit să mă sui în mașină. Dar, prin localizarea momentului, tot n-am obținut vreun rezultat.

După ce-am umblat vreo [illegible] minute prin arhiva creierului, am ajuns la concluzia că, după toate probabilitățile, am fost victima unei iluzii. Cînd m-am decis să închei un armistițiu cu mine, am început să mă gîndesc la inculpat și mi-am spus că principala cauză a dramei pe care-o anchetasem fusese generată de abuzul de alcool. Apoi, pentru că tot n-aveam altă treabă mai bună, m-am apucat să calculez, ținînd seama de [illegible] ingerate, ce concentrație alcoolică [illegible] momentul accidentului.

Cînd am terminat [illegible] uimit și, crezînd că am greșit, [illegible] coeficientul de îmbibare alcoolică [illegible].

— Dane, știi ce concentrație [illegible] în momentul accidentului?

— Poftim? [illegible] mirat.

După ce i-am repetat întrebarea [illegible] din umeri, fără a se arăta [illegible]

— Aproape 4 la mie.

A mîrîit nemulțumit că nu-l las să termine raportul și s-a aplecat asupra hîrtiei, dar mai înainte de a fi atins cu vîrful peniței stiloului raportul, realiză importanța constatării mele și sări ca ars:

— Cum ai spus? 4 la mie? Nu se poate!

— Verifică și tu! l-am potolit.

— Formidabil! a exclamat el, o jumătate de minut mai tîrziu după ce și-a terminat calculul. Cum dracu de n-a murit?... De la 3 la mie se intră-n comă!... Probabil că numai antrenamentul său susținut i-a evitat ireversibilitatea gradului de intoxicație atins. Nici nu-i de mirare că în halul în care se găsea a putut ucide un om...

A mai clătinat o dată capul, într-un gest ce conținea un amestec egal de admirație și compătimire, și s-a grăbit să acorde atenția cuvenită raportului de care depindea plecarea noastră în concediu.

Scria cu tot atîta sîrguință ca și un candidat la examenul de admitere într-o facultate, după ce încep să se adune lucrările, iar el abia atunci și-a reamintit tema pe care trebuia s-o dezvolte.

L-am privit amuzat vreo zece minute, apoi m-am ridicat de pe scaun pentru a mă dezmorți. Nu ajunsesem încă la fereastră, cînd m-a întrebat :

— Bine, dar tipul ăla... Petrache, cum de a fost în stare să-l care ?... Doar trebuia să fie la fel de beat ca și Aganini ! Nu ?

- Nu tocmai — am zis întorcîndu-mă cu fața spre el Petrache avînd o greutate aproape dublă față de Aganini era îmbibat cu alcool numai pe jumătate.

Mi-a dat dreptate, printr-o înclinare a capului, și s-a grăbit să-și reia „teza".

M-am întors din nou spre fereastră și am urmărit distrat manevrele pe care le făcea un șofer pentru a-și parca mașina între alte două. Treaba nu era ușoară, deoarece cele doua repere erau foarte apropiate unul de celălalt În clipa următoare, fără să fi făcut vreo încercare de a-mi pune creierul în funcțiune, mintea a început să-mi lucreze-n viteza a patra. Cred că datorită unei izolații defectuoase se produsese un scurtcircuit. Oricum, și indiferent de cauză, efectul a fost colosal. Am realizat, în sfîrșit, ce nu mi-a convenit mie în afacerea asta.

Brusc, am făcut o piruetă și am decretat :

— Dane, lasă dracului raportul ! Hai să face plimbare !

Dan, oprindu-se din redactare, m-a privit de parcă aş fi fost un dinozaur pe post de solistă în baletul „Lacul lebedelor“. Nu i-am mai dat timp să-şi revină din uluială, ci am ieşit din birou lăsînd uşa deschisă.

◆

După ce ne-am suit în maşină, Dan a încercat să mă descoase, dar l-am poftit să mă lase să mă gîndesc. Dacă tot începuse să-mi funcţioneze creierul auxiliar, de detectiv, era păcat să nu profit de ocazie...

Cînd Vartunian a oprit în faţa locuinţei lui Aganin, am coborît şi m-am dus întins în faţa porţii pe unde şi-a vehiculat inculpatul maşina.

— Dane, ce părere ai despre chestia asta ? l-am consultat, arătîndu-i lanţul petrecut prin cele două canaturi al porţii.

După cum s-a uitat la lanţ şi apoi m-a privit, am înţeles că n-a prea înţeles.

— Mă refer la asta ! am zis, indicîndu-i cu degetul lacătul care, fixînd cele două capete ale lanţului, atîrna spre stradă.

A pus mîna pe lacăt, l-a pipăit, l-a scuturat şi s-a uitat la mine, bănuitor.

— Te ţii de glume ? s-a informat, dezgustat.

Am scuturat capul, pentru a-l asigura de contrariu, şi m-am interesat :

— Crezi că poziţia lacătului, spre exteriorul curţii, este firească ?

Şi-a dat seama că nu mă ţin de şotii şi, pentru a cîştiga un răgaz de gîndire, şi-a scos pachetul cu ţigări din buzunar, a ales una şi şi-a aprins-o.

[illegible] trebat, intrigat:

[illegible] spus [illegible] ?

— [illegible] la [illegible] pe [illegible]

[illegible] poarta. De acord !

— Evident ! s-a mirat el.

[illegible] lacatul a fost [illegible] fost firesc !

[illegible] chef să iasă pe poarta mica [illegible]. Ce [illegible] concentraţia [illegible] gîndească [illegible] punînd [illegible] un [illegible] neraţional ? Dacă toţi [illegible] energie [illegible] o fac mergînd pe [illegible] una singură.

[illegible] dinspre poarta mare [illegible]

[illegible]

— [illegible] porţile [illegible] mai [illegible] şi a plecat la servici[illegible], [illegible] partea exterioară a porţii.

[illegible] ermetic de a [illegible] [illegible] uitat să asigure poziţia lacatului ?

— E imposibil !

— Nu [illegible] am recunoscut.

[illegible] lacatul [illegible] prăpădit !

— D[illegible] poziţia nefirească a lacatului, [illegible] Uite-te [illegible] unde-i garată maşina lui Aganini !

A privit peste poartă, în direcţia indicată, apoi, clătinîndu-şi capul, s-a întors spre mine :

— Regret, şefu', dar nu înţeleg unde vrei să ajungi !

— Admiţi că-i posibil ca un om care, printr-o îmbibare alcoolică de 4 la mie, ar fi trebuit să se afle în comă, a putut să-şi strecoare maşina printre atîtea obstacole, fără s-o facă armonica ?! am zis, arătîndu-i [illegible] de duzi ce se înălţau haotic pe porţiunea dintre poartă şi locul unde se vedea automobilul

— Ai dreptate ! a spus, o fracţiune de secundă mai tîrziu. Cum de n-am remarcat această situaţie pînă acum [illegible] apoi, parcă părîndu-i rău că s-a declarat de acord cu observaţia mea, mă luă repede : Dar ce importanţă are asta ?! Cazul e rezolvat [illegible] infractorul a fost dovedit prin probe stringente [illegible] recunoscut culpa...

— Coroborează acum porţiunea [illegible] cu modul misterios în care maşina a ajuns [illegible] la locul de garare — am spus, omiţînd [illegible]

— Consideri că Aganini e nevinovat ?

— Nu despre Aganini e vorba, ci despre [illegible] nu putem considera cazul rezolvat fără a lămuri [illegible] aceste aspecte... Aspecte complet anormale !

— Deh... Într-adevăr, s-ar părea că [illegible] -nvîrteşte tocmai rotund [illegible] a mormăit [illegible] apoi a izbucnit : De ce cauţi nod în papură ? De ce umbli cu mărunţişuri, cînd e atît de clar ?!

— Chiar prea clar !... Suspect de clar

Ochii săi, de culoarea azurului, încercau să-mi ghicească gîndurile, dar nu reuşi, poate datorită faptului că nici eu nu ştiam ce vreau.

— Ce intenţii ai ? [illegible] să mă iscodească

— Şi eu aş vrea să ştiu...

— Totuşi ?...

— Ei bine ! Considerăm că încă n-am descoperit criminalul şi o luăm de la început... Asta-i ! am decis.

— Şi cu Aganini ce facem ?... Îl eliberăm ?

— Nici gînd de aşa ceva ! Nimic n-ar îndreptăţi o astfel de măsură. Procedura e completă : i-am probat vinovăţia, am stabilit mobilul, iar el, fără nici o rezervă, şi-a recunoscut culpa ! Eliminînd hotărîrea noastră de-a face o anchetă suplimentară, situaţia lui rămîne neschimbată... Bineînţeles, exceptînd faptul că ne vom grăbi foarte încet să-l înaintăm procurorului... În acest fel, vom obţine răgazul necesar pentru a afla în ce ape înotăm...

M-am grăbit să străbat cei cîţiva metri care mă despărţeau de maşina lui Vartunian şi să ridic receptorul radio-telefonului de bord.

— Alo...

— Staţia centrală... — mi-a răspuns o voce bărbătească... Ce doriţi ?

— Vorbeşte căpitanul Apostolescu din Brigada omucideri... Vă rog să-mi daţi legătura cu căpitanul Maier de la criminalistică...

— Ce vrei, mă ? se grăbi Maier, o jumătate de minut mai tîrziu, să mă ia în primire.

— Ia-ţi trusa şi vino în strada Armenească... la Aganini acasă.

— Ascultă — izbucni el —, tu crezi că n-am altă treabă decît să mă plimb toată ziua după beţivul tău ?! Vinovăţia i-a fost probată... aşa că te rog să mă scuteşti de toate aiurelile tale !

Cum n-aveam nici timp şi nici chef de nazurile lui, i-am scurtat-o-n viteză :

— Sînt ofițer anchetator și-ți ordon să te prezinți imediat la adresa indicată !

După ce-am tăiat legătura și am pus receptorul la locul lui, am întîlnit figura lui Dan, care, ascultînd convorbirea, părea foarte amuzat.

— Ce ți se pare atît de nostim ?! l-am întrebat, încă înfuriat de mofturile lui Maier.

Fără să se sinchisească de felul în care-l repezisem, a spus rîzînd :

— De unde ieri, după-ncurcătura făcută cu identificarea mașinii, se purta cu o solicitudine de îngeraș, acum iar își arată colții...

— Dă-l încolo ! Hai să ne vedem de treabă ! am zis, pornind spre poarta lui Aganini.

Cap. XVI. Un martor își retractează depoziția

După ce-am intrat în curte, m-am îndreptat spre apartamentul unde locuia amica mea, fetița cu obrajii mînjiți de ciocolată.

Ușa ne-a fost deschisă de doamna pe care o cunoscusem cu o zi mai înainte.

— Sărut-mîna, doamnă — am zis, înclinîndu-mă —, sîntem din nou nevoiți să vă deranjăm. Soțul dumneavoastră e acasă ?

A răspuns afirmativ și ne-a poftit să intram. După cîteva minute, a apărut și persoana căutată.

Domnul Florin Cristescu, deși avea părul aproape complet alb, nu cred sa fi depășit 40 de ani. Era de statură sub mijlocie și avea o figură cu trăsături regulate, aproape feminine. Cînd am terminat cu prezentarea și stringerea mîinilor, am trecut la scopul vizitei noastre.

— Domnule Cristescu, soția dumneavoastră ne-a informat că luni noaptea v-ați înapoiat acasă în jurul orei unsprezece și un sfert. E adevărat ?

— Da, asta-i ora obișnuită cînd mă întorc de la serviciu.

— Întrucît ne interesează tot ce s-a petrecut în locuința domnului Aganini în noaptea aceea, vă rugăm să ne spuneți dacă ați remarcat ceva deosebit.

— Îmi pare rău, dar nu vă pot fi de nici un folos. Și soția mea mi-a pus aceeași întrebare după vizita pe care i-ați făcut-o, dar n-am văzut nimic neobișnuit.

— În apartamentul domnului Aganini era lumina aprinsă ? insistă Dan.

— Nu, nu era aprinsă [illegible] afirmă gazda [illegible] lucru [illegible] certitudine. Știți, curtea noastră [illegible] destul de întunecoasă noaptea, mai [illegible] dat fiind [illegible] formă [illegible] duz[illegible] atenția.

— Și n-a fost cazul ?

— Nu, bineînțeles. Cu excepția apartamentului [illegible], celelalte erau cufundate în întuneric.

— Nu înțeleg [illegible] se miră Dan, întorcîndu-[illegible] spre doamna Cristescu. Cum ați putut să-l vedeți pe domnul Aganini [illegible] prin curte, cînd aceasta era neluminată ?

— Foarte simplu — explică cu bunăvoință amfitrioana —, strada e luminată, iar domnul Aganini venea dinspre poartă...

— Iertați-mă — insistă Dan —, dar, chiar și în această situație, dumneavoastră n-ați fi putut să-i distingeți trăsăturile. Poate, cel mult, conturul, statura.

— Colegii [illegible] sunteţi siguri că persoana de care ne-aţi vorbit [illegible] în mod [illegible], domnul Aga[illegible] — am intervenit eu.

— Cred că [illegible] începu [illegible] — în [illegible]

[illegible] lt[illegible] dînsul [illegible]

[illegible] Da[illegible] bu[illegible] p[illegible]

[illegible]

— [illegible] m-am înşelat... N-o fi fost dînsul

— [illegible], [illegible] văzut pe cineva [illegible] cum [illegible] !

— Aţi [illegible] p[illegible] în [illegible] pi [illegible]

— Nu, l-am văzut de departe. Veneam dinspre strada To[illegible], cînd am văzut un bărbat necunoscut ieşind pe poartă.

— Ia [illegible] de la [illegible] dumneavoastră cînd l-aţi văzut ?

— Cred că [illegible] la [illegible] suplimentar [illegible]

— Vă rog [illegible] statura, îmbrăcămintea [illegible] că ar putea [illegible]

— Îmi pare rău [illegible]. Nefiind o fire curioasă, nu i-am acordat atenţie.

— Ce [illegible] făcut [illegible] din [illegible] ? am insistat.

— S-a îndreptat [illegible] Bulevardului Republicii.

— Încercaţi să vă amintiţi, a pornit de îndată spre bulevard sau a mai zăbovit, să zicem pe lîngă gard ? am întrebat, pentru a-l [illegible] pe [illegible] eşafodajul noii mele versiuni de investigare.

L-am văzut cum şi-a ridicat privirea spre plafon, într-o încercare vădită de concentrare a memoriei, şi am aşteptat, mărturisesc, cu nerăbdare.

— Aveţi dreptate, aşa a făcut ! s-a decis el, după cîteva clipe, care mi s-au părut ore. A moşmondit ceva la poarta mare... Cred că a scuturat-o pentru a vedea dacă e bine închisă. Abia după aceea s-a îndepărtat...

Am răsuflat uşurat şi am continuat chestionarea :

— Spuneaţi că eraţi la vreo şaptezeci de metri de locuinţa dumneavoastră cînd l-aţi zărit, nu ?

— Întocmai.

— Deci, în timp ce el zăbovea lîngă poartă, distanţa ce vă separa s-a mai redus...

— Da, cu 20—30 de metri — confirmă el.

— Perfect. Deci, la un moment dat, distanţa ce vă separa de necunoscut n-a depăşit cincizeci de metri ? interveni Dan, care, pricepînd unde vreau să ajung, mi-l oferi pentru întrebarea următoare.

— Într-adevăr, cînd a plecat de lîngă poartă, cred că aceasta trebuie să fi fost distanţa între noi — admise martorul.

— Desigur, e o distanţă mare... o distanţă de unde se poate confunda foarte uşor o persoană — am afirmat, nu tocmai convins, privind spre Dan.

— Da, aşa-i... — mă susţinu el, clătinîndu-şi capul cu regret. De la o depărtare atît de mare, necunoscutul putea fi oricine... chiar şi domnul Aganini...

— Nuu... N-aveţi dreptate ! protestă cu hotărîre martorul. În nici un caz n-a fost domnul Aganini ! Era un bărbat înalt, spre deosebire de domnul Aganini, care...

— Puteţi preciza înălţimea ? se grăbi Dan.

— Cam cît dumneavoastră.

Cap. XVII. Prezumțiile mele par corecte

Cînd am ieșit în curte, eram ușor nedumerit. Stabilisem că după consumarea accidentului, respectiv gararea mașinii, plecase un necunoscut din curte și că înălțimea acestuia era de aproximativ 1,80 metri. Această prezență insolită ar fi putut să susțină ipoteza nonculpabilității arestatului. Și totuși, aceste constatări, în comparație cu probele de încriminare produse de analiza criminalistică, erau prea puțin semnificative. Pentru a putea lua în considerare pista pe care pornisem, mai aveam nevoie de ceva...

— De ce m-ai chemat ? îmi întrerupse Maier meditația, cînd m-am apropiat de el.

Era înfuriat ca-l bubuisem prin radio-telefon, dar n-am observat.

— Trebuie să mai facem o verificare ! l-am anunțat și, pentru a nu-i da timp să protesteze, am pornit spre mașina lui Aganini.

Am descuiat portiera din partea stîngă și, deschizînd-o, l-am poftit să se apropie

— Data trecută mi-ai relevat amprentele de pe clanța stîngă și de pe volan...

— Și vrei s-o iau de la început ? ! explodă el, revoltat că-mi permit sa-i pun priceperea la îndoială.

— Nu ! Vreau să-mi ridici impresiunile de pe chestiile astea... — am spus, arătîndu-i clanța portierei din dreapta, mînerul schimbatorului de viteze și butoanele de la bordul mașinii.

Mai întîi m-a privit ca pe-un scăpat de la spitalul de [illegible] — motiv pentru care nici n-a încercat să mă contrazica [illegible] apoi s-a apucat de treabă. M-am întors spre Dan şi, luîndu-l de braţ, m-am îndepărtat cîţiva metri.

— Crezi că sîntem pe o pistă bună ? se interesă el.

— Într-un anumit sens, da. Vom putea afla dacă e cazul să mergem mai departe sau renunţăm şi spunem pardon !

A dat din cap [illegible] plecat [illegible] privindu-l pe Maier cum îşi face meseria.

Cîteva clipe mai tîrziu Dan m-a lăsat singur să mă apropii de ei.

— Cum-i, Gelule ?

— Pune în evidenţă [illegible] Ori [illegible] sînt întinse, şterse.

— Ce interpretare dai ? am întrebat.

— [illegible] nu [illegible] mîini [illegible] Dar [illegible] de [illegible] Atît [illegible], e în subsidiar, fără importanţă.

— [illegible] nu poate [illegible] întrevedere ?

[illegible] a răspuns negativ.

Îmi [illegible] din [illegible], mi se-nvîrtea ceva-n cap şi nu puteam să pricep în ce fel. În fine, după cîteva minute, interval în care m-am concentrat cu toţii pentru a găsi soluţia puzzle-ului, fiind sigur că am găsit-o, m-am repezit :

— Gelule, verifică urmele de pe coarne !

N-a trebuit să-mi repet indicaţia. S-a apucat imediat de examinarea celor două bare care fac legătura dintre volan şi butucul său.

Două minute mai tîrziu, şi-a clătinat capul şi, decepţionat, a spus :

— Nu pricepi? [illegible] de [illegible] e-[illegible] ma n-a putut o [illegible] a [illegible]mentul [illegible]

— [illegible] butoiul [illegible]

S-a [illegible] câteva clipe lupa [illegible] [illegible] filmului, apoi a explicat:

— Fo[illegible]! [illegible] un astfel de truc!

Am răsuflat ușurat.

— Benvenuti [illegible] rea [illegible]rilor. Dacă era după [illegible] în[illegible] cincisprezece ani de [illegible]

— Abia aștept să-l [illegible] ce[illegible]. E un adevărat maestru!

— Maestru! [illegible] o [illegible] [illegible]. Nu s-a [illegible] ur[illegible] încarcerarea unui [illegible]

— [illegible] e o [illegible] dar [illegible] cu [illegible] în ca[illegible] [illegible]dul [illegible] Agatei [illegible]

— [illegible] ne[illegible]prețuitor.

— Ia-o ușurel[illegible] Dacă [illegible] pune mîna pe el, n-am să-l felicit, din contra.

— Atunci de ce-i admiri diabolismul?

— N-a vorba de [illegible] cu [illegible]tatea, că este deosebit de [illegible] și, în consecință, nu ne va fi prea ușor să-l capturăm. După toate probabilitățile vom avea nevoie de mult timp [illegible] locul, în [illegible]

— N-are importanță! Asta ne este meseria!

— Bine, dar concediul pe care trebuia să-l facem...? l-am incitat eu.

— Ei bravo! De asta ne-o arde nouă acum... Lăsăm în libertate un element atît de periculos și, nepăsători, plecăm în concediu! Eu nu mai plec! mă avertiză el, cu hotărîre.

— În schimb, plec eu — ne anunță Maier, care, amuzat, asistase la tactica folosită pentru a-l determina pe Dan să mă „convingă" că trebuie să ne aminăm concediul.

— Nu pleca. Mai avem ceva de discutat — am zis.

— Te ascult — spuse el, așezîndu-și trusa pe capota mașinii.

— După ultima noastră constatare, rezultă că asasinul, dorind să ne ofere un vinovat, a schimbat volanul mașinii, pe care se aflau amprentele lui Aganini, cu un altul...

— Iar după ce și-a realizat planul, a readus mașina de unde o luase, a montat la loc volanul original și... la revedere! De asemenea, deosebit de faptul că s-a folosit de mănuși, accesul în mașină l-a făcut prin portiera din partea dreaptă, probabil pentru a ne da posibilitatea de a găsi intacte amprentele lui Aganini pe clanța celei din stînga — mă completă Maier.

— Concluzia? i-am cerut.

— Criminalul trebuie să fie un mecanic-auto foarte priceput.

— Altceva?

— Nu-i deloc idiot.

— Mulțumesc. Asta am remarcat și eu. Aș vrea să știu de unde putea să-și procure volanul cu care l-a înlocuit pe cel original.

— Dacă e un mecanic-auto profesionist... de la orice „Dacia-1300", aflată în atelierul-n care lucrează.

— Și admițînd că nu-i profesionist?

De la orice magazin de piese auto, în schimbul a vreo două sute de lei.

- Cît timp crezi ca i-a luat operația de înlocuire a volanului ?

Între unul și trei minute în funcție de îndemînare.

În regulă. Putem pleca ! m-am decis.

În timp ce mașina se apropia de inspectorat, Maier mi-a cerut să las pe seama lui ancheta pentru depistarea magazinului care a vîndut în ultimele zile un volan pentru „Dacia-1300“. Întrucît nu prea mă răsfața cu astfel de inițiative, la început am crezut ca se ține de șotii, apoi, de teamă să nu recunoască că [illegible], m-am grăbit să fiu de acord.

Cap. XVIII [illegible] e de acord cu mine

Era trecut de ora douăsprezece cînd am intrat cu Dan în birou.

Nici n-am apucat să mă așez pe scaun și telefonul s-a pornit să zbîrnîie

- Nicule, cînd ai puțin timp liber să mă anunți ! îmi ceru maiorul Prodan, de la celălalt capăt al firului.

- – De ce aș face-o ? am vrut să aflu

Pentru a degusta conținutul unei butelcuțe multi-înstelată.

Plătită de cine ? i-am scurtat-o, circumspect.

De cine invită, bineînțeles ! s-a arătat surprins.

Ai cîștigat-o la loterie sau ai fost avansat ? m-am interesat, din precauție, deoarece cunoșteam o zicală gre-

[illegible] care îi povăţuieşte pe oameni să-i evite pe cei ce fac daruri.

— Aş ! Nu candidez la graţiile zeiţei Fortuna, iar în ceea ce priveşte cea de-a doua supoziţie, din păcate, linişte deplină...

— Atunci, ce-ţi veni ?

— Îţi aminteşti de furnitura pe care mi-ai livrat-o ?... Geamantanul !

— Oarecum... — am admis, apoi, brusc, am priceput. Ai lămurit cazul ?

— Fireşte, doar ştii cît sînt de ager.

— Pînă în prezent nu mi-a parvenit o astfel de ştire, dar mie-mi eşti drag oricum... În ce fel s-a rezolvat ? am întrebat repede, pentru a nu-i da timp să riposteze.

— L-am depistat pe stăpînul geamantanului — a replicat, după o scurtă ezitare, care m-a făcut să cred că-şi lasă „poliţa“ neplătită.

— Vrei să spui că s-a prezentat din proprie iniţiativă pentru a reclama dispariţia geamantanului ?

— Aş ! În astfel de cazuri se pleacă de la principiul „pierzi sau cîştigi, negustor cinstit te numeşti !“ L-am pus pe pungaşul arestat de tine să-mi descrie „victima“. Din semnalmentele furnizate a reieşit că păgubaşul face parte dintr-un grup de trei indivizi pe care-i suspectez de mult, din păcate fără a-i putea prinde cu ocaua mică. Acum i-am terminat. Pe părţile interioare ale geamantanului au fost depistate impresiunile lor.

— Deci, n-au mai putut să susţină că sînt străini de valiză şi, mai ales, de conţinutul ei — am completat, pentru a-i demonstra ce coleg perspicace are.

— Întocmai. După cum vezi, cînd îţi cunoşti meseria, te descurci cu promptitudine chiar şi în cazuri grele... nu ca alţii, care, agenţi fiind, nu sînt în stare să [illegible] nici chiar un banal accident de circulație — m-a anunțat, pe un ton de adîncă compasiune.

— Ai omis să-mi spui ce intenționau să facă cu valuta falsă — am spus, nepăsător, pentru a nu-i da satisfacția că și-a achitat bine „polița".

— Considerînd teritoriul național un fel de „no man's land", doreau să achiziționeze mărfuri din shop-uri pentru a le revinde afară, pe bani mai puțini, dar adevărați. Cînd cercetările au fost terminate, i-am anunțat, spre a-i consola, că și alții au mizat pe același truc, ceea ce nu ne-a împiedicat să-i livrăm țărilor din care au venit pentru a putea explica polițiilor respective de unde și-au achiziționat „marfa".

— Vezi, dacă n-ai fi un tip rancunos [illegible] să le pună la graniță un avertisment în acest sens.

— Să nu se uita : cămașa este mai aproape de piele decît haina ! Prefer să mă gîndesc la [illegible] de la „[illegible]", cînd se [illegible] ocazia, [illegible] o bine [illegible] ; ca [illegible] le-a devenit amară în [illegible] inundării Occidentului cu bancnote false.

— Felicitări — am spus, fără invidie. [illegible] invitația, poți conta pe mine [illegible] cînd [illegible] cazul de care mă ocup.

— Bun [illegible] ? mă [illegible] Dan, după ce [illegible] telefonul [illegible]

— V[illegible] ! Comandă [illegible]

— Trei ?

U[illegible] Agenția [illegible] la bufet [illegible]

— Îl eliberăm ?

Am dat din cap negativ.

— Bine, dar e nevinovat ! protestă el.

— Se poate, dar n-am ce-i face. Dacă l-am elibera, [illegible] supăra pe cineva, pe cineva pe care nu vreau să-l necăjesc... cel puțin deocamdată...

— Ei! Asta-i bună! Ținem un nevinovat închis...

— Aoleu, Dane! Începi să mă îngrijorezi... Tu n-ai nimic sfînt?

A făcut ochii mari, aproape cît pneurile unui autocamion, admițînd că nu exagerez nițel.

— Nu-nțeleg unde vrei să ajungi — mi-a mărturisit, cu o sinceritate fără echivocuri.

— E foarte simplu! Un om — mai degrabă un fel de om — și-a chinuit mintea pentru a ne furniza un culpabil iar noi, fără nici un fel de discernămînt, să ne batem joc de munca lui? Ar fi inuman și nu mă pretez la așa ceva...

Am avut impresia că tot nu m-a priceput, dar m-am înșelat. A scos un șuierat de admirație printre dinți:

— Ai dreptate. De ce să-l alertăm, mai înainte de a ne apropia de el... Atîta vreme cît Aganini e închis, crima pe care a comis-o e perfectă și n-are de ce să se teamă.

— Cam așa ceva.

— Bine — [illegible] întuneca el la față — dar nu prea-i legal.

— De ce să nu fie legal? Vinovăția lui Aganini e dovedită prin probe indubitabile...

— Dar am stabilit că jocul a fost trișat!

— N-am stabilit prin probe, ci numai prin prezumții...

— Și înlocuirea volanului tot o prezumție este?

— Nu. Schimbarea volanului a fost dovedită, însă fără a se putea stabili cînd anume. Operația de demontare putea fi făcută, să zicem, și cu două săptămîni înainte de momentul care-i semnificativ pentru noi. Deci, pe baza [illegible], [illegible] nu pot să-l eliberez.

Tirada mea fu întreruptă de apariția cafelelor comandate.

— E al dracului de încurcată afacerea asta

Dan, după plecarea bufetierei.

— Din păcate, nu pot să te contrazic. Mai cu seamă nu putem pricepe scopul urmărit de criminal.

— După toate probabilitățile, a dorit înfundarea lui Aganini, iar uciderea lui Ionescu constituie numai mijlocul prin care trebuia să-și atingă scopul

— Mai degrabă aș crede că s-a urmărit, în primul rînd, suprimarea lui Ionescu, rolul lui Aganini fiind acela de a trage ponoasele, respectiv îndepărtarea oricăror bănuieli de la adevăratul criminal. În favoarea acestei teze pledează faptul că mașina lui Aganini a așteptat apariția lui Ionescu pentru a-l lovi. Altfel, dacă urmărea cu orice chip o victimă, ar fi putut s-o lovească chiar și pe martora care ne-a relatat despre staționarea autoturismului în colțul străzii Dragoș Vodă. Dacă mai adaugi la asta și constatările făcute la locul accidentului (circulația mașinii în zigzag și lipsa urmelor de frînare), salata-i gata. Dar, pentru orice eventualitate, vom admite ca posibile ambele variante și vom ancheta în consecință...

O bătaie în ușă mi-a întrerupt expunerea planului de investigații. Era Aganini și subofițerul de la arest. După retragerea ultimului, l-am poftit pe Aganini să ia loc pe scaunul din fața biroului meu.

Toată înfățișarea sa indica indiferența și resemnarea. Barba nerasă, două cute adînci în jurul gurii și cămașa descheiată întregeau portretul dezabuzatului.

Trebuie să recunosc că felul în care arăta nu mi-a produs nici o bucurie. Cu toate că nu mă puteam acuza de abuz, pe undeva, mai ales că-i întrevedeam nevinovăția, mă simțeam jenat.

— Vă rog să serviți o cafea — l-am îmbiat în timp ce, demonstrativ, am tras mai aproape ceașca mea și am dus-o la buze. Domnule Aganini — am reluat, după ce mi-a urmat exemplul — pentru a putea încheia actul de acuzare, mai avem nevoie de cîteva precizări.

— Vă stau la dispoziție — m-a asigurat, făcînd un gest de nepăsare.

— Am să încerc să reconstitui tot ce s-a întîmplat în seara cînd a fost accidentată victima, iar dacă omit sau greșesc ceva vă rog să-mi atrageți atenția. De acord ?

A înclinat capul. Eram sigur că acorda mai multă atenție cafelei decît soartei sale.

— După ce ați ajuns acasă venind de la restaurantul „Izvorul Rece", ați luat mașina și ați plecat cu ea la uzina unde lucra Vasile Ionescu. După cum declară martorii, care v-au văzut staționînd în fața intrării acesteia, ați stat acolo aproape trei ore, pînă a apărut cel așteptat, apoi ați început să-l urmăriți. Cînd a intrat pe strada Iernii, l-ați ajuns din urmă și l-ați lovit. Recunoașteți că așa s-au petrecut faptele ? am întrebat fără să clipesc.

— Exact așa — m-a asigurat el, ceea ce nu m-a mirat deloc, deoarece, după prostrația în care se afla, sînt sigur că nu mi-ar fi fost greu să-l conving că el este Jack Spintecătorul, vestitul criminal căutat de Scotland Yard în urmă cu opt decenii.

M-am uitat la Dan și l-am văzut oftînd. Avea tot dreptul s-o facă. Cu un specimen ca domnul Aganini, o eroare judiciară se poate comite într-un timp mai scurt decît cel necesar pentru vizionarea unei complicații cu Woody, ciocănitoarea buclucașă.

— Domnule Aganini, sînteți sigur că faptele s-au consumat exact așa cum le-am descris eu ? am mai făcut o ultimă încercare.

A răspuns afirmativ.

— Domnule Aganini, pînă acum ați [illegible] aidoma tot ce v-am spus. Ce-ar fi dacă, făcînd un efort de memorie, ne-ați povesti ce s-a întîmplat luni seara, după ce-ați părăsit restaurantul ? am zis schimbînd placa.

— Nu înțeleg ?. Ce să mai spun ?. .

— Adevărul !

— Dumnezeule ! se [illegible] el, speriat. Doar n-am mai ucis și pe altcineva...

Mi-am dat [illegible] nimerit o placă bună și [illegible] pus alta.

— Cînd ați înlocuit volanul ?

— Volanul ? !... Care volan ?

— [illegible] schimbat, [illegible] care a necesitat această operație ?

— Nu, domnule...

— Ați [illegible] în [illegible] ?

— Nu, [illegible] străină...

— [illegible] cînd ați [illegible] de la restaurant ? îl luă în primire Dan.

— [illegible] cred că n-am [illegible] la volanul mașinii, și...

— [illegible] acasă ?

— [illegible] Mache, am [illegible] ...

— A intrat și el în casă ?

— [illegible] i.

— [illegible] vreo vizită ? am intervenit.

— [illegible] primit pe nimeni.

— Sînteți sigur ?

— [illegible] noaptea ?

Am înțeles că nu mă poate ajuta [illegible] [illegible] Dan să cheme subofițerul de pe culoar.

Cînd subofițerul de la arest a intrat în încăpere, privirea lui Aganini părea magnetizată de pachetul meu de țigări. Înainte de a părăsi biroul, am tras un sertar și am scos un pachet de „Snagov" și o cutie de chibrituri. Cînd le-am întins, deși nu-i puteam vedea ochii din cauza ochelarilor săi colorați, sînt sigur că s-a bucurat mai mult decît o femeie care primește un mantou de vizon. Mai mult nu puteam face pentru el deocamdată.

— Ce părere ai, Dane ? am spus cînd am rămas numai noi în încăpere.

— Că ar trebui să soliciți un fond de reprezentare conducerii inspectoratului, altfel, cu țigările și cafelele pe care le oferi clienților noștri, vei ajunge în curînd să mă sperii pe mine... și perspectiva nu mă prea încîntă — glumi el.

— Altceva ?

— Cred că n-ar strica să mai discutăm o dată cu ultima persoană de care-și amintește Aganini.

Fiind singurul lucru pe care-l puteam face în prezent, nu l-am contrazis.

Cap. XIX Audierea lui Dodo Petrache

Era aproape trei după-amiaza cînd am ajuns [illegible] Uzina [illegible] care lucrase Vasile Ionescu. După ce m-am interesat la portar unde [illegible] serviciul financiar, cîteva [illegible] mai tîrziu intram în biroul lui Dodo Petrache.

Lucra singur în birou. Cînd ne-a văzut, s-a grăbit să-și părăsească masa de lucru și să ne vină în întîmpinare.

— Cu ce vă pot fi de folos? ne întrebă el, după ce dădu mîna cu noi și așteptă să luăm loc pe scaunele oferite. Tot în legătura cu accidentarea colegului nostru?

— Întocmai — am răspuns.

— Încă nu l-ați prins pe făptaș?

— Avem un bănuit, dar, deocamdată, [illegible] nu suntem edificați dacă el este persoana căutată.

— Bine, dar, din cîte știu, în astfel de cazuri nu se merge pe bănuială. Mai întîi, trebuie identificată mașina... în rest, totul vine de la sine.

— Aveți dreptate. Dar vedeți... m-am încumetat eu, nu fără intenție, [illegible] acest caz este deosebit de cele clasice la care v-ați referit dumneavoastră. Deși am identificat în mod categoric autoturismul care l-a accidentat pe Vasile Ionescu, proprietarul acestuia respinge cu încăpățînare acuzația. Susține, cu îndărătnicie, că n-a circulat cu mașina în noaptea accidentului.

— Poate că e sincer.

— În ce sens? am fost curios să aflu.

— I-o fi furat-o vreun derbedeu și a comis accidentul și... p-aci ți-e drumul. S-au mai văzut cazuri din astea, nu?

— Aveți perfectă dreptate! am aprobat, fără rezerve. Întrucît am admis și noi o astfel de posibilitate, nu ne-am grăbit să-l acuzăm, ci continuăm cercetările pentru a vedea cum și-a petrecut timpul în noaptea respectivă.

— Cred că nu solicită prea mult timp o astfel de verificare?

— De obicei, nu. Din păcate, în cazul nostru, bănuitul, aflîndu-se în momentul accidentului într-o stare avan [illegible] își amintească ce-a [illegible]...

[illegible] confirmat.

— [illegible] i, [illegible] ce-a făcut, rezultă că [illegible]. Eventual, să nu fie chiar atît de [illegible] susține — de accidentul de care-i covedeți.

[illegible] repetat, mi-am confirmat [illegible] cu surprinderea sa.

— [illegible] vedeți și dumnea[illegible] el, poate, împreună să-i acordăm o [illegible] motivul pentru care ne-am per[illegible] sprijinul...

— [illegible] să vă ajut? se arătă el contrariat.

— [illegible] Bănuiesc, [illegible] nu poate [illegible] lui [illegible], [illegible] să ne ajutați.

[illegible]

[illegible] susține că în seara respectivă i-ați ținut [illegible] ușor [illegible] ne [illegible] Tudor Aganini...

[illegible], văzînd [illegible] piciorul [illegible] despărțit, nu era [illegible] ținea nici pe picioare. Și apoi, de unde să [illegible]...

— [illegible] că are mașină?

— [illegible]! De unde?

— [illegible] „Loto" în urmă cu cîteva luni.

— [illegible]! Nu mi-a spus nimic...

— Tovarășe Petrescu — m-am [illegible] la subiect —, cu rugămintea de a face [illegible] știut, am dori să ne spuneți ce s-a întîmplat [illegible] momentul în care v-ați întîlnit și pînă la [illegible]

Interlocutorul meu își drese glasul [illegible] bil pentru a [illegible] ca se [illegible] provocată de prec[illegible]

— Luni, pe la ora cinci după-amiaza [illegible] min t[illegible] serviciul, m-am [illegible] cau [illegible] Rece“

Atît de tîrziu terminați programul [illegible]

Nu, de obicei se termină la [illegible] dar în ziua aceea, fiind sfîrșit de lună [illegible] întîrzii pentru a termina bilanțul

— Vă rog să continuați — l-am [illegible] [illegible]

Nici n-am apucat bine să mă așez [illegible] pe Tudor [illegible] după [illegible] profitat la maximum [illegible] să sărbătorim plecarea lui în concediu.

— Cînd urma să plece în concediu [illegible]

— Nu, spre sfîrșitul săptămînii [illegible] Tudor a susținut însă că [illegible] deoarece nu avea nici o garanție [illegible] pleacă. Cum [illegible] mie îmi pl[illegible] nimic de obiectat, din contra

— Sînteți prieteni buni ?

Da. E un băiat sincer și de viață [illegible] să fie toți oamenii.

— S-ar părea că oamenii din colectivul [illegible] au avut cu totul altă părere despre [illegible]

Dumneavoastră nu știți... cîți oameni, atîtea păreri ? În orice caz, eu m-am înțeles foarte bine cu el, atît în uzină, cît și în afara ei.

- Vă petreceați des timpul împreună ?

- Pe vremea cînd mai lucra la noi, destul de des. Cu aproximație, cam o dată la trei zile. Ulterior însă ne vedeam mai mult întîmplător, cam o dată pe lună.

- Puteți să-mi spuneți ce-ați băut luni seara ?

Precizarea sa n-a diferit de cea făcută de chelnerul care-i servise.

- La ce oră ați părăsit localul ?

- Cred că pe la noua și jumătate.

- Cînd v-ați despărțit de domnul Aganini ? După ce-ați ieșit din restaurant ?

- Nu ! Nu puteam sa-l las în halul în care era. Știți, era prea cherchelit pentru a-l abandona printre mașinile care circulă pe Bulevardul Republicii. Întrucît îmi era în drum, l-am condus pîna în fața străzii Armenească, unde locuiește, apoi mi-am continuat drumul pe jos pîna în piața Rosetti, de unde am luat tramvaiul 5.

- Știți unde locuieste domnul Aganini ?

- Cu oarecare aproximație. Deși am fost la el acasa de vreo doua ori, e mult de atunci și nu sînt prea sigur că aș putea nimeri, ca să zic așa, la fix.

- În timpul petrecut în restaurant s-a mai așezat cineva la masa dumneavoastra ?

— Nu.

- În cele peste patru ore petrecute împreuna, domnul Aganini a discutat cu vreun cunoscut ?

- Da. S-a sculat de cîteva ori de la masa pentru a sta de vorbă cu cîte cineva.

- Cu cine anume ? ceru Dan.

Mai întîi şi-a scuturat capul, apoi, după ce adoptă un aer meditativ, a continuat :

— De fapt, pe una din persoane o cunosc din vedere... Am văzut-o adesea la „Izvorul Rece".

— Nu ştiţi despre ce au discutat ? se interesă Dan.

— Nu. În afara zgomotului provocat de cheflii, masa unde s-a aşezat Tudorel era situată lîngă fereastră, adică în celălalt capăt al restaurantului.

— A rămas mult la aceea masă ?

— Nu, vreo zece minute. Adică timpul necesar pentru a goli vreo două păhărele cu cel ce-l invitase.

— Pe la ce oră s-a aşezat la masa necunoscutului ?

— Cu vreo jumătate de oră înainte de a părăsi localul.

— Domnul Aganini a dat vreo explicaţie cînd a revenit la masa dumneavoastră ? întrebă Dan, la fel de stîrnit ca şi mine.

— Nu... Nu cred. Dealtfel, chiar de ar fi povestit ceva, eram atît de abţiguit, încît aparatul de recepţie îmi funcţiona cu intermitenţe.

— Vă rog să precizaţi la ce masă stătea necunoscutul şi, dacă puteţi, să ne spuneţi cum arăta.

După ce a răspuns la întrebările mele, iar Dan a avut grijă să le stenografieze, i-am mulţumit pentru răbdarea şi bunăvoinţa ce ne-a arătat.

M-a asigurat că nu l-am deranjat, din contră... şi aşa mai departe.

Cînd am pornit spre uşă, mi-am încrucişat privirea cu Dan. Deşi se uita foarte contrariat la mine, nu mi-am mai pierdut timpul să mă întreb ce nu-i convine... pentru că ştiam.

După ce am ajuns lîngă uşă, m-am răsucit pe călcîie şi m-am lovit din nou cu palma peste frunte, bineînţeles nu mai tare decît era necesar pentru a arăta că am uitat ceva.

— Fir-ar să fie ! Plecam fără să fi ţinut seama de partea formală a meseriei noastre. Dacă nu-mi aminteam, ar fi trebuit să vă mai deranjez încă o dată. Tovarăşe Petrache, vă rog să aveţi amabilitatea şi să ne spuneţi, în cîteva cuvinte, ce-aţi făcut după ce v-aţi despărţit de amicul dumneavoastră.

— Aha ! Vestitul alibi ?

— Aş ! Spuneţi-i formalism — am zis dispreţuitor, deşi nu prea [illegible] în afirmaţia mea.

— [illegible] după ce m-am despărţit de Aganim, am ajuns în Piaţa Rosetti şi m-am urcat în tramvaiul 5, care [illegible] în staţie. Din păcate, bucuria mea că voi ajunge [illegible] a fost de scurtă durată. [illegible] n-am [illegible] bine în staţia Gemeni şi doi puşlamale au început să bruscheze taxatoarea. Pe scurt, [illegible] o bătaie [illegible] ce mai [illegible] om cu om, iar eu am ajuns [illegible] la miliţie. După ce m-au ţinut vreo oră pe acolo [illegible] seama că sînt „un pic" grizat, s-au [illegible] de mărturia mea, ceea ce, cinstit vorbind, nu m-a [illegible] prea mult — glumi el.

— [illegible] la ce oră aţi ajuns acasă ? se arătă Dan [illegible] interlocutorului nostru.

— [illegible] mea m-a luat în primire, susţinînd [illegible] că nu era ora unsprezece cînd am intrat în casă.

— La [illegible] circumscripţie aţi fost dus ? îl chestionă Dan.

— [illegible] numărul [illegible]. În orice caz, pot să vă spun că [illegible] pe lîngă strada Povernei.

— [illegible] circumscripţia întîi [illegible] zise Dan în timp ce-şi însemna ceva în notes.

— După ce-ați plecat de la circumscripție și până ați ajuns la locuința dumneavoastră, v-ați [illegible] întîlnit cu cineva ? am întrebat și eu așa într-o doară, ca și cum n-ar fi avut nici o importanță deși lucrurile [illegible] chiar așa, deoarece povestea [illegible] u[illegible]mase în jurul orei unsprezece

— S-ar putea, însă nu pot face [illegible] precizare. At[illegible] [illegible] intru adesea-n eclipsă de memorie. În orice caz dacă are vreo importanță pentru dumneavoastră, [illegible] am ajuns în fața imobilului unde locuiesc [illegible] pe sectoristul nostru admonestînd cîțiva tineri care, crezînd că știu să cînte, tulburau liniștea locatarilor din vecinătate.

— Ați participat și dumneavoastră la [illegible] ? se interesă Dan.

— Nu ! Deoarece, în afară de faptul [illegible] nu țineam să mai ajung încă o dată [illegible] mult[illegible]

I-am mulțumit din nou pentru amabilitate [illegible] am părăsit biroul

Cap. XIX [illegible] primește un [illegible] „[illegible]" [illegible]

La ora șase și jumătate, mă aflam, [illegible] în [illegible]ratul birourilor noastre.

— Ei ? l-am consultat pe Dan, cu [illegible] ce [illegible] [illegible] și demonteze din nou bricheta

— Cred că n-ar fi rău dacă l-am dibui pe [illegible] la a cărui masă poposise înainte de a părăsi localul — mormăi Dan, foarte preocupat de pulverizarea [illegible] brichete în nenumărate piese și piesuțe

Deosebit de faptul că avea dreptate, [illegible] să-l distrag de la interesanta și importanta sa ocupație și, deși nu era de demnitatea mea de șef, am telefonat personal arest după Aganini. Apoi, după ce-am închis, am fost cuprins de remușcări și l-am poftit să termine cu bricheta dacă nu vrea să i-o arunc pe fereastră.

Cinci secunde mai tîrziu — probabil stimulat de blîndețea recomandării —, și-a strecurat bricheta în buzunar și m-a privit cu tupeul unui elev acuzat că și-a copiat teza, dar n-a fost prins asupra faptului.

Vreau să verifici alibiul lui Dodo Petrache!

Fără comentarii, și-a apropiat aparatul telefonic de pe biroul lui și a format un număr.

Se confirmă — mă anunța el cîteva minute mai tîrziu, cînd repuse receptorul în furcă. Intre orele zece și zece și un sfert s-a aflat la circumscripția întîia... În ceea ce privește incidentul cu trubadurii nocturni, nu s-a încheiat nici un proces-verbal. În concluzie, conflictul s-a aplanat probabil la nivelul sectoristului, acesta fiind, deci, singurul în măsură să ne furnizeze precizarea care ne lipsește. I-am lăsat vorbă să ne sune cînd vine să-și preia serviciul, adică la ora șapte seara.

În timp ce vorbea cu secția de miliție, am remarcat colțul unui bilet evadînd de sub calendarul de birou. L-am tras afară, l-am citit și, după ce Dan mi-a comunicat ce aflase, i-am zis:

Maier ne anunță că nici un magazin de piese de schimb auto n-a vîndut în ultimele două săptămîni volane pentru „Dacia-1300"...

N-a avut răgazul să-mi povestească că nu-l prea surprinde această constatare, deoarece Aganini și însoțitorul său își făcură apariția în birou.

Ne-a salutat cu indiferență și, în timp ce subofițerul ieșea pe culoar, a luat loc pe scaunul ce-i era rezervat.

Umerii lasați, buza inferioară căzută spre bărbie, ca un elastic rupt, și ridurile adînci de pe frunte nu prea contribuiau la ilustrarea portretului unui om m [illegible] de sine.

Deşi nici la ultima noastră întrevedere nu-mi păruse deosebit de bine dispus, acum era complet demontat, şi am simţit cum mi se strîngea stomacul. Pentru prima oară ţineam arestat un om de a cărui vinovăţie nu eram sigur; în pofida probelor şi a propriei sale mărturisiri. Probabil că datorită amărăciunii care mă cuprinsese, am avut slăbiciunea de a-i da o speranţă insuficient justificată.

— Domnule Aganini, în urma investigaţiilor întreprinse în continuare, după arestarea dumneavoastră, am constatat existenţa unor situaţii neclare ca să nu le spun curioase...

Am făcut o pauză şi am aşteptat. Deşi nu puteam să-i văd ochii, datorită ochelarilor fumurii proptiţi pe nasul său borcănat, am avut certitudinea că-mi acorda tot atîta atenţie ca şi Vîrful Babele cînd sînt în concediu la Mamaia.

— Vă rog să-mi spuneţi [illegible] am reluat [illegible] sînteţi într-adevăr convins că dumneavoastră aţi comis mîrşăvia pentru care vă aflaţi aici ?

Am avut din nou impresia că nu m-a ascultat, dar mă înşelasem. A tresărit atît de puternic, încît i-au alunecat ochelarii spre vîrful nasului. Astfel mi s-a oferit ocazia să-i văd ochii mici, căprui şi înceţoşaţi.

— Nu... Nu-nţeleg ce v-vreţi să s-spuneţi ? bîigui el, pe cînd mă privea de parcă eu aş fi fost duhul care a ieşit din lampa fermecată a lui Aladin.

— Deşi am strîns împotriva dumneavoastră cu m [illegible] mai multe dovezi decît ar fi fost necesare pentru a vă trimite în faţa unui judecător, noi n-am exclus posibilitatea că aţi putea fi şi nevinovat...

— Păi bine dar dumneavoastră.

— Admițînd că lucrurile stau așa — am continuat, fără să țin seama de întreruperea sa — avem nevoie de ajutorul dumneavoastră. Altfel nu putem face nimic — am zis, ridicînd mîinile într-un gest fără echivoc.

— Sînt gata să fac orice doriți! se repezi el, pe cînd își ascundea din nou ochii în dosul lentilelor ochelarilor săi, probabil pentru a-și da seama dacă nu ne ținem de glume proaste.

— N-aveți nimic de făcut. Tot ce vă cerem este să gîndiți și să vorbiți.

În clipa următoare, după o scurtă bătaie în ușă, apăru bufetierul cu trei cafele. Le comandase Dan cînd a intrat Aganini în birou. Deși, fiind trecut de șapte seara, era tîrziu pentru a ne dopa cu un [illegible] de cafeină, [illegible] n-am gîndit mai puțin la insomnia ce putea să ne-o provoace și mai mult la savoarea lui.

Știam că Aganini aștepta cu nerăbdare să-i spun ce doresc, dar am preferat ca, fără grabă, să-l las să-și bea cafeaua și să-și aprindă o țigară.

— Domnule Aganini...

Am început, dar n-am mai terminat, deoarece a pornit să sune telefonul de pe biroul lui Dan.

— A fost subofițerul care s-a ocupat de însoțirea trubadurilor noștri — mă anunță Dan, cînd închise aparatul. Discuția respectivă a avut loc la ora unsprezece fără un sfert și a durat zece minute.

Ne-am încrucișat privirile și, tacit, am căzut de acord că cercul bănuiților va cuprinde o persoană mai puțin. Întrucît la acea oră criminalul trebuia să fie în mașina lui Aganini în așteptarea victimei, după un principiu bine verificat care susține că un om nu poate să se afle în acelaşi timp în două locuri diferite, persoana căutată putea fi oricine, cu excepţia lui Dodo Petrache.

— Domnule Aganini — am reluat —, în seara cînd aţi băut la „Izvorul Rece", l-aţi părăsit pe amicul dumneavoastră Dodo Petrache şi aţi poposit la masa unui cunoscut, unde aţi rămas vreo zece minute. Puteţi să ne spuneţi numele acestei persoane ?

— L-am lăsat pe Dodo pentru a mă aşeza la altă masă? s-a mirat el, contrariat.

Pentru a-l ajuta să-şi amintească, i-am descris persoana despre care ne vorbise Petrache.

A [illegible] Nu-şi amintea. Am insistat explicîndu-i [illegible] a ocupat-o de [illegible] Petrache, dar n-am obţinut nimic.

[illegible] şi n-am mai insistat [illegible] clar [illegible] masa [illegible] lui, [illegible] la într-o [illegible] totală.

[illegible] „[illegible]oul" [illegible] bit, [illegible] ubo[illegible]

— [illegible] ? [illegible] di- tate, [illegible]

N[illegible] d, [illegible]

[illegible] mi[illegible], [illegible] ci putea [illegible]

— [illegible] Dan [illegible] care [illegible] rîndurile.

[illegible] lui Dan că n-am chef să [illegible] Q[illegible], [illegible] dat [illegible] din im[illegible]

— Da, Dan — am spus, grăbit să ajung unde-mi propusesem.

Cap. XXI. Facem o tură pe la „Izvorul Rece"

În drum spre garaj, Dan s-a abținut de la întrebări inutile, apoi, după ce i-am aruncat șoferului un „La Izvorul Rece!", m-a gratificat cu o privire aprobatoare și, așezîndu-se lîngă mine, a continuat să mă lase în pace. Nu mi-a fost greu să ghicesc cauza comprehensibilității ce-mi arăta. Auzind unde mergem, se apucase, cu hărnicie, să-și ascută dinții. N-am vrut să-l deziluzionez și am început să privesc defilarea străzilor prin fața ferestrei mașinii.

Mașina s-a învîrtit în sensul giratoriu al fîntînii arteziene ca un cîine [illegible] de propria-i coadă, și s-a oprit în fața restaurantului. Am coborît și m-am grăbit să intru în local.

L-am zărit pe chelnerul care ne servise cu două zile înainte, m-am îndreptat spre el și l-am rugat să-mi spună cine se ocupă de mesele de lîngă fereastră.

Mi-a indicat colegul de breaslă. Acesta, stînd cu spatele spre noi și cu fața spre o masă ocupată de doi clienți, scria ceva pe un carnețel.

Cînd am ajuns lîngă el, tocmai făcuse totalul notei de plată și îl înmâna tînărului de la masă, care, pierdut în admirarea frumoșilor ochi ai partenerei sale, nu-i observa gestul.

— Sînt de la miliție [illegible] cat să vă [illegible] dați [illegible] i-am șoptit, cu [illegible]reție.

A tresărit. M-a privit cu o figură crispată, apoi, aproape instantaneu, a început să-și agite mustața ca un șoricel ce descoperă brusc, prezența pisicii.

— Desigur. Imediat [illegible] a pus el [illegible] și [illegible] tră[illegible] în fața clientului, [illegible] ignora în favoarea chipului fetei din fața sa, a reînceput să-i verifice adunarea. Deși nu mă interesa, privind peste umărul său, am văzut cum totalul de 65 lei se transforma în 51 de lei și mi-am spus că fusesem luat drept un reprezentant al miliției economice. Admițînd că aș mai fi avut niscaiva dubii, ele mi-au fost spulberate de promptitudinea cu care a refuzat, sincer jignit, bacșișul ce i s-a oferit de către consumator.

După ce perechea s-a ridicat de la masă, m-am tras puțin într-o parte pentru a le face loc să treacă. Cînd bărbatul a ajuns în dreptul meu, am așteptat să-i citesc în privire un dram de recunoștință pentru cel care-i economisese 14 lei, plus bacșișul, dar n-a fost cazul. El, ingratul, era atît de preocupat cu admirarea geografiei spatelui fetii ce pășea înaintea lui, încît n-a mai avut ochi și pentru mine. Spre șansa lui, fiind un tip înțelegator, n-am pus chestia asta prea mult la inimă.

— Sînt la dispoziția dumneavoastră, tovarașe șef — mă anunța chelnerul, mieros, pe cînd se pleca în fața mea gata-gata să-și frîngă mijlocul.

— Dumneavoastră ați servit la această masă luni seara ? am zis indicînd masa de care ne vorbise Petrache.

— Da, eu — confirmă el, temător.

I-am privit mustața, a cărei vibrație se accelerase din nou, și am continuat :

— Vă amintiți de cei doi clienți care au ocupat-o în jurul orei opt seara ?

Probabil că s-a gîndit la vreo reclamație, deoarece s-a întunecat și mai mult la față. De mustață nu mai vorbesc. Cred că intrase în rezonanță cu viteza sunetului.

— Dar ce s-a întîmplat ? Au avut vreo nemulțumire ? De ce nu mi-au spus mie ?...

— [illegible] vorba despre asta! l-am liniştit. Avem nevoie [illegible] şi vă rog să ne ajutaţi să-i găsim.

Am remarcat cum i s-au destins trăsăturile iar [illegible] iute şi-a contenit trepidaţiile.

— [illegible] dar nu ştiu cine sînt.. Pe unul nu l-am mai văzut pe aici, celălalt vine din cînd în cînd, însă nu-l cunosc după nume. Dar staţi! păru el să-şi reamintească. L-am văzut de cîteva ori salutîndu-se cu responsabilul localului nostru..

— Unde-l putem găsi pe şeful dumneavoastră? m-am precipitat.

— Vă rog, [illegible] veniţi cu mine — mă invită, pornind spre fundul sălii.

[illegible] printr-o uşă şi am trecut printr-un [illegible] care [illegible] a puternic a mici fripţi. N-am avut cînd s[illegible] de goliciunea sărmanului meu stomac, deoarece [illegible] rat în biroul responsabilului de local.

În [illegible] l-am pus la curent cu motivul vizitei [illegible] spus că partenerul persoanei ce ne interesează este un client vechi al localului, despre care ştie că este inginer şi se numeşte Krikorian. În ceea ce priveşte domiciliul sau locul unde lucrează acesta, n-are habar.

O clipă [illegible] gîndit că iar [illegible] tras în bară, apoi mi-am spus că întrucît Krikorian nu-i un Popescu sau un Ionescu, poate că dracul n-o fi chiar atît de negru cum susţin specialiştii în drăcovenii.

— [illegible] la îndemînă o carte de telefon?

După ce [illegible] primit obiectul solicitat şi l-am răsfoit puţin, mi-am notat trei adrese, am mulţumit responsabilului [illegible] m-am grăbit să ajung la maşina noastră, în stradă.

[illegible] lui Vartunian lista şi l-am poftit să ne ducă la adresele consemnate.

*

La prima adresă, cu toate insistenţele noastre, nimeni nu s-a arătat curios să afle ce dorim. Dan a mai sunat o dată lung şi apăsat, de credeam că scoate butonul pe cealaltă parte a zidului, apoi, jigniţi fiind de indiferenţa arătată de cel căutat, ne-am supărat şi am plecat.

Cel de-al doilea Krikorian locuia pe strada Maria Rosetti, lîngă o pompă de benzină „PECO". Întrucît în cartea de telefon nu era indicat etajul şi apartamentul unde locuia abonatul, am apelat la bunăvoinţa portarului. Astfel, am ajuns la etajul III şi ne-am oprit în faţa apartamentului 5, unde, în timp ce apăsam pe butonul soneriei, am lecturat o plăcuţă de aramă pe care scria: „ing. Hayr Krikorian".

Uşa s-a deschis cu promptitudine, iar o fată oacheşică, de vreo 17–18 ani, ne-a întrebat ce dorim şi, cînd a aflat, ne-a rugat să aşteptăm cinci secunde, după care a dispărut lăsînd uşa întredeschisă.

Deşi, de fapt, s-a scurs un timp de [illegible] mai lung decît cel promis, nu ne-am formalizat cînd [illegible] a apărut persoana căutată.

Era un băiat de statură mijlocie, pînă la [illegible] ani, şi cu tenul de culoarea ciocolatei amărui.

— Domnii? s-a interesat el.

— Sîntem de la miliţie şi, cu acordul dumneavoastră, am dori să vă cerem o informaţie — am zis, în timp ce-i priveam părul negru, creţ şi ciufulit care-i încadra obrazul prelung, cu trăsături bărbăteşti.

Mai întîi ne-a examinat mirat, apoi, cu destulă amabilitate, ne-a invitat în casă. În timp ce intram într-o sufragerie, la a cărei masă stătea domnişoara care ne deschisese uşa, ambalată în consultarea unor cursuri universitare, am admirat pantalonii amfitrionului nostru. Privindu-i [illegible] lăbărțat, de culoarea nisipului, nu m-am putut împiedica să nu-mi spun că pentru întregirea tabloului i-ar lipsi numai o găletușă și o lopățica, eventual și cîteva rațuște din ceară.

A mai deschis o ușa și ne-a poftit să luăm loc pe două fotolii largi îmbrăcate cu piele care tronau în fața unui birou masiv cu furnir de nuc.

— Vă stau la dispoziție, ne anunță după ce ocupă cel de-al treilea fotoliu, aflat în dosul biroului.

— Domnule Kirkorian — am început eu, pentru a nu vă răpi timpul, vă rugăm să ne spuneți dacă luni seară ați luat masa la restaurantul „Izvorul Rece" ?

— Da ! s-a mirat el, apoi, așezîndu-și perpendicular degetul arătător peste buze, a privit temător spre cea de-a doua ușă a biroului și a continuat pe un ton conspirativ.

— Vă rog să vorbiți mai încet. Nu vreau s-o afle nevasta-mea... Știți, pretinde că am început să mă îngraș și seara nu-mi mai dă de mîncare decît un nenorocit de pahar cu lapte. N-am avut încotro. M-am declarat de acord. De ce să am discuții cu ea, cînd la „Izvorul Rece" sînt niște mici teribili ?

Deosebit de faptul că mai auzisem chestii d-astea, în clipa aceea l-am urît pentru felul nedelicat în care mi-a provocat stomacul, și așa destul de înfometat.

Am găsit totuși tăria de a-mi depăși afectivitatea și, asigurîndu-l că sînt un tip discret, am continuat :

— Am vrea să știm cine era persoana care v-a acompaniat în seara aceea ?

— Inginerul Niky Grigoreanu, un fost elev de-al meu. Dar ce-i cu el ? și-a reamintit să mă întrebe.

În spatele biroului, pe întregul perete, se afla o bibliotecă înțesată cu cărți tehnice, precum și cu cîteva sute de cărți cu cotoarele negre. Aveam ochiul prea versat în d-alde astea pentru a nu recunoaşte că e vorba de colecţia de romane poliţiste „Série noire". Probabil că unde tocmai mă întrebam cum aş putea să-i fac puţină curte cu scopul de a-mi elibera un abonament la lecturarea lor, am continuat fără să-i răspund :

— În afara de domnul Grigoreanu, a mai stat cineva la masa dumneavoastră ?

— Nu. Cine să stea ?... Adică de fapt s-a mai aşezat cineva... Un fost coleg de-al lui Niky. Dar n-a stat decît cîteva minute, poate un sfert de oră.

— Aţi putea să ni-l descrieţi ?

— Desigur ! Un bărbat scund cu un pronunţat început de chelie şi un nas borcănat pe care era aşezată o pereche de ochelari fumurii.

— Vă mai amintiţi ce-a discutat cu domnul Grigoreanu ?

— Ştiu că Niky a încercat să-l întrebe ce mai e nou pe la fabrică şi cu ce probleme se mai ocupă un oarecare Sile Ionescu, dar n-a putut să scoată nimic de la el... Ştiţi, era atît de băut încît nu mai putea nici să învîrtească limba-n gură.

— Aţi rămas mult în local ?

— Nu. Imediat după ora nouă am plecat deoarece amicul meu şi-a reamintit că are o întîlnire cu cineva.

Se părea că o pornisem pe o urmă bună. Nu numai că Grigoreanu îl cunoştea pe Vasile Ionescu, victima, dar mai şi părăsise restaurantul înaintea lui Aganini. Lucrurile se legau prea bine pentru a nu-mi dori o discuţie cu domnul Niky Grigoreanu.

M-am grăbit să-i cer gazdei adresa domnului respectiv. Întrucît nu ştia decît vag pe unde locuieşte, m-am declarat mulţumit şi cu indicarea întreprinderii unde lucra.

Cînd m-am ridicat de pe fotoliu, am mai privit o dată cu jind spre cotoarele [illegible] cărților din bibliotecă. Dar am rezistat tentației.

Ajungînd în stradă, m-am [illegible] lui Dan, am căzut de acord că e cazul să [illegible]

Cap. XVIII [illegible]

[illegible] mintă [illegible] și [illegible] te, ne aflăm [illegible] în 10 d[illegible] [illegible]

[illegible]

— Ați venit cu ea la serviciu ?

— [illegible] și, deși nu prea mi-a convenit, nu l-am putut refuza.

— Am dori să discutăm cu dînsul. Unde l-am putea găsi ?

Avînd o mină veselă, a tăcut și m-a privit [illegible]. [illegible] m-a [illegible] a început să vorbească :

— De fapt, nu prea știu unde se află în momentul de față. În orice caz, cu o aproximație foarte aproximativă, [illegible] Paris, unde urmează să-şi susţină teza de doctorat. Avînd însă în vedere marea sa sensibilitate faţă de frumuseţea descendentelor Evei, nu m-ar surprinde să aflu că înainte de-a fi ajuns în „Oraşul lumină" a făcut un „slalom" şi prin alte capitale europene.

— Cînd a părăsit ţara ? i-am întrerupt tirada.

— Acum cîteva zile... Mai exact, marţi dimineaţă.

Mi-am încrucişat privirea cu a lui Dan şi am ştiut că-i de acord cu mine. Interesul ce-l acordam interlocutorului nostru devenise cu mult mai mare decît şi-ar fi putut dori. Satisfăcea prea multe din condiţiile pe care ar fi trebuit să le îndeplinească persoana ce ne obligase să ne amînăm plecarea în concediu. Deosebit de faptul că îi cunoştea atît pe cel asasinat şi pe criminalul-impostor, părăsise restaurantul odată cu simpaticul domn [illegible] şi poseda o „Dacia-1300" care — ce coincidenţă a dracului ! — pornise spre alte meleaguri tocmai a doua zi după omor. Chestia asta, cu pornirea maşinii, mă cam indispunea. Oare m-ar putea acuza cineva de porniri exagerate pentru că voiam să-mi arunc o privire pe [illegible] volanului de la maşina domnului Grigoreanu ? Sînt sigur de contrariu, dar asta, din păcate, nu mă consola. Drept care, fiind un tip de o curiozitate nestăpînită, de care nu m-am putut dezbăra în ultimii cincisprezece ani, de cînd sînt detectiv, nu m-am resemnat.

— Am dori să ştim cum v-aţi petrecut timpul luni seară, între orele nouă şi unsprezece jumătate — am zis, trecînd direct la miezul problemei.

— Nu înţeleg — a replicat zîmbind, cu indulgenţă, [illegible] domn [illegible] obligat să [illegible] un [illegible] ? De cînd se ocupă miliţia de felul în care-şi petrec timpul cetăţenii Republicii ?

Daca eliminați generalizarea, din totdeauna am acordat atenție felului în care și-au petrecut timpul ai anumite persoane ce ni s-au părut a fi, într-un fel sau altul, implicate într-o ancheta judiciara.

- E cazul meu ?! s-a mirat, renunțînd la tonul sau zeflemitor.

De unde-l cunoașteți pe inginerul Vasile Ionescu ?

Am fost colegi la Uzina Metalurgica „Obor", pîna acum vreo trei ani, cînd m-am transferat la aceasta întreprindere — spuse el, bătînd cu palma în biroul sau.

Cînd l-ați vazut ultima oara ?

Acum vreo șase luni, cînd ne-am întîlnit întîmplător prin oraș. De atunci, nu l-am mai vazut.

În ce relații erați ?

De serviciu, colegiale raspunse ridicîndu-și umerii spre urechi.

Despre inginerul Aganini ce ne puteți spune ?

Ce să va spun ?.. Am fost colegi de serviciu..

Ce-ati discutat cu el luni seara ?

Dacă știați unde am fost luni seară de ce m-ati mai întrebat cum mi-am petrecut timpul ? ma chestiona el, din ce în ce mai contrariat.

Va rog sa-mi spuneți ce-ati discutat cu inginerul Aganini ?

Ce puteam sa discut cu el ? Cînd l-am vazut, m-am bucurat și l-am poftit să bea un păhărel cu mine. Abia după ce s-a așezat la masă, mi-am dat seama ca era atît de beat încît nu putea lega nici un cuvînt și, după cîteva minute, l-am expediat de unde venise... la masa lui...

Ați parăsit localul înaintea lui. Așa-i ? i-am scurtat-o.

Tot ce pot să vă spun este ca am plecat de acolo la ora nouă. Daca el a plecat înaintea mea sau a mai ramas, nu stiu. Nu mă aflam în restaurant pentru a-l supraveghea.

În caz că aveți nevoie de relații suplimentare, poate ar fi mai bine să vă adresați direct la sursă, adică lui — ironiză el.

— Acum discutăm cu dumneavoastră ! l-am repezit. De aceea vă rog să-mi spuneți ce-ați făcut după ora nouă, cînd ați părăsit localul.

Mai întîi s-a înroșit la față, ceea ce putea să demonstreze că nu-i prea plăcea tonul meu, imperios, apoi, tot atît de brusc, și-a recăpătat culoarea normală și m-a întrebat :

— De fapt, ce-aveți cu mine ? Ce s-a întîmplat ?

— Aștept să precizați ce-ați făcut după ora nouă seara.

— Am fost la o femeie acasă ! E bine ? a aruncat el, cu obrajii din nou stacojii.

— Asta o puteți ști numai dumneavoastră ! m-am eschivat nu fără temeritate. Vă rog să-mi spuneți numele doamnei.

— Regret — mă anunță el sarcastic — e vorba de o femeie măritată... așa că înțelegeți.

— N-are nici o importanță. Știm să fim discreți cînd e necesar — l-am asigurat.

— Îmi pare rău, dar nu-mi pot asuma un astfel de risc — repetă el, fără să se obosească să-și disimuleze zîmbetul ironic. Există vreo lege care mă obligă să-mi justific felul în care-mi petrec timpul liber ?

— Nu. O astfel de lege nu există — am recunoscut, cu un ton neutru. În schimb, în conformitate cu prevederile codului de procedură penală pot să vă rețin — pentru 24 de ore, apoi în continuare —, sub învinuirea de premeditare și comitere a unei omucideri ! i-am adus la cunoștință și, de fapt, nu prea glumeam.

— Omucidere ? ! a exclamat dumnealui, aparent sincer uluit. Eu am omorît pe cineva ?

Nu l-am contrazis și am așteptat.

— Pe cine am omorît, dom'le ?

— Pe inginerul Vasile Ionescu, fost al dumneavoastră coleg — îl informă Dan.

— Pe Ionescu ?! A murit Ionescu ?! a întrebat deconcertat.

— A fost ucis !

— [illegible], dar [illegible] cu [illegible] asta ? și-a revenit el.

— [illegible] să ne-o spuneți.

Fii, dom'le, [illegible] serios ! mă [illegible] roșu la față și cu mult mai puțin [illegible] ca înainte. Ce [illegible] împărțit cu Ionescu pentru a-l ucide ?

— Dacă [illegible] să ne spuneți dumneavoastră, vom afla [illegible]. [illegible] l-am avertizat.

[illegible] și, cu un calm forțat, [illegible] :

— [illegible] teama [illegible] acuzația pe care mi-ați adus-o, [illegible] am ucis pe Ionescu. Nu ?

— [illegible] în fața dumneavoastră — îl asigură Dan.

— [illegible]

[illegible]

— La o femeie... nu v-am spus ?

[illegible] sînt [illegible] în fond, [illegible] amuza. [illegible] chestionați [illegible] și-au petrecut timpul [illegible] grăbesc [illegible] femei [illegible] fi [illegible] Că în principiu sînt de acord cu [illegible], deși [illegible] n-am prea [illegible] o investigație [illegible] de [illegible]

— Vă rog să credeți că deși apreciez în mod sincer cavalerismul dumneavoastră nu pot renunța la verificarea felului în care v-ați petrecut timpul în momentul uciderii lui Vasile Ionescu.

— Nici cu la onoarea mea de bărbat — mi-a comunicat, în timp ce-și umfla pieptul ca un ostaș în momentul decorării pentru o faptă de eroism.

Am ridicat din umeri și cu un regret simulat l-am rugat să-și anunțe șefii că, pentru început, va lipsi din întreprindere 24 de ore.

Mai întîi, mi-a aruncat o privire ce ar fi putut să pulverizeze și cazematele fostei Linii Maginot, apoi a început să zîmbească stingherit.

— Vă rog să mă credeți că n-am nici o legătură cu moartea lui Ionescu. Vă dau cuvîntul meu de onoare că nu l-am mai văzut de peste jumătate de an..

— Ce-ați făcut luni seară ? am insistat, fără să apreciez prea mult garanția pe care o oferea onoarea sa.

S-a mai foit un timp pe scaun, ca o femeie în durerile facerii, apoi s-a decis :

— Am fost împreună cu doi prieteni.

— Unde ? l-a luat în primire Dan.

— Acasă la unul dintre ei.

— Indicați-ne adresa unde ați fost și numele persoanelor respective — a cerut Dan, pe cînd își proptea penița stiloului pe fila notesului.

Am așteptat consemnarea datelor, apoi am întrebat :

— Ce v-a determinat să vă părăsiți masa atît de brusc ?

— Uitasem că am întîlnire cu amicii mei. Am intrat în restaurant numai pentru a mînca și, fără să-mi dau seama, m-am întins la șpriț. Cînd mi-am amintit că sînt așteptat, am plecat.

— La ce oră ați ajuns la prietenii dv. și pînă cînd ați rămas acolo ? am întrebat.

— Am ajuns pe la nouă şi jumătate şi am plecat pe trei dimineaţa.

— Şi ce-aţi făcut acolo atîta timp ? s-a interesat Dan.

— Am stat de vorbă, mi-a răspuns, după o scurtă ezitare.

— Sînteţi sigur ? l-am chestionat cu rigoarea de [illegible] ce-o exterioriza.

A început să lustruiască fundul scaunului cu pantalonii, şi-a dres glasul de trei ori şi şi-a lipit privirea de cravata mea. Pentru o clipă m-am simţit flatat de interesul ce-i arăta, atenţie ce dovedea că era un băiat deştept dacă-mi aprecia gustul în alegerea cravatelor, apoi, cu modestia care mă caracterizează, am renunţat să mă umflu în pene şi-am trecut la meserie :

— Aştept să-mi răspundeţi.

A reînceput să se foiască pe scaun şi să-şi dreagă coardele vocale, apoi, parcă mai răguşit ca înainte, s-a decis să vorbească, cu îndrăzneala condamnatului la moarte cînd plutonul de execuţie aştepta comanda „Foc !"

— Nu v-am spus ? Am stat de vorbă şi ne-am spriţuit... — a zis el.

L-am privit îndelung şi n-am mai spus nimic, deoarece începusem să mă întreb de ce-i e teamă. Şi în această direcţie n-aveam nici o îndoială, că prea refuza să aibă un rendez-vous cu privirea mea. Cum în meseria noastră dictonul „unde dai şi unde crapă" are o aplicabilitate mai largă ca în oricare altă branşă, mi-a şi fugit mintea la vreo afacere de spionaj, dar n-am insistat prea mult asupra ideii, ca prea parcă mototol pentru o astfel de treabă.

— Au fost şi femei cu dumneavoastră ? l-am întrebat, pentru a-mi da seama dacă „întîmplător" nu participase la vreo şedinţa de „balet roz". Nu pentru că o astfel de combinaţie m-ar fi interesat în mod deosebit, [illegible] trebuia să mă edific asupra modului în care-și petrecuse timpul.

Întrucît m-a asigurat că n-a mai fost nimeni, în afara celor doi amici de care ne mai vorbise, l-am salutat și am părăsit biroul.

Cînd am ajuns în stradă, l-am întrebat pe Dan dacă știe ce are de făcut și, pentru că nu m-a contrazis, ne-am despărțit.

Cap. XXIII. Mecanicul-auto

Două ore mai tîrziu, ne aflam pleoștiți în biroul nostru. După ce-i audiasem separat și simultan pe cei doi amici ai lui Grigoreanu, ajunsesem la concluzia că ne pierdusem timpul de pomană. Bănuitul nostru, de teamă să nu se aleagă cu o amendă contravențională pentru practicarea jocurilor de noroc, ne ascunsese că în noaptea accidentului jucase poker. La început, l-am înjurat, apoi, după ce mi-a trecut furia, mi-am spus că sînt răzbunat din oficiu ; doar e binecunoscut că cel mai dezgustător poker e în trei, cu o mînă-moartă.

Din păcate, problema se afla în același stadiu ca la început. Pe de-o parte, un om ucis ; pe de alta, un tip care, în imbecilitatea lui, susținea că-i autorul isprăvii și, colac peste pupăză, un al treilea — adică eu ! — , care, împotriva evidenței, o făcea pe deșteptul și căuta un alt criminal, deși, după toate investigațiile întreprinse, devenise clar că alerg după o fantomă fabricată de propria mea imaginație.

— Iar am tras în bară... — constată indispus Dan.

Prea avea dreptate pentru a-l putea contrazice. Am tăcut.

— Bem o cafea ! propuse el, probabil înduioşat de mutra mea.

— Mai bine o pungă cu gheaţă ! am mormăit arătînd cu mîna spre frunte.

A rămas la sugestia lui şi a comandat cafele.

În timp ce-o sorbeam, apreciindu-i absent aroma, mi-a venit tonul. Mi s-a întîmplat ca la troleibuzele care, în plină cursă scapă, brusc, antenele de pe firul aerian şi declanşează soneria avertizatoare. Dacă la vehiculele respective fenomenul are o explicaţie, eu, după atîţia ani de meserie, cum mă pot justifica ?

Am renunţat să mai caut [illegible] sigur că-mi pierd vremea.

— Dacă vreau să-l văd pe [illegible] !

Dan, deşi înalt şi gras cît un dulap, [illegible] subţire. A telefonat la [illegible] fără să-mi ceară explicaţii, gentileţe [illegible], în sinea mea, [illegible] dator cu [illegible] dublă, [illegible] [illegible].

— [illegible] — [illegible] rînduri de chei ?

— Ba da — a confirmat.

— [illegible]

— [illegible] pierdut pe ale mele.

— La cine anume ? se precipită Dan, [illegible]

— Mi le păstrează Miţu.

— M[illegible]șu și mai cum ? veni rîndul meu [illegible] mă grăbesc.

— De f[illegible] îl cheamă Mi[illegible]u, da' aca[illegible] [illegible]. Se numește [illegible] Gezzo și e mecanicul meu permanent... adică îmi verifică mașina săptămînal.

— De [illegible] îl cunoașteți ? s-a interesat Dan.

— Eh ! Îl [illegible] de multă vreme. A lucrat [illegible] la U[illegible] [illegible] din [illegible] [illegible] mai b[illegible] mecanic-auto al uzinei...

— Ast[illegible] în[illegible] [illegible] că [illegible] cunoașteți [illegible] pe Vasile Ionescu ?

[illegible] [illegible] Aganici îmi confirmă supoziția. L-am văzut pe[illegible] [illegible] b[illegible]ind[illegible]-și cu febrilitate bricheta.

— [illegible] [illegible]-mi spuneți unde-l [illegible] ? [illegible] [illegible].

— [illegible] da' [illegible] pot spune [illegible] coo[illegible]rativ[illegible] [illegible] lucrează.

D[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Fr[illegible] lar[illegible] [illegible] m[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de[illegible]ebit de faptul [illegible] domnul G[illegible] [illegible] în [illegible] măsura [illegible]a, [illegible] pe c[illegible]m[illegible]lui [illegible] [illegible]it, mai av[illegible] și ca [illegible] altul, posibilitatea [illegible] că de mașina lui Aganici. Dacă la această situație [illegible] adăugam și [illegible] [illegible]ge[illegible]ată [illegible] căpitanul Maier, [illegible] [illegible] [illegible]use [illegible] [illegible] a[illegible] ar fi putut să lucreze [illegible] un garaj auto, plăcinta [illegible] coaptă și numai bună de mîncat.

* * *

Vartunian opri mașina în fața unui garaj mare a cărui curte era ticsită cu autovehicule, unul mai dezmembrat ca celălalt. După ce-am trecut pragul porții larg deschisă, m-am oprit și am oftat. Nu știam cum să mă orientez prin harababura de tinichele și oameni care forfoteau printre ele, aparent, fără nici un rost. Oare numai aparent ?

— Am dori să stăm de vorbă cu domnul Gezzo. Unde-l putem găsi ? l-a interpelat Dan pe un tip care a făcut imprudența să treacă pe lîngă noi.

— Nu știu ! a răspuns cu nepăsare respectivul, grăbindu-se s-o ia din loc.

Dan mi-a zîmbit acru, apoi a pornit hotărît spre un „Buick“ antediluvian, pe care nici D.A.C.-ul nu l-ar fi achiziționat, și a bătut prietenește spatele unui bărbat care trebăluia la motor pe sub capota gioarsei.

Tipul și-a ridicat atît de repede capul de sub capotă, încît aceasta a căzut cu zgomot și ne-a învăluit într-un nor de praf.

— Ce vrei, mă ? ! Nu vezi c-am treabă ? ! a protestat, provocator, respectivul.

Dan a așteptat cîteva clipe, pînă s-a împrăștiat praful, pentru a vedea chipul indignatului, apoi, datorită uleiului și valvolinei care-i acoperea fața, a trebuit să se rezume numai la ce se putea distinge, adică o pereche de ochi mînioși.

— Am vrea să discutăm cu Michete Gezzo — a rostit el calm.

— Și ce-mi pasă mie ? Ce-s birou de informații ? ! N-ai decît să-l cauți !...

— Miliția ! am intervenit eu.

Și-a înghițit indignarea și, cu o politețe desăvîrșită, ne-a recomandat să stăm de vorbă cu șeful de garaj. Apoi, gîndindu-se că nu l-am putea dibui singuri, cu amabilitate, s-a oferit să ne însoțească în chip de ghid.

Întrucît șeful de garaj a fost găsit cu chiu și vai după aproape un sfert de oră, mă întreb cum ne-am fi descurcat singuri. Dar, cînd să respirăm ușurați că ne-am atins țelul, a trebuit să reluăm explorarea în căutarea unui şef de echipă, deoarece don' şef de garaj nu cunoştea răspîndirea oamenilor.

– Vrem să stăm de vorbă cu Michele Gezzo – l-am anunţat pe şeful de echipă.

– În ce problemă ? a vrut să ştie.

– Îi sînteţi tutore ? a explodat Dan.

Mai întîi a mărturisit că nu, apoi a continuat :

– De fapt, nu prea ştiu pe unde-i... Fuge ca argintu' viu, ba-i aici, ba nu-i !

– E plecat din unitate !

– Păi... tocmai că nu ştiu...

– Păi tocmai ca asta dorim să ştim ! îl parafrază Dan supărat. În definitiv, dacă-i sînteţi şef, ar cam trebui să ştiţi pe unde este !

– Da' ce, credeţi că spune vreodată pe unde pleacă... Dispare, aşa deodată !...

— Sîntem de la miliţie şi vrem să discutăm cu dînsul. Vă rog să-l căutaţi ! am cerut eu, imperios, pentru a-i scurta sporovăiala.

– Da, da, vă rog să aşteptaţi – se arătă el surprins. Mă duc să-l caut.

Dar nu plecă, ci începu să strige la lucrătorii care se învîrteau printre rămăşiţele fostelor automobile. Cînd exasperarea noastră atinse cota limită de explozie, văzurăm un tînăr care se apropie şăgalnic.

– Pe unde mi te fîţîi toată ziua, dom'le ? ! îl luă în primire şeful de echipă de îndată ce-l zări. Toată ziua-mi umbli hai-hui !... Aşa nu mai merge... Ori îţi vezi de treabă, ori pleacă şi nu ne mai-ncurca !

Admonestatul, un bărbat pînă în 25 de ani, cu părul blond, ondulat, ochi albaştri, nasul mic şi gura cu buze senzuale şi obrazul oval, ca de fată, păru adînc jignit.

— Ce te iei de mine, tovarăşe ? se miră el. Nu m-ai trimis [illegible] să schimb uleiul la maşina ştabului de la uniune ?

— Domnule Gezzo — am intervenit —, am vrea să stăm de vorbă cu dumneavoastră. Unde am putea discuta cîteva minute în linişte ?

— Cred că acolo... — spuse şeful de echipă, arătîndu-ne un birou la intrarea garajului. E biroul contabilului şef, da' acum e la centrală.

Întrucît şeful de echipă s-a arătat dispus să ne asiste i-am mulţumit pentru bunăvoinţă şi l-am lăsat să păzească uşa biroului pe dinafară.

— Hm, ce tip ! monologă indignat Gezzo, mă trimite să repar pă d-a moaca maşinile prietenilor lui — şanchi că-s şefi pă la uniune ! — şi tot el cu gura mare ! Da' ce doriţi de la mine ? îşi aminti el în sfîrşit de prezenţa noastră.

— Am dori să vă cerem cîteva relaţii. Pentru început, vreţi să-mi spuneţi dacă-l cunoaşteţi pe Vasile Ionescu ?

— Dacă vă referiţi la inginerul Ionescu de la Uzi[illegible] „Obor", bineînţeles că-l cunosc, doar am lucrat şi eu acolo pînă acu' vreo doi ani. Da' ce-i cu el ? [illegible] el zîmbind cu candoare.

Avea o dantură atît de tipică pentru reclamele pastei de dinţi, încît, pentru o clipă, m-am gîndit să-l prezint unui prieten de-al meu care lucra la serviciul comercial al Fabricii „Odol", dar pînă la urmă am uitat deşi, zău, ar fi meritat.

— Pe inginerul Aganini îl cunoaşteţi ? am continuat.

— Sigur ! confirmă el, grăbit, apoi am avut impresia că zîmbetul care-i scălda faţa s-a crispat.

— Ce relaţii sînt între dumneavoastră şi Aganini

N-a mai zîmbit deloc. M-a studiat cîteva clipe, pentru a încerca să ghicească pe unde înot, apoi a ridicat resemnat din umeri :

— Ştiţi, leafa nu-i prea mare şi, pentru a o mai rotunji, în timpul liber mai fac şi cu cîte un mic fuş[illegible]. Domnul Aganini e unu' din clienţii mei cei mai buni: mereu îşi face maşina chibrituri şi apelează la mine pentru a i-o încleia sau a i-o vopsi...

— Cînd l-aţi văzut ultima oară ? interveni şi Dan, pentru a-mi susţine ritmul de interogare.

— Săptămîna trecută...

— În ce zi ?

— Marţi după-amiază...

— Unde ? Cu ce ocazie ?

— Am fost la dînsul acasă pentru a-i repara instalaţia electrică de la maşină...

— De marţi nu l-aţi mai văzut ? am intrat şi eu pe fir.

— Nu.

— Posedaţi vreun rînd de chei de la maşina inginerului Aganini ?

— Da...

— De marţi după-amiază, cînd i-aţi reparat [illegible], n-aţi mai trecut pe la Aganini ?

— Nu... Ce era să caut la dînsu' fără treabă ?.

— Sînteţi sigur că nu l-aţi vizitat săptămîna asta ? am întrebat cu asprime, pentru a-l lăsa să priceapă că nu diger poveşti chiar dacă sînt frumoase.

— Bineînţeles ! Ce nu v-aş spune dacă...

— Aţi împrumutat cuiva cheile de la maşina domnului Aganini ? a întrebat Dan, cu intenţia de-a stabili direcţia unde trebuie să presăm.

— Nuuu... Sînt la mine acasă... De ce şi cui [illegible] împrumut ?...

Dacă am fi putut răspunde la întrebarea lui, n-am mai fi fost acolo. Dar noi eram ! În concluzie, aveam semaforul pe verde pentru investigațiile de rutină polițienească, care, deși arhaice, sînt al dracului de eficiente.

— Ce-ați făcut luni seară ? l-am luat repede

A făcut ochii rotunzi, a deschis și a închis gura de cîteva ori, ca un crap de crescătorie scos din hîrdăul cu apă al Restaurantului „Pescarul“, și s-a făcut că plouă.

— Aștept să-mi relatați felul în care v-ați petrecut timpul luni seara, să zicem, în jurul orei unsprezece — am repetat, pentru a-i reaminti că a uitat să-mi răspundă

A mai înghițit de cîteva ori, fără spor, apoi, cu o siguranță mai mult decît șubredă, a catadicsit să spună :

— Luni seara n-am ieșit din casă. Am stat la televizor.

I-am privit verigheta de la mînă și l-am întrebat

— Cu cine locuiți ?

— Cu soția mea...

— A fost și dînsa acasă ?

— Desigur, unde să umble noaptea

— Dacă am întreba-o, credeți că v-ar susține depoziția ? și-a aruncat Dan întrebarea, la întîmplare. Și-a nimerit bine.

Domnul Gozzo care în ultimele minute uitase să ne mai surîdă, s-a întristat și, rușinos, și-a coborît privirea spre podea.

— Întrucît tăcerea-i un răspuns, rezultă că o putem chestiona pe soția dumneavoastră. Nu ? insistă Dan.

— Da' ce-aveți cu mine ?... N-am făcut nimic rău...

— Atunci, vorbește ! îl repezi Dan. Ori crezi că ne aflăm aici pentru a asculta anecdote răsuflate ? !

— Degeaba încerci să ascunzi adevărul — spusei eu, cu voce cît mai blîndă cu putința. Evident, nu întîmplător, ci pentru a realiza dușul scoțian început de Dan — .. Ai fost văzut intrînd și ieșind de la domnul Aganini, așa că e mai bine să-ți ușurezi situația printr-o depoziție sinceră...

— Te rog să te îmbraci! Din acest moment ești arestat, anunță sentențios Dan, pentru a asigura succesul duetului nostru. Și stratagema reuși.

— Vă rog să nu mă arestați... Nu sînt vinovat!... a scîncit speriat.

— Povestește-ne totul! De la început — l-am invitat.

— M-a reclamat el?

— Întrebări punem numai noi! îl informă cu asprime Dan.

— Ce-ai făcut luni seară la domnul Aganini?

— N-am fost la domnul Aganini — mi-a răspuns el — ci la o vecină a dînsului...

— Numele acestei vecine! ceru Dan impetuos.

— Doamna Elvira Cernat... — îngăimă el.

Mi-am încrucișat privirea cu Dan și ne-am înțeles: iezzo se referea la cuconița aceea frumușică care locuia vizavi de Aganini și care ne declarase că s-a culcat devreme, deoarece soțul îi fusese plecat într-o delegație.

— Te rog să-mi spui de unde-o cunoști pe doamna Cernat și cu ce scop ai vizitat-o.

— Ne-am cunoscut marți după-amiază, cînd am revizuit mașina domnului Aganini... M-a întrebat dacă mă pricep la fiare de călcat și, cînd i-am confirmat că sînt specialist în orice fel de reparații, m-a invitat-n casă. M-a servit c-o cafea, apoi după ce-am terminat, am băut cîteva păhărele de coniac și ne-am întins la vorbă... Știți, este o femeie foarte nostimă... și tare dulcică... Bineînțeles că și eu m-am purtat ca un domn. N-am vrut să primesc nimic pentru reparație...

De cînd începuse să ne povestească despre doamna Cernat, se înseninase și ne surîdea poznaș.

— Te rog să continui — l-am îndemnat, deşi, recunosc, puştiulica-mi era el niţel de simpatic, ceea ce, bineînţeles, nu m-ar fi împiedicat, dacă ar fi fost omul căutat, să-i pun cătuşele.

— Din una-n alta, mi-a povestit că tatăl ei pleacă adesea în nu ştiu ce delegaţii, şi, pentru că ne înţelegeam atît de bine, i-am propus să ne mai vedem. Astfel, am mai fost la dînsa şi după ce-am pus la punct maşina domnului Aganini.

— Cînd anume ? Te rog să precizezi ! îl pofti prozaic Dan.

— Am fost de două ori... vineri şi luni seara...

— Ne interesează ziua de luni. Între ce ore te-ai aflat în vecina clientului dumitale ? am trecut la concret.

— Am stabilit să vin la ora nouă şi jumătate, cînd se termina foirea vecinilor prin curte. Ştiţi, se temea să nu mă vadă vreunu' şi s-o spună tatălui ei...

— Şi cînd te-ai dus ? i-am întrerupt explicaţiile.

— Cum ne-nţelesesem, dar am intrat întîrziat.

— De ce ?

— Deoarece l-am văzut pe domnul Aganini venind din cealaltă parte a străzii şi a trebuit să aştept pînă a intrat în casă.

— Deci, ai mai întîrziat cîteva minute — îl opri Dan.

— Da, spre ruşinea mea, chiar un sfert de oră...

— Atît de mult ? m-am mirat. Ce, ai aşteptat pînă s-a culcat domnul Aganini ?

— Nu, n-aş fi pierdut timp pentru aşa ceva. Domnul Aganini a venit acasă atît de pilit încît, oricum, nu exista pericolul de a mă vedea...

— Atunci ?

— N-am putut intra din cauza tipu' care-l însoţea...

— Ce tip ? sări Dan.

— Ăla care l-a ucis! Doar nu vă închipuiţi că clientul meu, pe cît e el de criţă, ar fi [illegible] singur acum? se miră el de ignoranţa noastră. Şi chiar că eram [illegible]

— Ia fii drăguţ şi spune-ne ce ai văzut — îl stimulai eu, cu o curiozitate bine justificată.

— Păi, cum vă spuneam, cînd m-am apropiat de casă, l-am văzut pe domnul Aganim şi un alt bărbat făcînd acelaşi lucru din cealaltă parte a străzii.

— Eşti sigur că erau împreună? I-ai văzut discutînd între ei? a întrebat Dan.

— Nu, nu i-am văzut discutînd, eu cred că erau împreună. Altfel nu-mi explic de ce domnul Aganim s-ar fi chinuit să-l tîrască de subsuori pe clientul meu [illegible] casă. Eu, personal, nu mi-aş fi bătut capul [illegible] cunoscut.

[illegible] crezi [illegible] [illegible] şi [illegible] şi [illegible]

— [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deschisă.

— [illegible] [illegible] după [illegible] [illegible] [illegible] Cînd ai intrat [illegible] [illegible] lui Aganim se afla la locul ei?

— Da — răspunse [illegible] [illegible]

– Perfect ! am spus mulţumit. Acum te rog să ne spui pînă la ce oră ai rămas la doamna Cernat.

– La ora unspe' a trebuit să mă evacuez... Ştiţi, altfel mă mînca Nuşica, nevastă-mea. Cînd am plecat de-acasă i-am spus că mă duc să-ncasez o datorie de la un client, aşa că nu puteam să-ntîrzii prea mult. Deşi prin origine eu-s meridional, iar ea olteancă, temperamentele noastre sînt inverse...

— Cînd ai plecat, maşina se mai afla-n curte ? am întrebat, deşi nu trebuia să fiu prea deştept pentru a anticipa răspunsul.

— Nu, plecase cu vreun sfert de oră mai înainte — a spus el, şi nu m-am mirat.

– De unde ştii cînd a plecat ? a vrut să afle Dan.

– Pentru că am auzit zgomotul motorului...

— Nu te-ai uitat pe fereastră să vezi cine-o conduce ?

— Nu. Ce-mi păsa mie ?

– Domnule Gezzo, te rog să-mi spui ce-ai făcut după ce-ai plecat de la doamna Cernat ?

– Cum ce-am făcut ? se arătă el contrariat de lipsa mea de pricepere. M-am grăbit s-ajung acasă... N-aveam chef să mă simtă Nuşica...

– Asta am reţinut. Mulţumesc. Altceva mă interesează. Cînd ai plecat, te-ai apropiat de porţile mari ? Ai pus mîna pe lacătul sau lanţul de pe ele ?

– Ce, altă treabă n-aveam ? Am şters-o acasă-n priză directă.

Răspunsul primit m-a mulţumit cu mult mai mult decît şi-ar fi putut închipui martorul. Acum ştiam că nu el a fost persoana pe care martorul Cristescu o văzuse ieşind din curte în jurul orei unsprezece şi un sfert. Aşa că, în mod firesc, am pus întrebarea finală :

— Te rog să ne faci o descriere a persoanei care l-a adus acasă pe domnul Aganini...

A ridicat din umeri.

— Îmi pare rău, dar nu pot să va spun nimic... Din momentul în care l-am văzut pe domnu' Aganini, am făcut stînga-mprejur și m-am oprit tocmai la colțul străzii. Abia după ce-au intrat dînșii-n curte, am revenit, cu intenția de-a face și eu același lucru, dar, văzînd ușa deschisă, m-am îndepărtat din nou și am așteptat plecarea însoțitorului clientului meu. Întrucît gîndul meu era la cu totu' altceva decît la persoana necunoscutului, am avut grijă ca distanța ce ne separa să fie cît mai mare cu putință. Știți, în chestii d-astea trebuie să fii foarte precaut, dacă într-adevăr ești un domn și vrei să ferești de neplăceri o doamnă — mă povățui el, cu mîndria cocoșului ce s-a achitat cu brio de obligațiile ce-i reveneau în ogradă.

N-am apucat să-mi spun părerea, că l-am văzut din nou posomorît. Probabil că-și amintise de prezența noastră.

— Spuneți-mi, vă rog, de unde ați aflat de vizita mea ? întrebă el, temător. M-a văzut cineva și m-a turnat ?

— Te referi la domnul Cernat ? se interesă Dan, ridicîndu-și nasul din carnetul în care stenografiase audierea martorului.

— Bineînțeles, doar el v-a trimis...

— Te-nșeli ! Am fost trimiși de doamna Cernat...

— Poftim ? ! Doamna Cernat... ?

— Da. Te-a reclamat că i-ai băut coniacul de pomană ! se grabi să afirme Dan, cu seriozitate.

Cînd l-am părăsit pe Gezzo, n-am fost prea sigur că a priceput de ce l-am chinuit cu întrebările noastre aproape două ore.

Era trecut de două după-amiază cînd am revenit la birou. E adevărat că în drum spre inspectorat Dan mi-a vorbit despre emisiunea radiofonică „Sfatul medicului", unde un-știu-ce-doctor ar fi subliniat necesitatea luării meselor la ore fixe, altfel apărînd posibilitatea declanșării unui foarte simpatic ulcer, dar n-am priceput aluzia, probabil unde era prea subtilă.

De îndată ce-am aterizat pe scaune, Dan, îmbufnat, și-a luat în primire bricheta, chinuind-o cu un rafinament și un sadism de departe superior celor aplicate de samaritenii reprezentanți ai inchiziției. În mod normal, cred că ar fi trebuit să vărs o lacrimă pentru sufletul ei chinuit, fără exagerare, dar m-am abținut la timp, spunîndu-mi că un tip dur, ca mine, nu trebuie să-și exteriorizeze sentimentele. Probabil că dacă aș fi avut ceva de erou în mine aș fi trebuit să-i dau una peste mîini și, astfel, să salvez biata victimă, însă, amintindu-mi la timp că Republica mă plătește ca să mă ocup de alte chestii, am lăsat-o baltă.

Am început să mă gîndesc pe unde am încurcat borcanele de nu reușesc să dibuiesc misterul care ne-a [illegible] parte [illegible] bunătatea de vacanță.

După vreun sfert de oră, am zis:

— Dane, ce părere ai despre tipul care l-a condus pe Aganini pînă acasă?

— O părere bună... Atît de bună, încît, zău, aș vrea să-l cunosc — a spus fără să mă privească, bineînțeles din cauză de brichetă.

— Și ai vreo propunere? m-am interesat.

— Aș avea, dar n-o pot concretiza din cauza bruiajului pe care-l face stomacul meu, mai ceva ca o cutie de rezonanță, goală — m-a anunțat cu jale

— Ce-ar fi dacă am încerca să stăm de vorbă cu singura persoană care ar putea să ne dea relații în legătură cu tipul respectiv ?

— Ideea-i bună, dar n-are aplicabilitate imediată ! a protestat.

— De ce ?

— Pentru că e ora trei și pînă ajungem la uzină s-a terminat programul... Așa că ia [illegible] de unde nu-i ! Mai bine-l căutăm acasă, după ora cinci — sugeră el, evident, nu dezinteresat.

Întrucît propunerea lui nu era lipsită de oarecare logică, mi-am însușit-o și am plecat să ne [illegible] forțele cu niscaiva fleici.

*

La ora cinci și jumătate, ne aflam pe trotuarul din fața imobilului în care locuia Dodo Petrache. Am privit [illegible] ultimele nivele ale blocului și l-am întrebat pe Dan la ce etaj locuiește [illegible]. Cînd mi-a spus că la ultimul, [illegible] ce asociație de idei, m-am gîndit mai întîi la lift care, conform unor tradiții bine statornicite, trebuie să fie defect sau în revizie, apoi la unica mea [illegible] avem oricum [illegible].

[illegible] mea surprindere, în [illegible] lift. Liftul funcționa ! Ba mai mult, [illegible] pornit și de la [illegible] cu oprirul [illegible]. Evident, după ce s-a oprit la etajul nouă, n-am mai [illegible] el mai mult decît ne-a trebuit pentru a ne catapulta pe palierul respectiv. Probabil [illegible] cel mai important rol în decizia și operativitatea [illegible] l-a avut erudiția [illegible], [illegible] „[illegible] mama-nțelepciunii !".

După ce a privit numerele înscrise pe cîteva uşi, Dan s-a oprit în faţa uneia şi a apăsat pe butonul soneriei.

Cîteva clipe mai tîrziu, uşa s-a deschis. Dacă tînăra care stătea în prag nu ne-ar fi întrebat pe limba noastră ce dorim, aş fi jurat că o am în faţă pe Raquel Welch. În timp ce-i admiram, cu un interes strict profesional, picioarele — ce se expuneau fără restricţii prin bunăvoinţa unui capot de casă, care după ce că era mini mai era şi transparent ca un geam —, Dan, fiind mai aproape de ea, reuşi să ia cuvîntul.

— Sărut-mîna, domnişoară, am putea discuta cu tatăl dumneavoastră ? se interesă el, pe cînd privea, ca hipnotizat, magnifica arătare.

— Poftim ? zise ea, renunţînd la surîsul afişat pînă atunci şi mitraliindu-l cu o privire de să-l transforme într-o strecurătoare de ceai.

— Am dori să stăm de vorbă cu domnul Petrache — am intervenit eu, cu intenţia de a aplana conflictul ce se părea că l-a amorsat neîndemînarea lui Dan. Şi am reuşit, deoarece fermecătorul ei zîmbet i-a revenit.

— Îmi pare rău, dar încă n-a venit acasă. În ce problemă îl căutaţi ? a vrut să ştie.

— Dorim să-i cerem cîteva informaţii — am zis. Credeţi că vine tîrziu ?

— Ar fi trebuit să vină pînă acum... Dacă doriţi să-l aşteptaţi, vă rog să intraţi.

N-am respins oferta şi am fost poftiţi să luăm loc într-un dining-room pe cinste. Apoi, pornind spre un băruleţ care ocupa o jumătate de perete, ne-a întrebat ce bem.

Cînd am optat pentru un Bourbon — evident, fără sifon, doar nu-s barman să-l botez ! —, am constatat că avem gusturi comune. Fapt întărit şi de pachetul de ţigări scos dintr-un cartuş Kent, deşi în bar se mai vedeau şi altele (Pall Mall, Astor etc.). Ce mai vorbă, era o bomboană de fată. După ce-am sorbit cam jumătate din conținutul paharului, care cu toate că nu fusese umplut ochi avea totuși volumul destul de reprezentativ, am constatat că mă simt teribil de bine. Ambianța era atît de plăcută, încît, dacă nu l-aș fi văzut pe Dan, aș fi putut crede că mă aflu acolo din cu totul alte motive. Dealtfel, nici amfitrioana nu era străină de situația plăcută care se crease, deoarece — de ce n-aș recunoaște-o ? —, felul în care-și ținea picioarele, unul peste celălalt, ne oferise posibilitatea să apreciem înalta clasă a acestora, de la glezne pînă la șolduri. Deși sînt un cusurgiu înrăit, perfecțiunea generala a fetii nu mi-a dat posibilitatea să-i găsesc vreun defect. Și martor îmi e Domnul că dacă ar fi avut așa ceva, nu mi-ar fi putut scăpa, după cum își expunea toate amănuntele anatomice.

Discuția pe care-o purtasem pînă atunci se limitase la banalități, la care Dan nu s-a sfiit că adauge și puțină curte, demers care, după cum se știe, nu strică niciodată, dimpotrivă. Iar eu, chestie de meserie, profitînd de momentele în care ochii de azur ai colegului meu monopolizau privirile fetișcanei, mă distram încercînd s-o caracterizez atît pe ea cît și obiectele ce-o înconjurau. În consecință, am ajuns la două concluzii : primo, fata avea pînă în 20 de anișori, era frumușică la superlativ și în egală măsură prostuță ; secundo, luxul care domnea în camera unde fusesem invitați, inclusiv abundența de băuturi și țigări străine, trădau un gust ales. Și întrucît istețimea fetii am remarcat-o din primul schimb de cuvinte, fără a mă fi emoționat prea mult, m-am decis să acord mai multă atenție mediului costisitor în care se afla. Pentru început, deoarece, întîmplător, cunoșteam dictonul „honni soit qui mal y pense !“, am exclus posibilitatea unui cîștig ilicit, spunîndu-mi că investițiile ocazionate de realizarea ambianței au fost finanțate de fată ; probabil, din moștenirea vreunui unchi din America. Deși auzisem de multe ori despre astfel de cazuri, pînă în prezent nu întîlnisem nici unul, așa că, optimist fiind, mi-am spus că poate mi s-a ivit acum această șansă. Și n-am vrut s-o scap.

— Locuiți de mult aici, domnișoară ? am tatonat.

— Nu, numai de vreo cinci ani, de cînd am devenit doamna Petrache. Știți, deși ne cunoșteam de vreo doi ani, n-am putut legaliza legătura noastră decît după ce-a decedat prima nevastă a soțului meu.

— Dar ce-a pățit ? A suferit vreun accident ? a intervenit Dan, probabil gîndindu-se la gafa făcută cînd, luîndu-se după marea diferență de vîrstă dintre interlocutoare și persoana pe care o [illegible], a considerat-o fiica acesteia.

— A ! A murit din cauza epidemiei de gripă din februarie trecut.

[illegible] rapid la cunoștințele mele de matematică [illegible], am stabilit că nunta s-a făcut cu multă [illegible], probabil la vreo două săptămîni după ce prima soție plecase pe [illegible]. [illegible] după toate aparențele a fost [illegible] de o dragoste puternică, de nestăvilit. Sînt sigur că [illegible] nu s-ar fi sfiit să remarce că între părți exista o diferență de peste trei decenii. Totuși, neavînd [illegible] din categoria acelora, n-am [illegible] fără [illegible].

— Sînteți studentă ? am întrebat.

— Încă nu, dar am să fiu — m-a asigurat ea. [illegible] trei ori examen la Filologie, dar [illegible] respinsă.

— Probabil că sînt foarte exigenți — am zis.

— Ai [illegible] a exclamat ea disprețuitoare. Totul pe bază de [illegible] Dar am făcut niște [illegible] nu m-au admis nici la oral. Dar nu mă las, domnule, chiar dacă ar trebui să mai dau încă zece examene! În definitiv, dacă soțul meu mă ține acasă, ce altă treabă am?

— Sigur, trebuie perseverat — i-a cîntat în strună Dan. Dar probabil că trebuie să fie foarte plictisitor să stați toată ziua în casă și să învățați, nu? a insinuat el.

— Ei, cum vă închipuiți că stau toată ziua în casă? [illegible] sînt proastă. Mă duc la ștrand, la filme și, [illegible], pe la cafe-baruri, unde timpul trece repede.

— Unde ați locuit pînă v-ați mutat aici? am întrebat.

— La o cunoștință de a lui Dodo, într-o cameră mobilată.

După felul în care cocheta, sînt sigur că [illegible] fi [illegible] să [illegible] întîlnească în oraș cu noi. Evident, [illegible]. Dar n-am [illegible] pins lucrurile pînă acolo, [illegible] ar [illegible] di[illegible].

— S-a făcut deja opt și [illegible] — [illegible] privindu-mi ceasul.

— Înseamnă că nu mai poate [illegible]. [illegible] vă servesc? Tot un whisky? ne ispiti ea.

Deosebit de faptul că Petrache [illegible] mai [illegible] în a mult și bine, nu mă mai amuzau eforturile ce le făcea pentru a-și găsi un eventual amant, dacă nu chiar doi. De fapt, Tina nu era a ei — că, pe [illegible] spectatoare, și [illegible] i-ar fi putut suci capul! —, [illegible] noastra, care, datorită profesiei, dibuiam „marfa" sub orice ambalaj.

— Vă cerem scuze că v-am inoportunat pînă acum — am spus, ridicîndu-mă din fotoliul pe care-l [illegible] trei ore.

A încercat să ne mai rețină, dar n-a avut spor.

Cînd am ajuns la ușă, i-am spus că-l voi căuta pe [illegible] la birou, a doua zi. Apoi, după ce mi-a spus că pot să-l caut și acasă, i-am mulțumit în așa fel încît să creadă [illegible] astfel de posibilitate și să nu se aleagă [illegible] în o[illegible]nie pentru whisky-ul cu care ne servise.

Mai înainte ca mașina lui Vartunian să ne [illegible] la a[illegible] p[illegible] la casele noastre atît eu cît și Dan ajunsesem la concluzia [illegible] pentru a doua zi [illegible] program încărcat.

Cap. XXV. Am o bănuială

A doua zi dimineață ne-am dus la Uzina Metalurgică „Obor", care în urma deselor vizite ne devenise tot atît de familiară ca și propriile noastre buzunare, și ne-am înfipt în biroul lui Dodo Petrache. După ce, odată cu urările și zîmbetele de rigoare, ne-am scuturat cu reciprocitate mîinile, am luat loc pe scaunele de lîngă biroul său.

— Mi s-a spus că m-ați căutat ieri-seară acasă, și-mi pare nespus de rău că nu m-ați găsit. Dacă aș fi știut că mă veți onora cu vizita dumneavoastră...

— Nu trebuie să vă scuzați — l-am întrerupt [illegible], vina [illegible] a noastră că am venit pe neanunțate.

— Totuși, mi-ar fi făcut plăcere să stăm de vorbă într-un mediu mai propice și cu un păhărel în mînă... Oricum, sper că prima dumneavoastră vizită nu trebuie considerată și ultima. Nu?

— Bineînțeles. Dacă timpul ne va permite atît dumneavoastră cît și nouă, nu cred că ne-ar strica cîte o recreație în tumultul vieții cotidiene. Dealtfel, soția dumneavoastră și-a dat toată silința pentru a vă ține locul, și a reușit. Amabilitatea doamnei Petrache a fost la înălțimea farmecului personal, calități care ne-au impresionat în mod deosebit de plăcut — am zis, fără să zîmbesc.

A dat aprobator din cap și, cu un aer absent, a spus :

– Într-adevăr, e un om minunat... Rar mai găsești astăzi un om cu calitățile ei...

N-am considerat necesar să-l informez că soția sa a avut bunăvoința să-și expună, cu o oarecare aproximație toate calitățile. Iar dacă ar fi fost după ea, ar fi înlăturat și aproximațiile.

– Am avut o șansă unică întîlnind-o... — a continuat el visător. Am cunoscut-o imediat după ce mi-am pierdut soția, o pierdere după care nu credeam că mă voi mai putea reface... A venit ca un înger, ca o mană cerească, și mi-a redat echilibrul.

L-am ascultat cu multă înțelegere, deși gîndeam că-i un mare ipocrit. Deși o cunoscuse și o luase în subzistență cu doi ani înaintea decesului nevestei sale, acum, făcînd-o pe soțul iubitor și corect, mă trombonea că o cunoscuse pe față ulterior. Întrucît povestea nu mă prea interesa, nu l-am contrazis și am trecut la obiect.

– Domnule Petrache, pentru a nu vă mai răpi timpul, am să revin la scopul vizitei noastre. Pe scurt, vă rog să încercați să vă amintiți tot ce s-a întîmplat și ce-ați văzut în momentul despărțirii de domnul Aganini.

– Bine, dar nu s-au lămurit încă lucrurile ? s-a mirat el.

— Bineînțeles că s-au lămurit. A apărut însă o alta poveste. S-ar părea că, în momentul comiterii accidentului, lîngă domnul Aganini se mai afla un pasager și am vrea să-l depistăm pentru a folosi și mărturia acestuia — am spus cu seriozitate.

A ! s-a arătat el surprins, apoi, după o scurtă reculegere, a întrebat : Și eu cum vă pot fi de folos ?

– Spunîndu-ne pe cine ați văzut în preajma dumneavoastră în momentul în care v-ați despărțit de domnul

Agamian, la intersecția bulevardului Republicii cu strada Armenească.

— [illegible] de sa mai știu. În afară de faptul că [illegible] zile, [illegible] băut. [illegible] că înțelegeți.

Il [illegible] surprins răspunsul, ceea ce nu m-a împiedicat [illegible] mea de a-și cerceta totuși memoria.

[illegible] atitudine de adîncă cugetare, [illegible] mă [illegible] că habar n-are, a zis.

— [illegible] În clipa cînd l-am lăsat pe Agamian la colțul străzii, am văzut un domn venind pe [illegible] bulevard. Cînd a ajuns în dreptul [illegible] cu [illegible], îmi amintesc că în clipa despărțirii, m- [illegible] spre colțul unde îl lăsasem pe amicul meu.

— [illegible] domnul Agamian [illegible]

— [illegible] pornind spre locul de unde plecasem [illegible] Dacă aș fi știut că acest lucru are importanță pentru [illegible] aș fi [illegible] mă îndreptam [illegible] și să ajung [illegible]

L-am [illegible] să-și amintească unele [illegible] [illegible] despărțise de amicul său.

[illegible] pentru [illegible] am plecat.

[illegible] în [illegible], înainte de [illegible]

*

Cînd am intrat în biroul nostru, fără să-mi mai [illegible] scaunul cu cele 75 de kilograme pe care cu onoare le posed, am pus mîna pe telefon și am format numărul lui „nea [illegible]", un tip care mi-a fost șef pe vremuri, pînă să mă [illegible] în actuala mea meserie.

— Cu tovarășul colonel [illegible], de la [illegible] — am cerut.

Am evitat să-mi amintesc de timpurile bune cînd el era căpitan și eu locotenent — [illegible] de tactică, altfel m-ar fi ținut două ore în aparat ca să-mi povestească cît de deștepți eram pe atunci! — și am trecut direct la subiect. Adică, de fapt, l-am întrebat ce părere are despre un tip care, după toate aparențele, cheltuiește cu mult mai mult decît poate cîștiga. Mi-a replicat că basme de astea aude cu toptanul în fiecare zi și, pentru că ne cunoaștem mai demult, [illegible] i-am telefonat numai pentru a-l întreba ce mai face.

— Chiar dacă tipul [illegible], din cîte am aflat, [illegible] prejudiciile casei de ajutor reciproc al unei mari unități [illegible]? — am intervenit cu convingerea care mă caracterizează.

După cum s-a grăbit să-mi ceară numele și locul de muncă al persoanei amintite, am avut impresia că discuția i-a stîrnit interesul. Apoi am avut și [illegible] telefonul [illegible] la revedere.

— Acum ce facem? m-a întrebat Dan, după ce-am așezat receptorul în furcă.

— Mergem la masă! am decretat.

M-a privit atît de neîncrezător, încît, pentru a-i dovedi că sînt un om de onoare, m-am ținut de cuvînt.

Cap. XXVI. Schimb macazu

Cu gîndul la ultima discuţie avută cu Dodo Petrache şi plin de compasiune pentru persoana mea, continuam să cuget asupra posibilităţilor şi şanselor ce-mi mai ramăs seră de a ieşi din încurcătura în care nimerisem. Tot ce ştiam era că nu aveam chef să-l arunc pe Aganini în groapa leilor, în rest aveam capul mai gol decît un pahar gol. Trebuia să-l depistez neapărat pe tipul ce-l condusese pînă acasă pe Aganini, dar nu reuşeam să întrevad nici o posibilitate. Aveam impresia că persoana respectivă era tot atît de viabilă ca şi monstrul din Loch Ness pe care - cu excepţia celor ce ar fi putut să-i certifice existenţa — toată lumea îl văzuse.

Tocmai îmi spuneam că mi-ar fi stat cu mult mai bine dacă aş fi avut inspiraţia sa-mi iau tălpăşiţa în concediu cu o zi înainte de a mă lăsa potcovit cu cazul ăsta scîrbos, cînd a început să zbîrnîie telefonul Cum nu joc la „Loto“ sau „Pronoexpres“, eram sigur că nu-s sunat pentru a fi anunţat că am cîştigat lozul cel mare. Am ridicat receptorul cu indiferenţă. Era nea Grigore. Mi-a comunicat ce-a ieşit din informaţia ce i-o furnizasem. La început l-am ascultat cu interes, apoi, după ce-am închis, am ridicat din umeri plictisit.

— Ştii — i-am spus lui Dan, care se muncea din greu cu tinichelele brichetei sale —, Petrache a scăpat într-adevăr mîna în casa de ajutor reciproc a uzinei

— Cît ? a întrebat, fără să mă privească.

— Un sfert de milion... Dar băieţii încă nu-s gata.

Nivelul delapidării nu l-a impresionat prea mult, şi nu i-am luat-o în nume de rău. Nici pe mine nu m-a afectat

Încă de la începutul activităţii mele în miliţie ajunsesem la concluzia că zicala „unde dai şi unde crapă“ trebuie să fi fost patentată de un polițist Ar fi fost imposibil să aibă altă paternitate Prea se potrivea muncii noastre. Parcă era un făcut să cădem mereu peste cu totul altceva decît căutam. Noi, de la Brigada omucideri, umblam după criminali... și furnizam clienți pentru brigăzile economice și moravuri, iar aceștia, probabil pentru a nu ne rămîne datori, aplicau legea compensațiilor

Pe dracu ! Ce să fac cu un delapidator, cînd îmi trebuia un criminal ? !

— Poate că totuși batem cîmpii — mormai Dan, bineînțeles fără să se ostenească să mă privească.

Nu m-am simțit obligat să-i răspund. Probabil unde tocmai începusem din nou să mă gîndesc la această posibilitate, pe care o admisesem și o respinsesem de atîtea ori, încît nu mai știam pe unde mă scald.

— Dane — am zis, după vreun sfert de oră —, am impresia că facem ce spuneai tu.

In sfîrșit, a ridicat ochii și m-a privit suspicios

— Dar altfel de cum crezi — am adăugat.

Nu mi-a spus cum crede și a rămas în așteptare

— Hai s-o luăm cu ușurelul și folosindu-ne de informațiile furnizate de martori, să încercăm să reconstituim ce s-a întîmplat în noaptea împricinată.

A dat din cap aprobator și am continuat .

— Tipul care l-a condus pe Aganini acasă a intrat în locuința acestuia și, după ce l-a culcat, a avut grijă să-i ia cheile — am zis, ridicînd cu două degete trusa de chei a bănuitului.

— Și ?

— Și astfel a avut posibilitatea să aplice schema cu volanul schimbat și celelalte.

— Aganini a fost culcat pe la nouă și ceva, iar isprava noastră s-a consumat cu aproape două ore mai tîrziu. În acest interval, ce-a făcut presupusul criminal? A jucat poker cu trei mîini moarte?

— Nu cred că a avut cînd s-o facă. A fost nevoit să plece în căutarea unui volan de „Dacia-1300“! Şi, după ce l-a obţinut, să revină şi să-l monteze [illegible] de o a unsp[illegible] [illegible] victima.

— Cum a obţinut volanul?

— [illegible] să-i [illegible] am pus mîna pe telefon şi am chemat circulaţia. Le-am cerut să verifice dacă în noaptea „accidentului“ s-au semnalat furturi de maşini „Dacia-1300“, iar dacă răspunsul va fi afirmativ să-mi trimită procesele verbale de constatare.

— [illegible] să ne fi gîndit mai de mult la această posi[illegible] [illegible] parat [illegible]

— Da[illegible] am [illegible] asupra [illegible], am prins [illegible] repede criminalii şi, neavînd [illegible] mai facem, ne-am plictisi — am zis, pentru a-i de[illegible] umor, dar n-a reacţionat. Probabil că am [illegible] bicei. Deci — am continuat —, [illegible] după [illegible] himba volanul şi pleacă unde ştim. Ce părere ai? Merge?

— [illegible] — a avizat [illegible] lui R[illegible] de cinci cenţi [illegible] or.

— În regulă! Acum fii atent [illegible] adaug la p[illegible] elementele furnizate de martori. Necunoscutul, după ce l suprimă pe I[illegible]u, se înapoiază la locuinţa lui Aganini. Opreşte în faţa porţii, o deschide, duce maşina la locul ei şi revine pentru a închide poarta rămasă deschisă. De fapt, n-a pus lanţul, ci numai a sprijinit-o. [illegible] a pentru a reduce cît mai mult riscul de-a fi văzut [illegible] ini. Apoi pleacă spre apartamentul lui Aganini şi intră în casa [illegible], arătîndu-i din nou [illegible] a bănuitului

— De acord ! Deci intră în casă, pune la loc cheile luate de la Aganini, care e beat de nu știe pe ce lume trăiește, și pleacă trăgînd Yalele de la usa de intrare — îmi continuă el raționamentul. Iar cînd ajunge în stradă, bagă lanțul printre canaturile porții și închide lacătul prin apăsare. După ce termină și această treabă... la revedere ! Parcă pe aici vreai să ajungi. Nu ?

— Exact ! am recunoscut. Ai obiecții ?

— Nu. Consider că lucrurile s-ar fi putut consuma cam așa cum le-ai expus. Dar mai departe ce se întîmplă ? Ne aflăm ca la început... Deși cunoaștem scenariul, autorul rămîne anonim !

— Ascultă. Dar ce distanță este între locuința lui Aganini și colțul unde l-a lăsat Petrache ?

— Vreo 70—80 de metri...

— Perfect ! [illegible] avem a face [illegible] de mi[illegible] de [illegible] ne-am pierdut timpul căutînd o fantomă [illegible] n-am [illegible] că Petrache [illegible] dus acasă [illegible]. De [illegible] a [illegible] ?

— [illegible] se lipește ! Mai întîi, Aganini [illegible] declarat că a [illegible] de Petrache la [illegible]...

— [illegible] ! Habar n-are pe ce lume se afla. Nu [illegible] pînă a [illegible]

— Chiar [illegible] la spusele lui, [illegible] beton ! Să presupunem, în ciuda verificării [illegible], ar fi putut totuși să aibă manevrele în conformitate cu supozițiile noastre ?

— Nu [illegible] fost necesar să recunosc.

— Atunci ? se interesă decumpănit.

— Hai să presupunem că n-are alibi — am [illegible] fără să clipesc.

Mai întîi a făcut ochii rotunzi, apoi, zîmbind, și-a coborît privirea spre rămășițele neasamblate ale brichetei și a început sa le examineze de parcă atunci le-ar fi văzut pentru prima oară.

– Ei ? am insistat.

– N-ar fi mai bine daca am presupune că ne aflăm tolăniți pe plajă, la Mamaia ?

– E imposibil. Mamaia se află la 300 de kilometri, iar noi... aici, cu un caz pe cap !

A ridicat din nou privirea spre mine și, cu seriozitate, s-a interesat :

– Șefu', crezi că ai putea demonstra că alibiul a fost prefabricat ?

– Deocamdată, nu. Dar admițînd că Petrache e omul căutat, pînă la urma poate reușim. Doar am mai sfărîmat noi și alte alibiuri blindate...

– Mai e ceva ! își aminti Dan. Martorul Cristescu ne-a declarat că tipul pe care-l văzuse cotrobăind lînga poartă era înalt cît mine. . Și nu prea-i cazul cu Petrache...

– Deosebit de faptul că relatările martorilor au numai o valoare informativă relativă, precizarea la care te referi a fost facută de un om cu o înălțime submijlocie, categorie care din principiu e subiectivă cînd apreciaza proporțiile unei staturi superioare ei.

– Ai intenția să-l acuzi mai înainte de-a avea dovezi ?

– Nu ! Nu sînt bufon sa mă bucur cînd îmi rîde cineva în nas...

O bataie în ușă mi-a întrerupt tirada. Era un subofițer. Mi-a adus situația cerută la circulație. Am răsfoit repede cele patru dosare subțirele și am reținut unul. Pe celelalte le-am restituit.

– Ai găsit ceva ? a întrebat Dan, după plecarea subofițerului, ridicîndu-se și venind spre mine.

— Această mașină a fost furată după ora nouă jumătate, cînd păgubașul și-a lăsat-o în fața casei, lîngă Grădina Icoanei, iar dispariția a fost constatată a doua zi... cînd a fost obligat să plece la serviciu prin bunăvoința I.T.B.-ului — am zis, înmînîndu-i dosărelul.

— Mașina a fost găsită — a continuat el să citească — cîteva ore mai tîrziu, abandonată pe strada Italiană

— Adică în imediata apropiere a locuinței lui Agnini — am ținut să remarc.

— Broasca ușii era violata și s-a constatat dispariția unei haine de piele, a unui aparat de radio cu tranzistori și a volanului mașinii. De asemenea, s-a mai constatat că pernele mașinii fuseseră tăiate cu cuțitul, iar aparatele de bord sparte. Nu s-au descoperit amprente digitale diferite de ale proprietarului mașinii și familiei sale. În urma extinderii cercetărilor, aparatul de radio a fost găsit spart și aruncat într-o curte din apropiere. Celelalte obiecte n-au fost găsite pîna-n prezent. Avîndu-se în vedere modul de operare, se exclude posibilitatea jafului și se admite ipoteza unui act de vandalism. În prezent, se fac cercetări pentru depistarea persoanelor care ar fi avut motive de răzbunare asupra păgubașului — a încheiat Dan, aruncînd dosarul pe birou.

— Cum e ? Merge ? am întrebat

— Și încă cum! Deși avea nevoie numai de volan, pentru a ne induce în eroare, a făcut tot ce trebuia pentru a se crede că-i vorba de-un act de răzbunare. E tare tipul !

— Întîmplător, știi cumva pe cineva care s-a aflat în jurul orei zece pe lîngă Grădina Icoanei ?

— Sigur că știu, însă, vezi... la unșpe' făr-un sfert era acasă. Deci... ?

— Parcă am convenit că nu mai ținem seama de alibi ?

— Scuzaţi, vă rog, dar uitasem — glumi el. Apropo: mai e totuşi o chestie care nu-mi pică bine. De ce şi-a mai complicat existenţa, făcînd atîtea trucuri cu maşina lui Aganini cînd o avea deja pe cea luată de lîngă Clădirea Icoanei?

— Lăsîndu-ni-l pe Aganini ca [illegible], [illegible] închidem dosarul şi cu asta, basta! Se lipsea de emoţii. [illegible] în cazul că n-am fi avut un vinovat, ancheta ar fi continuat [illegible] să punem mîna pe el.

— Nu crezi că [illegible] cam [illegible] această combinaţie?

— Ba da. Dar ce să-i faci? Cînd te [illegible] mînă [illegible] niciodată ai la dispoziţie colaborarea unui partener atît de [illegible] ca Aganini poţi [illegible] de plan.

— E în ordine. Pe mine m-ai convins însă [illegible].

Dan nu-mi spusese o noutate. Aveam alte [illegible]. [illegible] nu se putea să nu le am, după ce stabilisem că [illegible] de un geniu în materie. În consecinţa, [illegible] suma [illegible] „[illegible] Grigore“. Cînd am închis aparatul, mai [illegible] două elemente noi la bogatul meu bagaj de [illegible] generale. Primul, [illegible] nivelul fraudei [illegible] mai sălt[illegible] de mii, [illegible]-a afectat prea mult, poate unde n-avusesem niciodată o astfel de sumă pentru a-mi putea da seama dacă e mică sau mare. Al doilea, din care [illegible] că acţiunea de delapidare a fost declanşată la scurt timp după ce a început marea dragoste dintre Petrache şi „Raquel Welch“, mi-a căzut bine. Aş fi mers oricum mai departe, dar acum călcam mai sigur. Ceea ce, între noi fie vorba, e cu totul altă gîscă, deşi o băga în aceeaşi traistă.

— Dănuţ, acum ştii ce [illegible] i-a [illegible] precum institutul Gallup.

Deşi s-a abţinut să-şi dea cu presupusul, a început să-şi asambleze în viteză gioarsa. Am înţeles că n-a prea înţeles ce-mi trece prin minte, dar, în schimb, a realizat că fac o schimbare de macaz. Şi nu s-a înşelat.

N-a mai fost necesară nici o invitaţie. Cînd am deschis uşa biroului, Dan era în spatele meu.

Cap. XXVII. Am de făcut cîteva drumuri

Mai întîi, l-am poftit pe Vartanian să mă ducă pînă în Piaţa Amzei. Cînd am ajuns la destinaţie, am intrat în clădirea primăriei.

Funcţionara de la oficiul stării civile era foarte indispusă. Cît am stat în preajma ei, n-am avut impresia că am contribuit cu ceva la ameliorarea dispoziţiei sale. Sînt sigur că dacă n-am fi fost ceea ce eram m-ar fi trimis cu multă plăcere la plimbare.

A deschis un registru, gros şi mare cît o masă de patru persoane, şi a început, fără grabă, să-l răsfoiască.

După vreo oră, cînd începusem să mă întreb dacă n-ar fi cazul să-l trimit pe Dan să cumpere hrană rece pentru [illegible], mi-a cerut să-i mai repet o dată numele care mă interesa. Am executat şi s-a îndreptat spre un dulap uriaş, plin de sertare, care acoperea un perete întreg. S-a uitat la indicativele de pe mai multe sertare şi a tras unul dintre ele. După ce şi-a plimbat degetul pe mai multe mii de fişe, a scos afară una dintre ele şi mi-a dat-o.

Era un imprimat completat, de mînă, cu stiloul. M-am asigurat că era ce-mi trebuia, am scris un bon, pe care l-a vîrît în locul fişei, şi, mulţumindu-i, m-am grăbit să ies în stradă.

Cîteva minute mai tîrziu, am ajuns pe strada Paris şi am oprit în faţa dispensarului medical. După ce-am intrat în clădire, m-am interesat unde lucrează doctoriţa Codreanu Marinella-Luiza şi, îndrumat fiind, am ciocănit la o uşă. Ne-a deschis o femeie de vreo 50 de ani, scurtă, rotundă şi îmbrăcată cu un halat alb.

I-am spus ce dorim şi, trecîndu-ne printr-o cameră unde se mai aflau cîteva persoane, ne-a poftit să luăm loc. După ce i-am explicat că sîntem grăbiţi, iar ea mi-a replicat că şi celelalte persoane din încăpere se aflau în aceeaşi situaţie, s-a decis să ne introducă peste rînd. Şi s-a ţinut de cuvînt. Cînd a ieşit primul pacient, am intrat noi.

După ce-am fost introduşi în cabinet, am văzut o fetişcană pînă în 25 de ani, stînd în picioare, lîngă birou, cu mîinile încrucişate pe piept. Nu ştiu de ce, dar am avut impresia că nu mai sînt tot atît de grăbit ca la venire. Probabil însă că fetişcana era de altă părere. Mai întîi s-a uitat întrebătoare la asistenta medicală, apoi ne-a anunţat :

— Nu dau consultaţii colective. Rog pe unul dintre dumneavoastră să aştepte afară.

Indiscutabil că avea dreptate şi-am privit spre Dan, cu speranţa că a priceput ce are de făcut. Însă, după felul cum se uita la mine, mi-am dat seama că lucrurile stăteau altfel. Dan aştepta să mă simt eu. Dar n-am putut să-i fiu pe plac.

— N-am venit pentru o consultaţie, ci, mai mult, pentru o discuţie — am spus.

— Am foarte mulţi pacienţi afară şi, dacă aţi venit numai pentru o discuţie, v-aş ruga să aşteptaţi pînă termin consultaţiile — propuse ea, convinsă, după felul în care o privisem pînă atunci, că-i mai bine să se lipsească de prezenţa noastră.

M-am grăbit să-i explic motivul care ne adusese în cabinetul ei de consultaţii.

— Vă stau la dispoziţie — s-a decis ea, contrariată, în timp ce, trecînd în dosul biroului, ne-a invitat să luăm loc pe scaune.

Am aşteptat să se aşeze ea mai întîi, apoi i-am întins formularul pe care îl luasem de la primărie.

— Dumneavoastră l-aţi întocmit ? am întrebat.

— Da ! a confirmat ea, surprinsă, după ce l-a privit. E ceva în neregulă ?

— Asta ar trebui să ne spuneţi dumneavoastră — am zis privindu-i ochii, care, deşi mă observau cu un început de nelinişte, erau atît de căprui şi magnifici încît sînt sigur că nici un locuitor de pe Terra nu le-ar fi putut rezista — bineînţeles, cu excepţia mea, cînd sînt în interes de serviciu ! Şi eram.

— Eu vă spun că totul a fost în perfectă ordine. Altfel, fiţi sigur, nu l-aş fi eliberat mai înainte de a anunţa miliţia. Şi cum n-am făcut-o...? a ridicat din umeri şi mi-a zîmbit, pentru prima oară de cînd eram acolo. Cred că la mijloc era o viclenie. Constatînd însă că trucul nu s-a lipit, a adăugat la gropiţele care i-au apărut în obraji şi două şiruri de perle albe şi strălucitoare, cu mult mai grozave decît cele comandate de vedetele Hollywood-ului la specialiştii în proteze dentare.

— Sînteţi sigură că decesul s-a datorat gripei ? am întrebat, amintindu-mi că, deşi fata merita privită, mai aveam cîteva trebuşoare de terminat pînă la ora patru după-amiază.

— Bineînţeles ! aruncă ea, parcă mirată de stupiditatea întrebării.

— Deci, excludeţi posibilitatea ca decesul să fi avut altă cauză decît gripa ? am întrebat, fără a omite să-mi înăspresc puţin glasul pentru a-i da să înţeleagă că trebuie să se gîndească înainte de-a răspunde.

— Dumneavoastră aveţi motive să credeţi că decesul a survenit altfel ? a încercat ea s-o facă pe diplomata, dar se vedea bine că o speriasem.

Aş fi putut să-i explic că nu mă aflam în faţa ei pentru a face schimb de opinii, ci pentru a pune întrebări, dar am renunţat. Niciodată nu mi-a plăcut să audiez persoane timorate.

— Domnişoară doctor — am spus, după ce-am văzut că degetele lungi şi frumoase, ca de pianistă, nu sînt prevăzute cu ceea ce se numeşte verighetă —, întrucît nu excludem o astfel de posibilitate, vă rugăm să ne relataţi tot ce ştiţi despre fosta dumneavoastră pacientă.

— Atunci s-o iau de la început — se decise ea. Acum vreo şase luni, mai precis la jumătatea lunii februarie, am fost anunţată că doamna Petrache este bolnavă. I-am făcut o vizită acasă şi, cu această ocazie, am constatat că a contractat o gripă asiatică, care în perioada aceea făcea ravagii în Capitală. În consecinţă, i-am prescris tratamentul adecvat...

— Sînteţi sigură că suferea de gripă ? se auzi glasul lui Dan.

— Indiscutabil ! Atîta lucru am învăţat şi eu în facultate ! îl repezi ea, încruntîndu-se.

Pentru că nu-i stătea bine cu riduri, am intervenit rugînd-o să nu-şi întrerupă relatarea.

— Am continuat s-o vizitez zilnic aproape o săptămînă, pînă am constatat o îmbunătăţire a stării pacientei. Tocmai începusem să cred că misiunea mea luase sfîrşit, cînd, spre stupoarea mea, am fost anunţată în ziua următoare de decesul pacientei. Această știre m-a afectat cu atît mai mult cu cît, după cum vă spuneam, avusesem impresia că depășind criza a intrat în convalescență. Am rămas atît de surprinsă, încît n-am vrut să semnez certificatul de deces decît după ce am mai văzut încă o dată pacienta...

— Ați examinat-o din nou ? am întrebat.

— Da, dar n-am remarcat nici o urmă de violență...

— Ați dezbrăcat-o complet ? o întrerupse Dan, parcă ghicind ce voiam să întreb.

— Nu, n-am făcut o examinare aprofundată... — recunoscu ea îmbujorîndu-se la față. În perioada cînd mi-a decedat pacienta, gripa făcea ravagii, iar noi nu mai prididearn alergînd zi și noapte pe la bolnavi... Vă dați seama că într-o astfel de situație, în care decesele nu aveau un caracter excepțional, datoria mea era să mă ocup de bolnavi, nu de morți, care oricum nu mai puteau fi ajutați.

— De fapt, în ce a constat examinarea făcută pacientei ? am întrebat.

— Era culcată cu fața în sus și am dezvelit-o. Întrucît n-am remarcat nimic suspect, mi-am spus că datorită temperaturii ridicate a făcut un stop cardiac. Deci — zise ea înălțîndu-și umerii —, n-am avut de ce să refuz eliberarea certificatului de deces.

— Poate că urmele de violență se aflau pe partea dorsală — sugeră Dan.

— N-am avut nici un motiv s-o răstorn, așa că nu vă pot răspunde...

— Păcat — aruncă Dan.

— Da, într-adevăr e păcat că n-ați fost de față atunci, cînd trebuia, și veniți acum, după jumătate de an, să-mi puneți la îndoială capacitatea profesională ! îl repezi doctorița.

— Nu trebuie să vă simțiți lezată de întrebările noastre, domnișoară doctor. Mai cu seamă că, întrucît investigația noastră se bazează numai pe o vagă bănuială, diagnosticul pus de dumneavoastră poate fi corect — am încercat eu s-o calmez, și zîmbetul cu care m-a răsplătit mi-a spus că reușisem.

Am vrut să-i ofer o țigară, dar m-a refuzat, spunînd că fumează numai patru pe zi. Apoi, pentru a-mi dovedi că nu-i supărată, a adăugat :

— În orice caz, nu intenționez să vă induc în eroare. Lipsa urmelor de violență nu exclude aprioric un omor, deoarece acesta se poate realiza și pe alte căi... mai puțin vizibile.

La o astfel de posibilitate mă gîndeam și eu, așa că am chestionat-o în continuare :

— Vă mai amintiți cine s-a ocupat de îngrijirea pacientei din partea familiei ?

— Numai soțul ei. Dealtfel, mi-a spus că pentru a se putea ocupa de soția sa s-a învoit de la serviciu. După felul în care a îngrijit-o, sînt sigură că o iubea mult. Era atît de surmenat și nedormit, încît, temîndu-mă să nu-i slăbească rezistența și să-mi contracteze și el gripa, i-am prescris un tranchilizant, o rețetă de meprobamat...

Fu întreruptă de soneria telefonului. După ce-și notă o adresă, închise aparatul și reluă :

— Întrucît pacienta a fost îngrijită în exclusivitate de soțul ei, înseamnă că acesta e bănuitul ?

— Poate — am zis.

— E imposibil ! Rar mi-a fost dat să văd un bărbat atît de disperat, de distrus de pierderea suferită... Cred că vă înșelați — mă asigură ea cu convingere.

— Nu-i exclus să aveți dreptate — am recunoscut.

— Intenționați să mergeți mai departe ? întrebă ea, pe cînd ne ridicam de pe scaune.

— N-avem altă cale. Dacă doriți, o să vă informez asupra rezultatului obținut — am propus, lipindu-mi privirea de fermecătorii ei ochi.

▪

Următorul drum m-a dus la procurorul Lupu. Acesta ne-a primit cu atîta amabilitate, încît am rămas surprins; mai ales după ce s-a oferit să ne comande și cîte o cafeluță. Tratația lui m-a afectat atît de mult, încît, emoționat, m-am declarat de acord. Sincer vorbind, nu-i exclus ca la slăbiciunea mea să fi contribuit și faptul că în ultimii cincisprezece ani, de cînd ne cunoșteam, numai eu plătisem cafelele, rolul lui limitîndu-se la comandarea lor.

După ce-a telefonat la bufet după cafele, am început să-i privesc nasul, mult prea lung pentru capul său mic, cu obrajii supți și ridați, și să mă întreb ce l-a determinat să facă această cheltuială nemaipomenită la un zgîrciob ca el. Oare să-l fi avansat ?... Nu, era imposibil să se fi făcut o greșeală atît de mare !

— Mîine e ultima zi de lucru — îmi comunică vesel, bineînțeles nu mai vesel decît poate fi un tip acru ca el. De poimîine sînt în concediu.

În timp ce-l felicitam, cu gîndul la concediul meu dus pe apa sîmbetei, a apărut bufetiera și ne-a servit cafelele.

— Ce vînt te-a adus iar la mine, Nicule ? mi se adresă el, cu familiaritatea adoptată cînd ne aflam între noi.

Am sorbit din cafea, foarte slabă și prea dulce, și, dezgustat, mi-am aprins o țigară.

— Poftim ? ! a sărit el, după ce i-am spus.

Mi-am repetat cererea, în timp ce-i priveam ochii, care mă examinau cu o căutătură siderată.

— Poate glumești ? a sperat el.

În timp ce-l asiguram de contrariu, mi-am dat seama că regretă cafeaua ce ne oferise. Drept care, simțindu-mă jignit, nu m-am mai atins de ea... deoarece n-avea nici un gust.

Fără să-mi ceară explicații suplimentare, mă anunță pe un ton imperativ :

— Îți reamintesc că mîine e ultima mea zi de lucru, și n-am nevoie de niște încurcături provocate de imaginația ta elucubrantă ! Cazul e oricum rezolvat. Înaintează-mi dosarul și... basta !

Am simțit cum mi se triplează ficatul, dar nu i-am dat atenție. Apoi, afișînd un calm ce-mi era străin, am început să-i relatez felul în care am ajuns la concluzia mea.

M-a ascultat lovind nervos cu stiloul în cristalul biroului. Cînd am terminat, m-a întrebat :

— Și dacă raționamentul tău e eronat ?

— Dar dacă e bun, nu rezolvăm un caz care, altfel, poate rămîne nesoluționat ? m-am interesat, cu candoarea cuvenită.

— Eu nu mă bag ! Riscul e prea mare ! spuse el cu un curaj pe care nu-l bănuiam. În cazul cel mai fericit, aș pierde ce nu am : timpul !

Exact la această concluzie am ajuns și eu. În consecință, m-am ridicat de pe scaun, fericit că nu mai trebuie să privesc lichidul acela din ceașcă.

— Nicule, vreau ca pînă plec în concediu să elucidăm cazul Aganini ! mă avertiză el, cînd Dan a deschis ușa biroului.

— Și eu am această dorință, Mișulică — l-am asigurat cu convingere.

— Nu-mi păreai prea fericit ieri, cînd te-am văzut prin inspectorat — mă luă la vale Doina, secretara colonelului Alexandrescu.

— Parcă azi sînt... ? i-am replicat morocănos, încă sub influența discuției avute cu Lupu. Șeful e în birou ?

M-a privit amuzată — cu ochii ei mari, verzi, și mai ales frumoși — și mi-a spus că pot intra.

— Crezi că ai nevoie și de mine ? se interesă Dan rugător.

L-am înțeles și, clătinîndu-mi negativ capul, am intrat singur.

— Mi s-a spus că iar o faci pe grozavul — mă luă în primire șeful, bine dispus, în timp ce probam fotoliul oferit.

Am mirosit imediat cum vine treaba și-am răspuns cu modestie :

— Nu eu, ci dom' procuror Lupu.

— Mi-a dat telefon și mi-a spus că probabil unde n-ai ce face îți cauți de lucru.

— Chestie de optică, tovarășe colonel. Eu consider că îmi fac numai datoria.

— Bine ! Relatează-mi despre ce-i vorba.

După ce m-a ascultat cu atenție, a început să cugete cu glas tare :

— Mă, băiețaș, treaba e tare încurcată... În ceea ce-l privește pe bănuitul Aganini, este clar că trebuie eliberat de urgență ! În rest, ai dreptate... Cu toate riscurile pe care le incumbă propunerea ta, trebuie s-o adoptăm... Nu văd altă cale !

Apoi, fără să mă mai bage în seamă, a dat telefon unui șef al lui Lupu. Astfel, mi s-a oferit posibilitatea să audiez o prelegere despre cele mai noi metode de pescuire a păstrăvilor. Tocmai începusem să regret că n-am stenografiat indicaţiile şefului meu, pentru a putea publica ulterior un tratat de specialitate, cînd, brusc, a trecut la tema mea.

Cinci secunde mai tîrziu, m-a anunţat că procurorul şef-adjunct şi-a însuşit punctul nostru de vedere.

Cum dintotdeauna mi-au plăcut numai păstrăvii gata fripţi, m-am grăbit să-l iau pe Dan din anticameră, unde rămăsese să-i facă ochi dulci Doinei, şi să pornim spre un restaurant.

Cap. XXVIII. În sfîrşit!

A doua zi dimineaţă, la nouă fix, cînd am ajuns cu Dan la locul de întîlnire, i-am găsit pe toţi prezenţi. Procurorul Lupu, care, fără să-mi răspundă la salut, mi-a aruncat o privire dispreţuitoare, şi medicul legist Capolide, un tip tuciuriu şi bonom, care, deşi şi-a înclinat capul în chip de salut cînd am apărut, nu părea într-o dispoziţie prea bună.

Era o căldură groaznică. Probabil că fusese la fel şi în ultimele zile, dar, fiind stăpînit de frigurile anchetei, nu avusesem timp s-o remarc.

Capolide îşi scoase pălăria de paie şi, în timp ce-o vîntura pentru a-şi răcori chelia, se uită întrebător spre Lupu :

— Ce facem ? Îi dăm drumul odată ?

— Nu ştiu ! Toată iniţiativa îi aparţine dumnealui... — aruncă Lupu şi, pentru a nu exista vreo confuzie, arătă spre mine — ... idem, răspunderea !

Deşi-mi dădeam seama că mi se oferă ultima şansă de a ieşi basma curată, n-am remarcat-o. Miza era prea mare pentru a renunţa la ea de teamă că voi fi dat ca exemplu negativ prin toate dările noastre de seamă.

— Da, se poate începe — am decis.

— Exhumarea ! a ordonat Capolide celor trei gropari care, înarmaţi cu sape şi lopeţi, stăteau lîngă o movilă de pămînt străjuită de-o cruce din lemn.

Liniştea care domnea în cimitirul „Reînvierea“ fu spulberată de zgomotul înfundat al sapelor ce începuseră să muşte din pămînt.

— Cum îţi veni ideea asta fantastică, căpitane ? mă întrebă Capolide, apropiindu-se de mine.

— Deductiv, doctore, deductiv... — am încercat eu să glumesc, deşi, sub influenţa apăsătoarei atmosfere, nu prea mă simţeam în largul meu.

— Asta-i un act de vandalism... un sacrilegiu ! mîrîi Lupu, aparent, fără adresă.

— Ştii, doctore — am zis, poate cu intenţia de a-mi consolida propria mea platformă morală —, rezultatul investigaţiilor m-a pus în faţa unei situaţii paradoxale, imposibile.. Concluzia probelor adunate mă obliga să trimit un nevinovat în închisoare şi să-l las pe adevăratul făptaş în libertate...

— Oricum ar fi intrat unde-i era locul, pentru fraudă, mă întrerupse Lupu, bineînţeles, tot fără să mă privească.

Am răspuns şi eu la fel, fără adresă :

— În justiţie nu ne jucăm de-a compensaţiile ! Cine ucide trebuie să suporte consecinţele !... În rest, dacă mai apar şi alte delicte, suplimentare sau consecutive, nu-i treaba mea !

— Şi eşti sigur că în acest mod vei obţine proba care-ţi lipseşte ? mă întrebă Capolide, arătînd spre gropari, care, excavînd pămîntul, îşi şi terminaseră pe jumătate treaba.

— Da! Cred că sînt pe o cale bună. Cînd un bărbat trecut de patruzeci și cinci de ani se aprinde după o fată de douăzeci și, pentru a o putea păstra, fură cu mîinile pînă la coate, poate să facă și mai mult... În afară de faptul că, în mod nejustificat, a încercat să-mi ascundă adevărata vechime a legăturii cu tînăra femeie, nici moartea soției sale nu mi-a părut prea firească. Coroborînd toate acestea cu imposibilitatea de a-i proba altfel vinovăția, am ajuns la soluția exhumării — am zis apropiindu-mă de groapă.

Se vedea capacul, iar oamenii se străduiau să strecoare pe dedesubtul sicriului două funii.

L-am privit cum îl ridică și-l așază de-a curmezișul gropii.

Capolide a făcut semn unuia dintre ei. În timp ce cel desemnat strecura o rangă sub capacul sicriului, Capolide, ironic, m-a întrebat:

— E prima exhumare la care asiști?

— Nu, am mai asistat la dezgroparea unui [illegible] care zăcuse patru ani...

— Patru ani... Hm! Patru ani e [illegible] treabă curată. Să vezi la șase luni cum e...

Nu știu ce-a mai spus. Duhoarea care a izbucnit [illegible] răsturnarea capacului a fost îngrozitoare. [illegible] întors capul și l-am văzut pe Dan, care, din prudență, [illegible] cu vreo cincizeci de metri, [illegible] studia inscripția unui monument.

— Cum e? m-a întrebat [illegible] Capolide.

L-am privit fără să-i răspund.

— Du-te și bea un coniac! mi-a spus el, probabil impresionat de mutra pe care o făceam. [illegible]!

În timp ce mă îndepărtam, [illegible] grăbit pe poarta cimitirului.

*

Trei ore mai tîrziu, [illegible] [illegible] de nerăbdare, părăseam biroul [illegible] [illegible] am primit raportul lui Capolidi, [illegible] comunica că identificase prezența meprobamatului în sistemul nervos central al cadavrului.

Deși semaforul investigațiilor indica culoarea [illegible], mai aveam nevoie de două precizări. M-am grăbit să le [illegible] telefonic: una de la Capolidi și cealaltă de la m[illegible] [illegible] a defunctei Marinella-[illegible]za Codreanu.

Cap. XXIX. În concluzie, am fost un ageamiu!

După ce am terminat ultima convorbire, mi-am [illegible] [illegible] pe sub birou și mi-am [illegible] umerii de spătarul [illegible]. Aceasta fiind [illegible] [illegible] pentru [illegible] [illegible] a [illegible] formată de-a [illegible] anchetei.

[illegible] minut mai tîrziu mi-am reluat poziția normală [illegible] [illegible] și l-am sunat pe [illegible] Grigore. Cum mi-a [illegible] glasul, a început să-mi povestească că băieții lui au [illegible] o fraudă de peste 400 de mii, dar i-am tăiat-o, explicîndu-i că întrucît partea financiară a afacerii nu mă [illegible] afectează, nefiind un tip materialist, am nevoie de [illegible] [illegible] pentru alte chestii. N-am avut impresia că cererea [illegible] l-a încîntat în mod deosebit, probabil unde [illegible] cu [illegible] [illegible], dar mi-a promis că mi-l trimite.

Nu mult după ce-am închis telefonul, au apărut [illegible] subofițerul și „amicul" nostru.

În timp ce Dan îi povestea subofițerului că nu-i [illegible] să [illegible] accepte, eu l-am examinat pe domnul Petra[illegible].

Excluzînd faptul că părea indispus, sînt sigur că nu mai avea nici un dram de simpatie pentru mine. Dar n-am pus chestia asta prea mult la inimă: poate și datorită faptului că mai întîlnisem această schimbare de atitudine la mulți din cei care poposeau pe scaunul din fața biroului meu.

– Vă rog să luați loc, domnule Petrache, l-am invitat ca o gazdă bine crescută ce sînt.

Dumneavoastră trebuie să vă mulțumesc pentru încurcătura în care am fost vîrît. Nu? a mîrîit el amenințător.

– Da – am recunoscut eu, cu modestie.

– Și acum sînteți satisfăcut? a vrut să știe.

– Nu, din contra, regret... Regret că n-am putut să împiedic mai demult jaful pe care l-ați comis în dauna unor oameni care muncesc din greu! Da să lăsăm asta...

– Sigur, să lăsăm asta! Doar nu pot să vă pretind mustrări de conștiință.. N-am la cine! stabili el, cu superioritate.

Cu ani în urmă, cînd eram tînăr și lipsit de experiență, m-aș fi apucat să-i explic ce înseamnă noțiunea pe care o invoca. Acum însă nu mai simțeam această vocație de duhovnic. Probabil unde remarcasem, între timp, că aproape toți făptașii se considerau — după ce trebuiau să dea socoteala pentru faptele lor — niște persecutați ai societății.

Din ce cauză spuneați că a murit prima dumneavoastră soție? am întrebat, ca și cum numai despre acest subiect s-ar fi discutat pînă atunci.

Cred că nici chiar dacă m-aș fi transformat brusc într-o găină cu trei capete și cinci picioare (sau, poate invers), tot n-ar fi trebuit să mă privească mai năucit.

— Poftim?! a reușit să îngăime.

Am repetat întrebarea.

— Nu înțeleg ! a izbucnit, indignat. Ce rost are această întrebare ?.. Intenționați să amestecați și memoria ei în această afacere ?...

— Intrebări pun numai eu ! l-am întrerupt cu asprime. Aștept să-mi răspundeți !

— Doar v-am spus, datorită epidemiei de gripă.. — s-a înmuiat dînsul.

Nu cumva a concurat la deces și felul în care a fost îngrijită bolnava ? intră pe fir și Dan.

In nici un caz. Pentru a putea fi îngrijită, mi-am luat și concediu de la serviciu. Doar nu puteam s-o las singură în casă... — ne asigură el.

La ce oră a survenit decesul ? am întrebat.

Puțin după ora două după-amiaza.

— A suferit mult ? se interesă Dan.

Nu. Cred că nici nu și-a dat seama. Dealtfel, și eu am fost surprins cînd am văzut că nu mai respiră..

— Deci ora două după-amiază reprezintă numai momentul în care ați constatat decesul, nu cînd s-a produs... — monologai eu, făcînd-o pe gînditorul. În aceste condiții, moartea ar fi putut surveni chiar cu cîteva ore mai înainte...

— Nu înțeleg ce doriți ? ! răbufni dumnealui. Aveți intenția să mă acuzați că i-am provocat decesul prin neglijență voluntară ?... Deși nu simt nevoia de a mă disculpa, nu aveți decît s-o intrebați pe doamna doctor Codreanu, care a tratat-o pe soția mea, de felul în care am îngrijit-o... Dînsa știe cum am vegheat tot timpul la patul nevestei mele. În acest scop, parcă v-am mai spus, mi-am luat și concediu...

— Probabil că m-ați înțeles greșit — am zis conciliant. N-am afirmat că ați neglijat-o, ci încercam să stabilesc dacă în ultimele ore ale bolnavei v-ați aflat în preajma ei.

— De ce nu m-ați întrebat așa ? Răspunsul ar fi fost categoric ! mă anunța mai stăpîn pe sine. De la ora zece, cînd m-am înapoiat de la farmacie, unde i-am făcut rețeta prescrisă de doctorița, am stat pe un fotoliu lîngă patul ei și am citit o carte.

— Între orele zece și două după-amiaza, ați avut [illegible] discuție cu soția dumneavoastră ? îl contră Dan, care [illegible] uimirea mea, uitase să-mi mai demonteze bricheta. Pentru o clipă am sperat că a pierdut-o, dar în secunda următoare a scos-o și a început să o pulverizeze. Astfel, mi-am dat seama, o dată în plus, că vorbele frumoase nu-s decît [illegible]

— Doriți să aflați dacă nu ne-am certat și, într-o [illegible] de nervi, am strîns-o de gît ? îl persiflă dînsul, apoi [illegible] tonul. Nu vă ajunge că m-ați înfundat cu delapidarea ? Acum vreți să mă scoateți și ucigaș ? Nu o să vă meargă. Ar fi trebuit să știți că un bolnav de gripă, stăpînit [illegible] temperatură de 40 de grade, dormitează tot timpul.

— Sînt anchetator, nu medic — spuse spășit Dan.

— În ziua în care a decedat soția dumneavoastră [illegible] mai primit pe cineva în casă ? Vreun musafir, de [illegible] îi sugerai eu.

— Vreți să știți dacă mi-am adus vreo femeie [illegible] ironiză el. Fiți liniștiți ! Am avut atîta decență să nu [illegible] să mă distrez cînd soția mea suferea. Dar, în definitiv, [illegible] doriți ? De ce m-ați adus aici ? strigă el, enervat de întrebările noastre aparent fără sens.

— Pentru a edifica un aspect, nu tocmai clar... l-am anunțat, pe cînd îmi examinam cu multă atenție manichiura.

— Și mai durează mult această edificare ? mă luă dînsul la vale.

— Nu, sîntem gata... — i-am replicat, convins că întrebările de hărțuială ce i le pusesem stiam suficient pentru a-l determina să spună adevărul.

— Deci pot să plec ! [illegible] ridicîndu-se de pe scaun.

— Nu vă grăbiți ! Luați loc, să terminăm și partea finală a discuției ! îl pofti Dan, cu un ton autoritar.

— Mă rog... — admise dînsul, conciliant, reocupîndu-și scaunul.

— Vă acuz de uciderea soției dumneavoastră ! îl anunță Dan.

— Fiți, domnule, serios ! protestă el, ultragiat. De ce mi-aș fi ucis soția cînd o iubeam ca pe ochii din cap ? Moartea ei a reprezentat cea mai mare pierdere din viața mea.

— Nu s-ar putea spune că pierderea la care vă referiți a fost chiar atît de ireparabilă. Două săptămîni mai tîrziu, v-ați grăbit să vă consolați și... și s-ar părea că ați reușit pe deplin ! l-am întrerupt.

O clipă păru descumpănit, apoi ne puse o placă :

— În acele momente grele, de desperare, am avut [illegible] s-o cunosc pe actuala mea soție și mi-am dat seama că este singurul om capabil să mă readucă pe linia de plutire, să mă refacă. — ne lămuri el destul de convingător, după care schimbă tactica și ne luă repede : Dar, în definitiv, cum vă permiteți să-mi aduceți o astfel de acuzație ?! De unde v-a intrat în cap că am strîns-o de gît ?...

— Noi n-am spus că ați strîns-o de gît.

— Atunci ?! avu dînsul reacția scontată.

— Ați otrăvit-o cu pastilele de meprobamat prescrise pentru dumneavoastră de medicul circumscripției ! am spus, dintr-o bucată.

Mai întîi se făcu livid, apoi protestă dezlănțuit :

— Nu e adevărat ! E o minciună sfruntată !

— Vă rog să nu mă întrerupeți ! am spus cu [illegible]. Ați dizolvat meprobamatul în apă și i-ați dat [illegible] să bea soluția rezultată.

— De unde ştiţi ? Aţi discutat cu ea ? mă întrebă el, batjocoritor. Poate că i-am dat cianură, doar aşa se obişnuieşte în romanele poliţiste, din care s-ar părea că aţi citit prea multe...

— Domnule Petrache, l-am avertizat — mi-aş permite să vă dau un sfat : renunţaţi la ironii ! Urmare a unor bănuieli, am exhumat şi examinat cadavrul soţiei dumneavoastră. Acum vă este clar de ce am vorbit de meprobamat, sau carbaxin, dacă vreţi ?

— Aţi exhumat-o pe Elena ? întrebă el complet buimăcit.

Am dat aprobator din cap.

M-a privit îndelung, încercînd parcă să-şi dea seama dacă nu-i trag o cacialma, apoi, foarte convingător, a început să mă lămurească :

— Bine, dar, chiar dacă aşa stau lucrurile, de unde aţi ajuns la concluzia că am ucis-o eu ? Poate a otrăvit-o altcineva... Sau poate s-a sinucis...

— Dumneavoastră, personal, aţi exclus aceste posibilităţi prin răspunsurile pe care ni le-aţi dat. În cele patru ore care au precedat decesul, aţi fost tot timpul lîngă soţia dumneavoastră, deci nici un străin nu a putut veni s-o otrăvească.

— În acest caz, rămîne cealaltă ipoteză... în scurtele intervale în care am lipsit de lîngă ea, s-a sinucis...

— N-a avut cum ! Întrucît, după spusele dumneavoastră, a dormitat tot timpul, e greu de crezut că în absenţa dumneavoastră s-a dat jos din pat pentru a căuta meprobamatul... care l-aţi cumpărat chiar în aceeaşi zi...

— N-a trebuit să-l caute, se afla pe noptieră, lîngă patul ei...

Nu vă întreb ce căuta medicamentul dumneavoastră la îndemîna bolnavei, ci vă rog să-mi spuneţi cum de n-aţi remarcat, ulterior, dispariţia acesteia? Doar nu -a solicitat degeaba doctoriţei!

— Şi totuşi s-a sinucis — îngăimă el, demoralizat. A profitat de-o clipa de neatenţie din partea mea şi l-a înghiţit... Cînd am văzut ce-a facut, era prea tîrziu.

— Nu-i adevarat! Îngurgitarea nu s-a putut face într-un moment de neatenţie. Pentru prepararea unei soluţii de meprobamat, ar fi avut nevoie de minimum un sfert de oră, aşa ca... am ridicat din umeri şi am lasat fraza neterminată...

În liniştea care s-a lăsat în birou se auzea numai respiraţia lui zgomotoasă şi sacadată.

— Bine, dar ce motiv aş fi avut s-o ucid? întrebă într-un tîrziu, privind pierdut spre podea.

— Cred ca actuala dumneavoastra soţie nu e straina de ce s-a întîmplat...

— Nu! Nu-i adevărat! strigă el, disperat. Ea n-are nici o vină!

— Chiar daca n-are nici o vină sancţionabila prin lege, din punct de vedere moral, fapta ei este egala cu a dumneavoastră. Pentru a v-o putea apropia, i-aţi satisfăcut toate capriciile, fara a ţine seama de faptul ca astfel aţi jefuit munca si agoniseala a cîtorva mii de oameni. Aţi fost stăpînit de dorinţa de a o păstra, indiferent prin ce mijloace, iar ea a ştiut sa profite din plin de slabiciunea dumneavoastră. La început, n-am acordat prea multa atenţie declaraţiei prin care susţineaţi că aţi cunoscut-o ulterior decesului soţiei dumneavoastră... deşi ştiam ca aveaţi relaţii cu dînsa de doi ani — deoarece mi-am spus ca ascundeţi adevarul dintr-o pudoare convenţionala. Dar mai tîrziu, după constatarea imensei fraude pe care aţi produs-o (deşi, fiind economist de profesie ar fi trebuit să ştiţi ca ea nu putea ramîne nedescoperita), mi-am da seama [illegible] din categoria celor ca [illegible] prezîn[illegible] autocontrolul pot ajunge oriunde, chiar și la delictul suprem: omuciderea! Astfel am trecut la reexaminarea [illegible] condițiilor care au dus la decesul soției dumneavoastră.

Văzînd că n-are intenția să vorbească sau să-și dezlipească privirea de pe covor, am întrebat:

Ea v-a cerut să legalizați legătura?

— Nu! Eu am vrut! a spus el, decizîndu-se să-și ridice [illegible] congestionați de la covor și să mă privească. Am [illegible] mult s-o țin lîngă mine... Nu puteam s-o controlez. [illegible] era teamă că datorită nesăbuinței tinereții ei să nu o [illegible]. Îmi dădeam seama că n-aș fi putut supraviețui [illegible].

— Deci, v-ați ucis soția pentru a vă căsători cu amanta dumneavoastră? îi ceru Dan să precizeze.

Nu, asta a fost în subsidiar... De fapt, tot ce s-a întîmplat a fost numai din cauza Elenei. Aflînd că întrețin legături cu altă femeie, a început să-mi facă viața insuportabilă, deși din punct de vedere material nu ducea lipsă de nimic. Știți, leafa o aduceam intactă acasă. Sînt [illegible] dacă n-ar fi survenit o întîmplare nenorocită [illegible] fi fost acum în fața dumneavoastră.

Ce întîmplare? l-am întrerupt, lungindu-mi bine urechile.

— [illegible] zi înainte de a se îmbolnăvi de gripă a descoperit [illegible] costumul pe care-l schimbasem carnetul [illegible] care [illegible] sumele și conturile de unde sustrăgeam banii casei [illegible] recipise. Și-a dat imediat seama despre ce e [illegible] cînd am venit acasă mi-a spus că a doua zi va [illegible] cabinetul directorului uzinei și-i va povesti [illegible]. N-a [illegible] avut cînd, deoarece [illegible]

— O ocazie pe care ați avut grijă să n-o ratați — spuse Dan.

Şi-a lăsat iar capul în jos şi [illegible] Nici [illegible] era necesar.

Am lăsat ca liniştea să se aştearnă [illegible] birou, [illegible] mari tensiunea panicii şi zbuciumului ce-i provocase [illegible] demascarea odioasei sale fapte. Cîteva minute mai [illegible] cînd am apreciat că amalgamarea gîndurilor sale a [illegible] la paroxism, m-am decis să [illegible] elucidez partea [illegible] obscură a cazului.

— De ce l-aţi ucis pe Ionescu? am spus cu [illegible] lanţa care trebuia să arate că întrebarea, avînd [illegible] caracter formal, nu necesită un răspuns. De fapt, [illegible] stăteau niţel pe dos. „Accidentul“ fusese atît de [illegible] [illegible], încît, deşi nu aveam nici un dubiu asupra [illegible] litaţii lui, eram pe de-a întregul edificat că-mi va [illegible] mult decît greu să produc probe de învinuire. Singura posibilitate de a-i dovedi [illegible] [illegible] a- furnizată numai de el.

Dacă prinsesem bine momentul [illegible] trebuit să se termine printr-o mărturisire, de [illegible]

— Eu l-am ucis pe Ionescu? a [illegible] se mire.

— Lăsaţi copilăriile. Ce rost are [illegible] vinovatul... am îndrugat, [illegible] mi-am ratat singura şansă.

— Vreţi să-l faceţi scăpat pe Aganim, dar [illegible] minciună... N-am nici o legătură [illegible] accidentul [illegible] lui Ionescu...

— Avem doi martori care v-au văzut plecînd, respectiv revenind cu maşina lui Aganim în noaptea cînd [illegible] fost ucis Ionescu.

— Aş! Dacă aceşti martori ar fi [illegible] într-adevăr, m-aţi fi arestat demult...

— Întrucît puteam s-o facem oricînd, am preferat să lămurim în prealabil împrejurările în care a [illegible] fapta

Dumneavoastră — am spus fără a mă tulbura sau să clipesc.

M-a privit cîteva clipe încruntat, încercînd probabil să-mi citească pe față bluful. Apoi a izbucnit în rîs, un rîs sardonic.

— Căutați-vă altul, domnule! N-am nici un amestec în...

— Am să-mi dovedesc afirmația! l-am întrerupt. Apoi, aruncîndu-mi ultimul atu în joc, am început să-i povestesc, conform deducțiilor mele, cum a acționat criminalul în noaptea aceea. Pe măsură ce vorbeam, a lăsat din nou capul în jos. Cînd am terminat, s-a așternut iar liniștea în birou.

Am realizat că am fost suficient de persuasiv pentru a-l face să creadă că tot ce i-am spus știam de la doi martori oculari.

— Ce vreți să vă spun? a întrebat el, cu o voce coclită, cîteva clipe mai tîrziu. Clipe care mi-au părut o eternitate.

— De ce l-ai ucis?

— După ce-am otrăvit-o pe Elena, datorită surexcitării ce mă stăpînea, primul meu gînd a fost să înlătur singura dovadă a delapidării: carnetul unde notam sustragerile ce le făceam. Abia după ce l-am distrus mi-am dat seama de greșeala comisă... Nu mai știam cum să virez de pe un cont pe altul sumele pe care le sustrăgeam... Datorită acestei situații, am început să cer rate unor muncitori care nu aveau împrumuturi... Deși am aplanat întotdeauna aceste erori, probabil că unii dintre ei i s-au plîns lui Ionescu, care, în ziua cînd l-am omorît, a venit să mă întrebe de ce se lucrează cu picioarele la casa de ajutor reciproc. Cu toate că i-am explicat că s-au strecurat niște greșeli întîmplătoare, care vor fi evitate pe viitor, a plecat spunînd că în orice caz va cere să se facă o verificare de

Atunci mi-am spus că pentru a evita descope[illegible] [illegible] trebuie să-l suprim... — și-a [illegible]rmat [illegible] la [illegible] printr-un oftat adînc și și-a acoperit fața cu palmele.

De ce ai încercat să arunci vina pe Aganini ? l-a luat Dan în primire.

Numai întîmplător, a răspuns el. Inițial, am intenționat să fur o mașină oarecare și [illegible] drumul pe care Ionescu venea acasă să-l aștept și să-l omor... Ultima dată însă, întîlnindu-mă cu Aganini la restaurant, mi-am dat seama că e mai bine să vă furnizez un vinovat...

La ce oră v-ați înapoiat acasă în noaptea cînd l-ați ucis pe Ionescu ? am întrebat.

– Cred că pe la miezul nopții... – a răspuns el cu glasul stins.

De unde ați avut cunoștința de incidentul cu cîntăreții din fața imobilului dumneavoastră, la ora unsprezece fără un sfert ? am întrebat, cu intenția de a elucida cel mai derutant punct al întregii afaceri ; dealtfel, singurul care m-a împiedicat să-l acuz de uciderea lui Ionescu.

Cînd am ajuns acasă, soția mea, neobișnuită să întîrzii atît de mult, nu se culcase. După ce m-a luat în primire, mi-a povestit, ca o nostimadă, incidentul la care asistase cînd s-a înapoiat acasă de la o amică de-a ei.

Mi-am încrucișat privirea cu a lui Dan și mi-am dat seama că nu e mai puțin uluit ca mine de simplitatea trucului folosit de criminal pentru a-și crea un alibi imbatabil. La prima vedere, deoarece, altfel, dacă ne-am fi gîndit, l-am fi putut demola ca pe un castel din cărți de joc. N-ar fi trebuit decît să-i cerem cîteva relații despre numărul persoanelor care participaseră la incident și... gata ! Era în găleată ! Adică o chestie de rutină obligatorie, bineînțeles, dacă n-aș fi investigat ca un berbec [illegible]geamiu...

Un [illegible] pe Petrache la [illegible] și băieților de-școală să-și [illegible], l-am [illegible] pe [illegible] Ag[illegible].

I-am [illegible], [illegible] dat[illegible] [illegible] rămînă [illegible] vrea. [illegible] va plăti [illegible] că pe [illegible]

*

[illegible] urlet [illegible] la urechi.

— [illegible] tit el, cînd, în [illegible], s-a potcnit.

— [illegible].

— Ce vrei să [illegible]?

— [illegible] leg[illegible] Petrache!

După [illegible] gurat [illegible] lașei [illegible]...

Cuprinsul

Partea întîi

Cap. I Omul propune, dar șeful... 5
Cap. II Primele investigații 11
Cap. III O ipoteză 13
Cap. IV Reclamația 22
Cap. V Descoperirea mașinii 31
Cap. VI Un scurt intermezzo 43
Cap. VII Unde s-a greșit ? 53
Cap. VIII Femeia în doliu 57
Cap. IX Audierea colegilor victimei 63
Cap. X Soția victimei 75
Cap. XI Greșeala căpitanului Maier 81
Cap. XII Suspectul 86
Cap. XIII Confirmarea 96
Cap. XIV Interogatoriul 106

Partea a doua

Cap. XV În sfîrșit, încep să gîndesc 114
Cap. XVI Un martor își retractează depoziția 121
Cap. XVII Prezumțiile mele par corecte 125

Cap. XVIII Învinuitul e de acord cu mine 129
Cap. XIX Audierea lui Dodo Petrache 136
Cap. XX Iar primesc un ajutor „prețios" de la Agamiță 143
Cap. XXI Facem o tură pe la „Izvorul Rece" 148
Cap. XXII Niky Grigoreanu 154
Cap. XXIII Mecanicul-auto 161
Cap. XXIV Sîntem insensibili la o ispită ispititoare 174
Cap. XXV Am o bănuială 180
Cap. XXVI Schimb macazul 184
Cap. XXVII Am de făcut cîteva drumuri 191
Cap. XXVIII În sfîrșit! 200
Cap. XXIX În concluzie, am fost un ageamiu! 203

Lector: SORIN NICOLAE
Tehnoredactor: AUREL BUCUR

Apărut 1978. Bun de tipar 2.06.1978. Tiraj 60 000 ex. broșate. Coli tipar 6,75.

Comanda nr. 30 223
Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"
Piața Scînteii nr. 1, București,
Republica Socialistă România

Colectia Clepsidra

EDITURA
EMINESCU

HORIA TECUCEANU

OBSTINAȚIA căpitanului APOSTOLESCU

Lei 5,75